زړو

ناول

ليکوال: نصير احمد احمدي

هغه کتابونه چې سمسور وو بپاڼې پرليکه کړې او يا يې پر ليکه کوي،
نور څوک يې پر ليکه کول اجازه نه لري

کال: ۱۳۹۴ل

کتاب پېژندنه:

نوم : زرو

لیکوال : نصیر احمد احمدي

بریښنالیک : nasirahmad_ahmadi@yahoo.com

موبایل شمېره : ۰۷۰۰۲۵۲۱۹۱

د پښتې انځور : ن. ا. احمدي

کمپوز : ن.ا. احمدي

د پښتې ډیزاین : محمد انور اندړ

چاپ کال : ۱۳۹۴ل

چاپ چاري : مومند خپرندویه ټولنه

د چاپ ټول حقوق محفوظ دي

(۱)

له عمره ځوان سړي پر خپلو لندو وروځو خپل خړ شکېدلی لستوڼی تېر کړ؛ هسکې ونې ته يې وکتل؛ پښه يې وښوېده؛ کوږ شو؛ په غېږ کې نيولي وچ لرګي ترې ولوېدل؛ باد تېز و؛ د ږلۍ وړې داني يې پر لمر سوځولي مخ، توره نرۍ غاړه او چاودو لاسونو تېرې لګېدې.

سړي د ونې پنډې تنې ته خپل خوار ولي ولګول، ټوخي واخيست؛ خولې ته يې لاس ونيو؛ په لاړو کې يې د وينو سره ځاځکي ښکارېدل.

ږلۍ غټه شوه؛ د ونې پاڼې ګډې ورسره راتلې؛ غولی ماتو شنو پاڼو او سپينو دا نو ونيو. د سړي ژامې وکړپېدې، خپل خوار زنګنونه يې د ټټر له راوتليو پوښتيو سره ولګول، مخامخ يې وکتل. تېز باد د ونو ګڼې ببرې ځانګې پړسولې وې...کله کله به تورې ورېځې وغړمبېدې، د سړي په سترګو کې به د برېښنا سپينه ليکه تېره شوه.

له پورته د لويو تېږو تر مينځ نرۍ اوبه راماتې شوې، اوبو لوېدلې پاڼې او وچ خلي ټولول... سړي په بېړه ور مېږ کوږ کړ، د ده له غېږې لوېدلي لرګي بچ ول، اوبه په ځنګ ترې تېرېدلې.

سړي غولي ته وکتل، خلی يې ور واخيست، د مېږيانو له غاره راوتلې ګردې ګردې وړې خاورې يې هسکې ودرولې.

وخت ووت؛ ږلۍ ودرېده؛ ورېځې د غره پر شنو ونو راټيټې شوې.

سړی حرکت وکړ؛ د لويو ډبرو ځنډو ته لا د ږلۍ داني پرتې وې؛ سپينو دانو له ځمکې خړ رنګ اخيستی و.

سړي وچ لرګي په غېږ کې ونيول، په لويو، وړو لندو ډبرو کې مخ پورته لاړ، لاندې، په دره کې د سيند غړمبهاری خوت.

دی ګڼو ونو ته ننوت، له شنو پاڼو راڼه څاڅکي راتويېدل... يو ځای ودرېد ، سترګې يې څو ځله ټينګې کړې؛ ټيټ شو ؛ ګڼ واښه يې سره واړول؛ يوه طوطي منډه واخيسته، مات، شين وزر يې له ځانه بېل نيولی و.

سړی ورغی، طوطي يې تر روغ وزر ونيو ، طوطي چغهارې کړې.

سړي شاوخوا وکتل، تر يوې هسکې ونې لاندې، په لندو وښو کې ماته ځاله پرته وه.

سړی له ګڼو ونو ووت، د غره په لمن کې خلاص ځای و ، د چارمغزو تر هسکې ببرې ونې لاندې له تېږو او لرګيو د جوړې جونګړې دروازه باد ښوروله....

سړي سترګې وموښلې، د ابږ لوی پوستکی یې له خپل تټره وښویاوه، شاوخوا یې وکتل، په بېړه له جونګړې ووت. طوطي یې له لندو وښو ور واخیست، ودرېد، یودم یې وویل:

_ها ! نه !

طوطي یې له لاسه ولوېد، منډه یې واخیسته، د یوه قبر تر څنګ ودرېد، درب شو، زنګنونه یې په ختو کې ننوتل، په بېړه یې د قبر پر سر ږلی وهلي ګلان نبغ ودرول، د لرګي رنګه شناخته یې سمه کړه، سړه سا یې وایسته:

_اه ! زما ښکلي زرو ! ما وبښه !

له قبره رغړېدلي ورې سپیني تېږې یې بېرته پر خپلو ځایونو کېښودې. جونګړې ته ننوت، غلی کېناست.

د طوطي چیغې شوې، سړي په بېړه ښکاري ټوپک ور واخیست، د باندې ووت، له نارې سره د ګېدړې ببره لکۍ په ګڼو ونو کې ننوته. سړي ورغی، طوطي یې ور پورته کړ، بېرته جونګړې ته راغی.

طوطي یې د ایږ پر پوستکي پرېښود، غلی کېناست، له لیرې د سیند د اوبو شنهاری راته.

سړي له زړې کاسې درې چهارمغز ور واخیستل، ډبره یې ورته ونیوله، سپین چارمغز یې خولې ته واچول، د باندې ووت، سهارني لمر د غره په لمن کې د ونو له پرېولو پاڼو ژېړه رڼا پورته کوله.

سړی قبر ته کېناست، د ګلانو څو مات بوټي يې ترې لېرې کړل، کړپ شو، طوطي د جونګړې له خلاصې دروازې را ووت. سړی ورغی، د طوطي مات وزر ته يې لاس ور ووړ، طوطي کرېږې کړې.

سړي وويل:

ـ راځه !!!

طوطي يې پر خپله اوږه کېناوه، په ګڼو ونو کې ننوت. مخکې لاړ، لوېدلې څاله يې ور واخيسته، ونې ته وخوت، بېرته کښته شو، پر يوه تيږه کېناست، پورته يې وکتل، د طوطي شين، مات وزر د ګردې څالې له تورو خلو راوتلی و.

سړی ولاړ شو، په ګڼو نيالګيو کې ننوت، خو بېرته لنډ راوګرځېد، ونې ته ور وخوت، ورو يې وويل:

ـ د نورستان دا ګڼ ځنګل، مات وزر او زما غوندې يوازېتوب، مړ دې بولم.

شېبه وروسته د قبر تر څنګ غلی ناست و. طوطي يې له اوږې ټوپ کړل، په لوېشت ونو کې روان شو، مات وزر پسې ځړېده....

سړي د قبر پر شناخته لاس کېښود، د تندي ګونځې يې ژورې شوې، ورو يې وويل:

ـ زرو ! ما خپله خواري وکړه، نه يې مني.

بېرته يې سر وځړېد. د پښو ترپکې يې واورېدې، مخ يې واړاوه، په ډبرو کې هوسۍ ګرځېده....

سړي خلاصې دروازې ته وکتل، ټوپک د جونګړې د ېوال ته ولاړ و. بېرته يې سر وځړېد، قبر ته يې وکتل، موسک شو:

ـزرو ! سخت شرط دې راته ایښی !
هوسۍ ته یې وکتل، د غره په لمنه کې بې غمه روانه وه. له پرېولې پوستکي یې سره بخونه رڼا پورته کېدله.
یودم یې ورمېږ کوږ کړ، طوطي نه و. سرې منډه واخیسته، د ونې په یوه وهل شوي مونډه پورې را شنې ځانګې یې سره واړولې، پرېووت، سترګو ته یې د شنو وښو تېرې څوکې ودرېدلې، د دوو لویو تېږو تر مینځ د طوطي شنه لکۍ ښکارېدله.
لاس یې ور وغځاوه، طوطي کرېږې کړې، د سرې لاس ته یې د خپلو پښو تېره نوکان ونیول، سرې ډک لاس را وایست، طوطي روغ وزر رپاوه.
سرې وویل:
ـاه ! زرو، په څه نالت (لعنت) شې دې مینه راغلې وه.
جونګړې ته لاړ، طوطي یې کونج ته پرېښود، غلی کېناست.
لاس ته یې وکتل، پر خړ پوستکي یې د طوطي تېرو نوکانو سرې لیکې جوړې کړې وې.
ولاړ شو، د جونګړې یوا ځینۍ درېځې ته ودرېد، لمر ته د ورېځو سپینه لویه ټوټه ور روانه وه. په نور اسمان پسې یې وکتل، د غره تر څوکې پورې شین و.
کړپ شو، په بېړه یې مخ واړاوه، سترګې یې رډې راوختې، چیغه یې کړه !
ـپام !
په وچو وینو سور، سپین ټکری یې له غولې را پورته کړ، ګوتې یې پرې وتپولې، خنډه یې لنده وه.

سړي ړنګې ختېينې کاسې ته لاس کړ، کاسه د طوطي تر سر تېره شوه، پر دېوال ولګېده، طوطي کرېژه کړه، د کاسې ماتې ټوټې راولوېدې.
سړی د دېوال ته کېناست، ټوخې واخیست، یو دم یې ټکری پر ټټر پورې ټینګ ونیو، له سترګو یې رانه څاڅکې را مات شول، پر سپېرو ډنګرو اننګو ورغړېدل، د ږېرې په ګڼو تورو وېښتو کې ورک شول.
ورو یې وویل:
_اه، زرو! وبښه، ستا ټکری مې سم نه و راځړولی.
د باندې ووت، ټکری یې پر وښو هوار کړ، د ټکري تر څنګ اوږد وغځېد.
پورته یې وکتل، په هسکه طیاره پسې دوې سپینې لیکې روانې وې.
د سړي سترګې سره ورغلې، یو وخت یې بانه خلاص کړل، طوطي یې پر ټټر ناست و. سړی وښورېد، طوطي وښو ته ټوپ کړل.
سړي وویل:
_په ځینو خبرو باید پوه شې.
ټکری یې ور واخیست، جونګړې ته ننوت. طوطي یې په درېځه کې کېناوه، ویې ویل:
_ها کونج ته اینبی ګیلاس، دېګ، بدنی، اره، توره چایجوشه... بلا نه وهي، له اوسپنې جوړ دي، د ایږ پوستکی او بالښت هم نه خرابېږي، فرش هم نه شته چې چټل شي، خاورې دي، مازې جارو غواړي، خو...
غلی شو، په وچو وینو لړلی ټیکری یې د ښځینه زړو جامو تر څنګ را وځړاوه، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
_خو له دې دوو جوړو جامو او ټکري لیرې ګرځه! نه به مښوکه ور وړې او نه هم تېره نوکان.

غلی شو، ویې ویل:
ـهو رښتیا ! ټوپک هم هېر نه کړې.
سړي ټوپک ته لاس ور وغځاوه، له کاشه یې یو یو کارتوس را وایست، لمن یې پرې تېره کړه، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
ـلس کارتوسه ول، خو څلور ترې وېشتل شوي دي، یوه ګولۍ د یوې هوسۍ سر ته سیخه شوه، د خولې خلاصېدو ته نه شوه پاتې، پوهېږې، دې ته جنګي کارتوس وايي، د مردکۍ غوندې یوه غټه چره لري، دوې نورې یوه اېږ وخوړې، پوستکی یې وینې، لوی و، په یوه ګولۍ یې چاره نه کېده، څلورمه د یوه انسان تر زړه وخته.
سړي بېرته کارتوس په کاش کې واچول، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
ـد وزر زخم دې لا تازه دی، راځه، یوه چاره به یې وکو.
ټوپک یې غاړې ته واچاوه، طوطي یې ور واخیست، د باندې ووت، ویې ویل:
ـیوه بله ! د زرو له قبره به هم لېرې ګرځې، د قبر پر سر ګلان په اواره کې نه موندل کېږې، غره ته پسې ختلی یم، یو یو مې له رېښو سره راکښلی دی، دا دوه کاله لومړۍ څرمنۍ (پسرلی) همداسې کوم، خو دا ګلان ډېر نازک دي، د یخنۍ تاب نه لري، د غره پر سر د لومړۍ واورې سوړ باد یې وچ کړي.
سړي ګام واخیست، طوطي یې له اوږې وښوېد، خو د پښو تېره نوکان یې د سړي د واسکټ شکېدلې جېب ته سیخ شول، روغ وزر یې ورپاوه، بېرته اوږې ته وخوت.

سړی لاندې درې ته کښته شو ، د سیند اوبه د غره له پرښو سره لګېدلې، سپین ځګونه یې پر سر روان ول....
سړی د اوبو له ژۍ سره مخ پورته لاړ، لنډ راتاو شو ، غره ته وخوت، د ګڼو ونو په مینځ کې ودرېد ، شاوخوا یې وکتل، ټیټ شو ، یو سپین ګل یې را وشکاوه، سترګو ته یې ونیو ، د ګل په سپینو پاڼو کې سرې نرۍ لیکې تېرې وې.
د ګل پر پاڼه یې غاښونه ټینګ کړل، لاړې یې تو کړې، ویې ویل:
_نه پوهېږم، هېر مې دي، ډېر وخت ووت، خو زړو همداسې یو ګل را شکولی و.
له ونو ووت، په بوټو کې مخکې لاړ، اخ یې کړل، کېناست، تېره اغزۍ یې تر زاړه بوټ وتلې و. بوټ یې وایست، د کینې پښې د بتې ګوتې لاندنۍ برخه یې وینې وه.
په بوټ کې ننښتی اغزی په اسانۍ وخوت، بېرته یې ګامونه واخیستل، یوه هسک بوټي ته ودرېد ،د ګل وړه پاڼه یې په خپلو ګوتو کې وسولوله، ګوتې یې ژبې ته وروړې،ویې ویل:
_دا خو هیڅ خوند نه لري.
طوطي یې له اوږې ټوپ کړل، ګڼ بوټي ته ننوت.
سړي وخندل:
_نه نو ، اوس سره ملګري یو ، کله دې پرېږدم.
لاس یې ور وغځاوه، طوطي یې له نریو ښانګو را وایست، په خپل ځنګانه یې کېناوه، ورو یې وویل:

ـګوره ! له ډېر وخته راهیسي مې انسان نه دی لیدلی، کله کله جونګړې ته نږدې د څهار مغزو ونې ته غږېږم، د زرو کیسې ورته کوم، خو ونه یې نه اورې، نه پوهېږم، یا به ماته همداسې ښکاري، خو اوس ته په ګوتو راغلی یې، نو دومره نخرې مه کوه.
ولاړ شو:
ـراځه، هغه ګل باید پیدا کړو.
د ټوپک کنداغ له لویې ډبرې سره ولګېد، له پورته ورې تېرې راورغړېدې
سړي په بیړه د ټوپک خوله، پورته سیخه کړه، ټیټ شو، یوه وړه ډبره یې راواخیسته، ببر بوټی یې پرې وویشت، سوېې ټوپ کړل.
سړي سړه سا واخیسته، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
ـیو ځل مې په سینه کې کبان نیول، له ونو لوی اېږ راووت، مجبوره وم، اوبو ته مې ور ټوپ کړل، بلې غاړې ته ووتم
سړی د باران د ړنو اوبو ډنډ ته ودرېد، کېناست، په اوبو کې یې خپل مخ ته وکتل، خړې شونډې یې موسکۍ شوې:
ـاه ! زرو ! غم دې څومره ژړ وخوړم.
په اوبو کې یې پر اوږه ناست طوطي ته وکتل، ویې خندل:
ـد زرو له مرګه راوروسته مې خپل مخ ته نه و کتلي، توبه، یو ځل، یواځې یو ځل، څومره وخت؟ اممم، نه پوهېږم، خو د زرو له مرګه یواځې څو میاشتې تېرې وې چې په جونګړه کې غونډل وچیچلم، تندی مې خوړین شو، آینه نه وه، د چینې په ډنډ کې مې خپل مخ وکوت، خو

اوس بده بلا رانه جوړه شوېده، ککرۍ ته مې وګوره ! لوځه ده، اه ! د مخ ګونځې مې سم سيوري لري، د دېرش کلن سړي نو دومره زوړ مخ وي !
سړي يودم وخندل، په اوبو کې يې ګوتې ننه ايستې، څېره يې ړنګه شوه، ويې ويل:
_ورک يې که ښکلې يا بدرنګه، پروا يې نه لرم، زړو نشته.
ولاړ شو، طوطي ته يې تر څنګ وکتل، ويې خندل:
_دومره بدبد مه راته ګوره ! د زړو تر مرګ مخکې داسې نه وم، هوار مخ او اوږدې څڼې مې درلودې، د زړو پر زنګانه به مې سر کېښود، هغې به مې په ګڼو تورو وېښتو کې نرۍ ګوتې تېرولې، د دنيا خوند پکې پروت و.
سړی غلی شو، يودم يې وخندل:
_يوه ورځ يې په ګوتو کې توره سپږه ورغله، خو د زړو تندی ګونځې نه شو، پوهېده، د ځنګله ژوند و، شامپو او د نريو ښاخونو ږمنځ به مو له کومه کوله ! تر غرمې يې زما وېښته سره واړول، خوند يې کاوه، خو بله سپږه يې ونه مونده.
په سبا يې جونګړې ته نږدې سابه پخول، ورغلم، سر مې يې پر ځنګانه کېښود، لنډه يې رایاده کړه چې وېښته دې پاک دي، بله سپږه نشته. خواست مې ورته وکړ، خو دې خندل او همدا يوه خبره يې ټينګه نيولې وه.
جونګړې ته ننوتم، د اېږ د پوستکي تېره وېښته مې سره واړول، خپلې ناولې جامې مې وکتلې، خو سپږه نه وه چې پر اوږه يې کېږدم، زړو ته ووايم چې وګوره ! دا سپږه مې اوس له وېښتو را ولوېده. اه ! هغه سات

مې له خدايه يوه سپږه غوښته، يوائې يوه سپږه، که پاچا وای، نو هماغه وخت مې ټوله پاچاهي په يوه سپږه ورکوله.
سړی غلی شو، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:
ـ راځه! په ګل پسې راغلي يو.
روان شو، مخکې لاړ، ببرته راوګرځېد، ولاړې هسکې تورې تېږې ته يې په ځير وکتل، په ببره يې د تېږې پر سر د مرغانو وچه چټلي پاکه کړه، کېناست، پر تېږه يې لاس تېر کړ، سترګې يې ډکې شوې:
ـ په ټول غره کې تر دې ښکلې تېږه نشته.
ويې ټوخل، په سوځېدلې سا يې وويل:
ـ دا ځای و.
تر ډبرې راوګرځېد، ويې ويل:
ـ د ډبرې شمال خواته درې، څلور ګامه فاصله وه.
ټوپ يې واچاوه:
ـ يو، دوه، درې.
ودرېد، شاوخوا يې وکتل، بل ګام يې واخيست:
ـ څلور.
کېناست، په خوند يې وويل:
ـ ستړيا ارزېده.
شين بوټی يې ور وښکاوه، طوطي ته يې وکتل، پر ډبره ناست و، د ټټر مړې، شنې ښکې يې باد پړسولې وې.
ورغې:

ـ ورته وګوره ! غوټۍ يې لا نه دې سپړلې، خو زړه ته مې ولوېده چې زرو همدا بوټۍ راښودلې و.
سړي په خپلو تېرو نوکانو غوټۍ خلاصه کړه، يوه پاڼه يې خولې ته واچوله، په خوند يې وويل:
ـ نه يم غلط، خوږوالی لري، بس، يو اځې پاڼې يې نه دې سپړلې، په دې غره کې به دې ايله د جوزا اخېر ته هډونه تاوده شي.
ټوخي واخيست، له خولې يې لاړې باد شوې.
له بوټې يې څو ورې غوټۍ ور ټولې کړې، په غروي کې يې وسولولې، ويې ويل:
ـ يوه ورځ مې لاس په اره ژوبل کړ، زخم يې نه سره ورته، له زرو سره همدې غره ته راوختم، هوا توده وه، ګلان مو په اسانۍ پيدا کړل. زرو د ګلانو پاڼې په خپل غروي کې وسولولې، زما پر لاس يې راکېښودې، ښه مې په ياد دي، زرو همدې ډبرې ته ولې لګولې و.
سړی غلی شو، سولولې غوټۍ يې د طوطي پر مات وزر کېښودې، طوطي کرېژه کړه.
سړي وخندل:
ـ خو ما درد نه احساساوه، يا به مې زخم ته پام نه و، زرو ته مې کتل او پر خپل لاس مې د هغې د تودو ګوتو له لګېدو خوند اخيست، خو ته نه يې ګرم، زما زيږ لاس او د زرو پستې ګوتې، ډېر سره ليرې دي.
غلی شو، له خپلې لمنې يې نری ترادۀ وايسته، د طوطي وزر يې پرې وتاړه.
ويې ويل:

ـد زرو د خولي خبره درته کوم، انا يې کوچې وه، په يوناني دواوو ښه پوهېده، دې ته يې هم د ځينو بوټو رازونه ويلي وو، نه پوهېږم، زما لاس خو ټک پترى شو، ولې به نه جوړېده، د زرو ګوتې پرې لګېدلې وې.
ټوپک يې ور واخيست، طوطي يې پر خپله اوږه کېناوه، مخ کښته روان شو. څومره چې لاندې ته، د سيند د اوبو شنهارى تېزېده.
سړى يو ځاى ودرېد، طوطي ته يې تر څنګ وکتل، ويې ويل:
ـته به وږى يې!
لاره يې چپه کړه، پر يوې لوړې وخوت، بېرته کښته شو، په نرۍ دره کې د شاتوت زړې ونې ته ودرېد، پورته يې وکتل، ويې ويل:
ـلا خام دي.
په تګ کې يې وويل:
ـدا ونه هم راباندې ګرانه ده، زه او زرو به کله کله ورته راتلو، زرو به د ونې لاندينۍ پاڼې په پخو توتو پسې اړولې، خو ما به د هغې په توتو ککړې سرې خولې ته کتل.
سړى سيند ته کښته شو، يو دم يې وخندل:
ـاوس به دعا راته وکې!
ټوپک يې نيالګي ته ودراوه، پر ملا کړوپ شو، غټه ډبره يې واړوله،
تندى يې تريو شو:
ـنشته.
د سيند څنډې ته ورغى، بله ډبره يې ورغړوله، يودم يې د دواړو لاسونو غريوي سره وجنګول:
ـپيدا مې کړل.

طوطي يې پر يوه هواره ډبره کېناوه، تېښته شو، لاس يې د طوطي سترګو ته ونيو، په دوو ګوتو پسې يې سور اوږد چينجی ځړېده.
سړي په خوند وويل:
_نه پوهېږم، ماهيان خو يې په شوق خوري.
چينجی يې د طوطي منښوکې ته نږدې پر هواره ډبره کېښود، خو طوطي ور ونه کتل.
د سړي تندی تريو شو:
_فکر نه کوم چې تر ماهيانو دې پاک خوره اووسې. زه په همدې سرو چينجيو ماهيان نيسم، بس، تر اوسه يو چنګک هم خالي نه دی راختلی.
سړي د خپل زاړه کميس غاړه خپلې پزې ته ورنږدې کړه، ويې ويل:
_دومره بوی يې نه ځي، خو اوس تيار د سيند غاړې ته راغلی يم.
کميس يې وايست، د پښتيو هډوکي يې راوتلي وو، تر ښی اوږې لاندې يې د مرمۍ د لګېدو نښه ښکارېدله.
کميس يې په اوبو کې وواهه، بېرته يې پر هواره ډبره کېښود، د کميس پر غاړه يې يو موتی لندې شګې وموښلې، اوبه يې پرې تېرې کړې، ونې ته ور وګرځېد، کميس يې لمر ته راوځړاوه، بېرته طوطي ته راغی، ويې ويل:
_خوښه دې، ته به ورېی يې.
سړي وټوخل، ويې ويل:
_دومره هم نه يې راباندې ګران، خو د زرو له خاطره دې عزت کوم، پوهېږې ! د جونګړې پر سر د چهارمغزو په ونه کې يوه طوطي ځاله جوړه کړې وه، چغهارې يې تېرې لګېدې، خو د زرو له لاسه مې کار نه پرې

درلود. زرو ته يې خوند ورکاوه، ډېره يې ورسره جوړه وه، طوطي اموخته و، څړموني (پسرلی) به راغی او د لومړۍ واورې تر اورېدو مخکې به يې ځاله پرېښودله، زرو به خندل، ويل به يې چې زموږ ژوندۍ جنتري ده.
يوه غرمه په جونګړه کې وېده وم، د زرو چيغې مې واورېدې، په بېړه د باندې ووتم، زرو د طوطي مات وزر په خپلو ګوتو کې ټينګ نيولی و.
علت مې وپوښت، په ژړا کې يې راياده کړه، چې د طوطي چغهارې شوې، پورته مې وکتل، کوچيني باز له ځالې پورته کړی و، وړی يې نه شوای، لاندې راولوېد.
طوطي مې راواخيست، پر سترګو يې خړه پرده راغلې وه. يوه شېبه ژوندی و، بيا مړ شو.
د زرو په وينو سرې ګوتې مې په خپلو لاسونو کې ټينګې ونيولې، هغې زما پر اوږه سر کېښود، په ژړا کې يې وويل:
ـ ځاله خالي شوه.
سرې د طوطي د منبوکې لانديني برخه په ګوته ووهله، ويې خندل:
ـ اوس پوه شوې چې ولې راباندې ګران يې؟
سوړ اسويلی يې وايست:
ـ اه! که دې زما زرو ليدلې وای، يوې خندا يې وزر در جوړاوه.
ولاړ شو:
ـ راځم.
د ډېرو خواته ورغی، شاوخوا يې وکتل، له سکرو يې يو سکور راپورته کړ، بېرته طوطي ته راغی، په خوند يې وويل:
ـ ښه دې کړي، ډاډه يم چې د چينجي په خوړلو به نه يې پښېمانه شوی.

سرې پر هواره ډبره پرمخې پرېووت، طوطي يې تر څنګ کېناوه، سکور يې په دوو ګوتو کې ونيو، ويې ويل:
ـاول به د زرو سترګې درته رسم کړم، داسې. ام، د زرو سترګې تورې وي، د سترګو کسي يې يو څه غټې ښکارېدل، هه! په دې ترتيب.
يودم کېناست، رسم کړې سترګې ته يې وکتل، تندی يې تريو شو:
ـدا سترګه غټه راغله، خو د زرو سترګې وړې وي، دومره اوږده بانه يې نه لرل، ښکلې نه ده، له زرو سره غټې سترګې ښې نه ښکارېدې.
واسکټ ته يې لاس ور وغځاوه، پر انځور کړې سترګه يې تېر کړ.
ويې ويل:
ـله سره به يې جوړ کم... ام، په دې ترتيب، وړې او يو څه اوږدې، کرارې سترګې... داسې.
اوس د بلې سترګې وار دی. د زرو د دواړو سترګو تر مينځ فاصله لږ ډېره وه، هه! دا يې هم بله سترګه.
نېغ کېناست، ډبرې ته يې وکتل، په خوند يې وويل:
ـدې ته وايي د زرو سترګې.
بېرته پر ډبره ور ټيټ شو:
ـاوس يې د پزې وار دی.
شېبه وروسته يې سکور يوې خواته کېښود، د لاس څنګله يې ډبرې ته سيخه کړه، لاس يې تر زنې لاندې کړ، ډبرې ته يې وکتل، يودم يې واسکټ تر کونج ونيو، ويې ويل:
ـد زرو پزه دومره هسکه نه وه.

د واسکټ ژۍ یې په خپله ژبه لنده کړه، د رسم کړې پزې لاندینۍ برخې ته
یې ونیوله، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
ـ دومره بد بد مه راته ګوره، دوولس کاله مې مکتب ویلی، د رسم نومرې
مې تر ټولو ډېرې وې.
ډبرې ته یې وکتل:
ـ زرو یو څه لنډه پزه درلوده، په دې ترتیب..پزه یې د سترګو له مینځه
نرۍ را جلا شوې وه، خو وروسته لږ پلنوالی پکې راغلی و...داسې.
سرې سر پورته کړ، ببرته پر ډبره ور ټیټ شو:
ـ اوس یې د خولې وار دی، لاندینۍ شونډه یو څه ډکه لیکم، خو پورتنۍ
شونډه یې نرۍ راغلې وه.
سرې کېناست، خړې شونډې یې موسکۍ شوې:
ـ دې ته وایي د زرو خوله، هماغسې سره راټوله ده، خو سور رنګ نشته،
د هغې شونډو سرخي لرله.
اه ! تر غومبرو لاندې ژور ځایونه مې څنګه هېربدل !
ټیټ شو، خو ببرته نیغ کېناست:
ـ نه، زرو په دې رسم کې نه دې خندلي، دا ورې ژورې یې یوازې په خندا
کې راتلې، اه ! د هغې په خندا پسې خپه یم. هو رښتیا، زرو پراخ سپین
تندی درلود، د وښتو رسمول به یې تندی ښکاره کړي.
پر ډبره پربووت:
ـ ام، وښته یې تور ول، کټ مټ لکه دا سکور، خو دومره سپېره نه
ښکاربدل، بس ! خدایي ځلا یې درلوده.
یودم یې تندی تریو شو، مات سکور یې اوبو ته واچاوه، ویې ویل:

ـنه پوهېږم، ترباران يوه ورځ مخکې دلته ولمبېدم، يخني مې وشوه، اور مې بل کړ، خو فکر کوم وروستي باران له سکور سېکه ايستلې ده.
سړی ستوني ستغ پرېووت، لمر ته يې وکتل: سترګې يې پټې کړې:
ـطوطي ! لمر تر تا بختور دی، زرو يې لېدلې وه.
غلی شو، ويې ويل:
ـزرو له ونې ټېټه وه، خو نری ښکارېدله، په تګ کې به يې تور وېښته له ملا ښېل ورسره تلل.
سړي سوړ اسويلی وايست، سترګې يې پټې کړې، ويې ويل:
ـ طوطي ! کاشکې دې زما وړه پاچاهي ليدلې وای.

(۳)

شغال کوکه کړه، سړي سترګې پرانیستې، تیاره وه، دروازې ته یې وکتل، د دړو له چاکونو دوه ستوري مالومېدل.

سړي پر غولي لاس تېر کړ، د څهارمغز مات پوستکی په ګوتو ورغی، کړپ شو، پوستکی پر کاسه ولګېد، پر ځمکه د طوطي د مات وزر کرښنده غږ وا اورېدل شو.

سړي وویل:

_اه ! ښه ده چې ژوندی یې.

سترګې یې سره وروستې، ویې ټوخل، ټوخي یې زور واخیست، لاس یې وتپاوه، جام یې شونډو ته ونیو، دوه، درې غوړپه اوبه یې تر ستوني تېرې کړې.

ولاړ شو، ورې لرګینې کړکۍ ته یې لاس ور وغځاوه، پر مخ یې سوړ باد ولګېد. د باندې یې وکتل، پر ونو د ستورو تته رڼا پرته وه.

سړی بېرته خپل ځای ته راغی؛ د ابرې پوستکی یې پر زنګنو ور وښویاوه؛ غلی پرېووت.

ټټر یې دروند شو؛ لاس یې ور وړ؛ طوطي کرېږه کړه.

سړي چیغه کړه:

_نه دې خورم.

طوطي یې تر غاړې ونیو؛ پر خپل ټټر یې کېناوه. طوطي ټوپ کړل، سړي لاس پسې ور واچاوه، په ګوتو کې یې مړې ښکې پاتې شوې.

سړی غلی پرېووت، خو وروسته سلګیو واخیست، په غریو کې یې وویل:

_طوطي ! ته باید زما خبرې واورې !
غلی شو ، یودم یې تر خولې تېره کوکه راووته !
_اه زرو ، زړه مې چوي.
ولاړ شو ، د باندې ووت، پر قبر ور پرېووت، غریو واخیست:
_زرو ! یواځې یم، ډېر یواځې ! ان طوطي هم زما خبرې نه اوري !
سړی غلی شو ، بغور (غمبورې) یې د قبر پر وړو ډبرو ولګاوه، ډېرې
سړې وې، ورو یې وویل:
_سهار یو وار خپل پخواني کور ته ورځم.

د سړي پښه وښويېده، ټوپک له تېرې سره ولګېد، له پورته غټه ډبره راغله، سړي ځان څنګ ته کړ، پر اړخ ولوېد، لاندې ورغړېد، له اغزو ډک بوټي يې اوږې ته سيخ شو، (اخ) يې کړل، تېرې تېرې ته يې لاس ور واچاوه، تېره ښويه وه، ګوتې يې ببلې شوې، د يوې ونې تر تنې يې غبرګ لاسونه را تاو کړل. همالته اوږد وغځېد.

بانه يې خلاص کړل، د لمر تېرې وړانګې يې سترګو ته سيخې وې، ورمېږ يې کوږ کړ، طوطي پر يوه شنه ډبره ناست و.

سړي ښی لاس وخوځاوه، حرکت يې درلود، کيڼ لاس يې پر ځمکه ولګاوه، درد نه و. سر يې پورته کړ، په احتياط کېناست، په کيڼ زنګون کې يې ځړيکه شوه، زنګون ته يې وکتل، خړه، زړه ټوټه په وينو سره وه.

سړي پايڅه پورته کړه، د زنګون پوستکی يې تېرې ورسره وړی و. بوټ يې وايست، د پښې ګوتې يې خوځېدلې.

سړی ورو ولاړ شو، مخ پورته وخوت، لوېدلی ټوپک يې ور واخيست، طوطي ته ورغی، پر تېره کېناست، لاندې يې وکتل، يودم يې سر وخوځاوه، په خندا يې وويل:

_په سخته کې به مرګ هم منډې درنه وهي، ته ورته وګوره، پنځه، شپږ متره لاندې ورغړېدم،نه مې ورمېږ را لاندې شو او نه مې هم سر ته کومه تېره ډبره سيخه شوه.

سړي لاندې وکتل، ليري، د ګڼو ونو تر مينځ په تش چمن کې له ختو او ډبرو جوړه جونګړه ښکارېدله.

سړي په خوند وويل:

ـطوطي ! پوهېږې چې دا جونګړه مو څه وخت جوړه کړه؟
طوطي پر ډېره ناست ملخ ته کتل...
د سړي سترګې وځلېدې:
ـدې ځای ته اول د زرو ور پام شو، له لوري يې ولید، خوند يې ورکړ، کله چې ورکښته شوو، د اوسېدو له پاره سم راته وایسېد. زرو خوشاله وه، پر مټ يې کلکه چونډۍ راولګوله، په خوند يې وويل:
ـانتخاب مې څنګه دی؟
وروسته يې درې څلور ګامه واخیستل، په شنه چمن کې يې يوه تبره کېښوده، ويې ويل:
ـتر دې ځايه به يوه کوټه جوړه کړو.
بیا يې له ونې لوېدلی څهارمغز ور واخیست، د کیڼې سترګې پاڼه يې سره وروستل، لاندینۍ شونډه يې په غاښونو کې ټینګه کړه، څهارمغز يې وارکړ، لېرې ورغړېد، ويې ويل:
ـتر هاغه ځايه به د لرګیو يوه کټاره راوګرځوو، بس، د ترکاريو د کرلو له پاره ښه ځای دی.
بیا ماته راغله، اوږه يې راسره وجنګوله:
ـڅنګه ! زما نخشه دې خوښه نه شوه؟
ومې ويل:
ـنه
په تندي کې يې ګونځې پيدا شوې، دواړه شونډې يې سره ورغلې:
ـام م م..... بخيلي مه کوه، دا راسره ومنه چې ښکلې خبره مې وکړه.
ومې ويل:

ـ خو یو څه کم دي، د ماشومانو کوټه !
زرو وخندل، پر غاړه یې کلکه خوله راولګوله.
سرې غلی شو، غاړې ته یې لاس ور ووړ، ورو یې وویل:
ـ اه ! څه تو ده خوله.
مخ یې واړاوه، د لمر وړانګې یې پر سترګو ورغلې، اوښکې یې څلېدلې.
سرې ولاړ شو، طوطي ته یې وکتل، له ژېړې منبوکې یې د ملخ خړ وزر راوتلی و.
سرې وویل:
ـ راځه ! سلامت ورځ مزل پاتې دی.
ګام یې واخست، خو ببرته ودرېد، پایڅه یې ور پورته کړه، د زنګانه وینه وچه وه، ببرته یې حرکت وکړ، ژوبله پښه یې درنه پسې اخیسته. یو ځای ودرېد، د ټوپک کولنګ یې کش کړ، ورو یې وویل:
ـ پوهېږې، دا ځای ابړ لري، لاندې هم کله کله راپیدا شي، خو وخت یې مالوم دی، کله چې د غره څوکې ډېره واوره ونیسي، نو ابړ، لېوان او نور ځناور د غره لمنو ته راکښته کېږي.
سرې ببرته ټوپک اوږې ته واچاوه، ورو یې وویل:
ـ له دې وروسته ونې ګڼې دي، ښه ده، په دې غره کې د لرګیو د وړلو لاره نشته، که نه نو اوس به په سیوري کې نه تلو.

سړی د غار خولې ته ودرېد ، ټوپک یې پر یوه هواره ډبره کېښود ، د دوو تېږو تر مینځ راوتلی بوټی یې وښانده، د بوټې پاڼې یې پزې ته ور نږدې کړې، سا یې کش کړه، تر ډبره یې سترګې پټې وې... بېرته یې ټوپک ور واخیست، غار ته ننوت.

غار ارت و ، سړي یواځې یو ځای ملا کړو په کړه، بېرته نیغ شو. مخکې لاړ، په پراخ ځای کې ودرېد ، ځای د یوې غټې کوټې په اندازه و.

سړي شاوخوا وکتل، ټوپک یې کېښود ، ښویې ولاړې ډبرې ته کېناست، ډبره له سپینو لیکو ډکه وه.

سړي شونډې ور نږدې کړې، ډبره یې ښکل کړه، له خاورو یې د ماتې پیالې لاستی راپورته کړ، لمن یې پرې تېره کړه، په زړه پورې یې ونیو.

ولاړ شو، د پیالې لاستی یې له ماتو بنګړیو، زړې ښځینه چپلکې، د مبایل له شکېدلي سپېره پوښ او جارو سره کېښود. په خاورو کې ستوني ستغ اوږد وغځېد، پورته یې وکتل، له ډبرو وچ وابښه راوتلي وو.

سړي سره سا وایسته، سترګې یې پټې کړې، په اوبو کې د ځاځکو د لوېدو غږ راته.

په اوبو کې چړپا شوه، سړی په بېړه ټوپک ته ور وښوېد ، ګیدړې مخامخ منډه راواخیسته، ټوپ یې کړل، لنده لکۍ یې د سړي پر مخ ولګېده، ښویه له غاره ووته.

سړي لاړې تو کړې، خپل لستوڼی یې پر خوله تېر کړ، طوطي ته یې وکتل، د دوو ډبرو په مینځ کې ننوتی و.

ولاړ شو، د کوټې په بل سر کې پرې شوي غار ته ودرېد، ملا یې کږه‌ پ‌ه کړه، مخکې لاړ، چونګی یې واورېد، سړي ټوپک هماغه خواته ور واړاوه، یوه شېبه ودرېد، سترګې یې له تیارې سره اشنا شوې، د اوبو د کوچیني ډنډ پر ژۍ د ګیدړې بچیان پراته وو.
سړي خپلې پزې ته لاس ور ووړ، پورته یې وکتل، د اوبو دوهم څاڅکی یې سترګې ته سیخ شو، خوله یې وازه کړه، څاڅکی یې پر شونډو ولګېد، ویې خندل، بېرته خپل ځای ته راغی، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
_اه! دومره ډار هم ښه نه دی.
طوطي یې د ډبرو له مینځه را وایست. اوږد وغځېد، طوطي یې پر خپل ټټر کېناوه، ورو یې وویل:
_یوه شوم، دې ځای خوند درنه کړ، خو مجبوره یې چې یوه شپه همدلته تېره کړې، پوهېږې، په دې ځای کې مې ډېر یادونه پراته دي.
سړي یودم وخندل، د طوطي منښوکه یې په خپله ګوته ووهله، ورو یې وویل:
_هاغه هواره ډبره وینې؟ لیکو ته یې وګوره، همدا سپینې لیکې د زرو د لاس ښښې دي.
یوه ورځ د خوړو په موندلو پسې د باندې ووتم، سات، نیم سات وروسته بېرته راغلم، زرو په یوه سپینه ډبره همدا لیکې ایستلې، زما په لیدو یې راته وویل:
_نن مو څو ومه ده؟
یوه شوم چې د ورځو حساب کوي، هره لیکه، مانا یوه ورځ.

ورو مې وويل:
ـدلته دې دومره ژر زړه شين شو؟
په بېړه يې راته وکتل، زرو خپله غوسه نه شوی پټولی، هر څه يې په څېره کې راتلل، په غوسه کې به يې شونډې رپېدلې.
خبره مې واړوله، خو هغه ولاړه شوه، لېرې کېناسته. ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ټينګ ونيو، زرو يو دم وژړل. په ډک ستوني يې وويل:
ـبيا داسې ونه وايې.
زنه مې د هغې پر ککرۍ کېښوده.
زرو وويل:
ـپه اور او اوبو، دواړو کې درسره يم.
ومې ويل:
ـاتمه.
په ژړا کې يې وخندل:
ـد څه اتمه؟
ـنن مو اتمه ورځ ده چې دلته اوسو.
زرو په بېړه تيرې ته ورغله، دوې نورې ليکې يې هم وايستې.
سړی ټوخي واخيست، خبرې يې پرې شوې. ويې ويل:
ـزرو به هره ورځ يوه ليکه ايستله، ټولې څلور شپېته ليکې دي، څه باندې دوې مياشتې.
سړی غلی شو، ورو يې ويل:
په دې ځای پسې مې د ژوند خوږې شېبې تړلې دي.

طوطي ته يې وکتل، ويې خندل:
_غزني ته به نه يې تللی، ډاډه يم، که غړېدای، ځواب به دې (نه) و. ځکه غزني سوړ ولايت دی، زه همالته پيدا او را لوی شوی يم، په اته ويشتو کالونو کې مې شين طوطي ونه ليد.
ما په لومړي ځل شنه طوطيان دوه کاله مخکې د لته د نورستان په ځنګلونو کې وليدل. اه، کيسه مې کوله، د غزني د قره باغ او مقر تر مينځ يو غر دی، خلک يې د (شير غر) بولي، ماشوم وم، له خپل پلار سره همدې غره ته په بوټو پسې لاړم، د سپيرو غرونو په مينځ کې همدا يوه غره ونې درلودې، ګڼې نه وې، د ترخو بادامو درې_ څلور سوه زړې ونې ولاړې وې.
پلار مې د غره ترخو او ګونګلانو (يو غرنی بوټی دی) ته د کولنګ تېره ځوکه ونيوله، له وار سره به بوټی له ريښو سره راوخوت.
له پلاره مې وپوښتل:
_دادا !ولې د بادامو ړنګې، وچې ونې نه وړو؟
پلار مې په بېړه راته وکتل، تندی يې تريو و ، په خشکه يې وويل:
_توبه وباسه !بيا داسې چټيات ونه وايې !
ما د بادامو ونو ته وکتل، ترونو لاندې رالوېدلي، زاړه وچ ښاخونه پراته وو.
پلار مې وويل:
_ګناه لري؟
حيران شوم:
_څه ګناه، هسې ورستېږي، ښه ده چې تنور ورباندې بل کو.

پلار مې کولنګ کېښود، راغی، په جګو پښو راته کېناست، زما پر اوږو يې غبرګ لاسونه کېښودل، ورو يې وويل:
_ګوره کامرانه زويه! تر اوسه دريو کسانو دا لرګي خپلو کورونو ته وړي دي، خو ښه ورځ يې ونه ليده،د يوه غبرګې غواوې مړې شوې، د دويم په کور کې له دريو پښتو (نسلونو) راهيسې جينکۍ زېږېدلې، دريېم ته هم خدای لويه رسوايي ور واړوله، لور يې له يوه اوښپه سره وتښتېده.
پلار مې ولاړ شو، کولنګ يې ور واخيست، ويې ويل:
_نو چا چې د ترخو بادامو دا لرګي وړي دي، ښه ورځ يې نه ده ليدلې.
ومې ويل:
_دا کسان پېژنې؟
پلارمې يوه بوټي ته کولنګ ور واچاوه، پرته له دې چې راته وګوري، ويې ويل:
_نه، دا پخوانۍ اوازې دي، په وړکتوب کې مې له خپل پلاره واورېدې!
_نو ولې؟ په دې ونو کې څه دي چې...
پلار مې په خبره کې راولوېد:
_اوس دا بوټي راپسې راټول که.
ترغرمې د خرې مضبوط بار برابر شو، د راتګ په وخت مې پلار لاره کړه کړه.
ومې ويل:
_کلې خو هاخوا دی.
پلار مې وخندل:
_راځه!

خره په سپېرو تېرو کې کښېښته روانه وه. ځای ځای به یې ټوډه ووهله، خو زما پلار قوي متې درلودې، ټول عمر یې په نجارۍ کې تېر کړی و، بار یې لوېدو ته نه ورکاوه.
یو ځای یې خره ودروله، پلار مې تر مټ ونیولم، ارت غار ته ورننوتو، په پراخ ځای کې له سپینې تیږې جوړه ښځه ناسته وه.
پلار مې غبرګ لاسونه لپه کړل، شونډې یې وخوځېدې، خو پوه نه شوم چې څه وايي، وروسته یې زما له اوږې سره خپله څنګله وجنګوله، ور ومې کتل، په اشاره یې پوه کړم چې دعا وکه!
وار له واره مې د روزیګل نوی بایسکل سترګو ته ودرېد.
ومې ویل:
_خدایه، روزیګل له بایسکله خلاص که.
روزي ګل زموږ همزولی و، مکتب ته به یو ځای پلي سره تلو، خو وروسته یې پلار نوی بایسکل ورته واخیست، کله چې به تر موږ تېر شو، نو له روان بایسکله به یې پښه وغځوله، د بوټ پونده به یې د لارې مږو خاورو ته سیخه کړه، ټول ماشومان به پولې ته وختل.
پلار مې تر مټ ونیولم، ویې ویل:
_د ښځې تر مخ د جامو مینځلو تشت وینې؟
لاندې مې وکتل، سپینه ډبره د کاسې په څېر جوړه شوې وه.
پلار مې وویل:
_سلګونه کاله پخوا، همدې ښځې دلته جامې مینځلې، یودم کوپار ورباندې راغلل، ښځه په خپل عزت ووېرېده، خدای ته یې لاسونه لپه کړل، د نازولو بندګانو دعا ژر قبلېږي. ښځه په تیږه بدله شوه.

پلار مې پر اوږه سوک راکړ:
ـاوس پوه شوې چې په دې غره کې د بادامو دا وچ لرګي ولې څوک نه شي وړلی ! د خدای د دې نازولې له ښېرا څخه وېرېږي.
شاوخوا مې وکتل، پر یوه هواره تېږه، غوږ مات شیطان څراغ او څو خیرن زاړه بوتلونه پراته وو.
پلار مې وویل:
ـدې ځای ته هندوان هم اختېرام (احترام) لري، بس، یوائې ، څو کاله مخکې لا دلته هندوان او سکان راتلل، دېګ به یې کاوه، وروسته به یې د شړشمو په تېلو ځنې غوړې کړې، دایره به یې جوړه کړه، تر شیطان څراغ به راګرځېدل.
سړی یو ناڅاپه نېغ کېناست، واسکټ او کمیس یې په بېړه وایستل، کمیس یې ټکواهه، وړه خرمنبکۍ پر ځمکه ولوېده.
سړي وخندل:
ـاه ! له غونډله مې زړه چوي.
بېرته یې کمیس واغوست، خو واسکټ یې تر سر لاندې کړ، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
ـهغه مجسمه مې بیا ونه لیده، زموږ له سیمې لیرې وه، د پینو دري ـځلور ساعته مزل یې غوښت، خو له کوچیانو به خبرېدم چې مجسمه په خپل ځای ولاړه ده، ان طالبانو د بودا مجسمه ړنګه کړه، خو د (شیر) د غره مجسمې ته یې څه ونه ویل، خو د کرزي د حکومت په پنځم، شپږم کال خبر شوم چې چا له بېخه اره کړې ده. خلکو دوې خبرې کولې، ځینو

ویل چې د امریکایانو څرخکې ورته کېناستې، خو نور په دې باور و چې مجسمه تر پاکستانه ورسېده.

سړي سره سا وایسته، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

د شیرغار هندوانو او مسلمانانو ، دواړو ته داسې مقدس و، لکه ماته دا ځای، زه په کال کې دوه درې ځله دې غار ته راځېږم.دا ځای د زرو له خاطرو ډک دی، په هره تېږه یې لاس لګېدلی.

یو دم کېناست، غولي ته یې وکتل:

ـطوطي ! زرو به همدلته ګرځېده، په خاورو کې به یې اوس هم پلونه پاتې وي، هاغه تېږه وینې؟ ولي به یې ورته لګولي وو؛ خبرې به یې کولې؛ خندل یې، خندا به یې په ولاړو تیږو ولګېده، انعکاس به یې وکړ، ببرته به راوګرځېده. اه ! دا غار ډېر بختور دی، د زرو خندا یې اورېدلې ده.

راځه !

سړی په بېړه ولاړ شو، طوطي یې تر وزر ونیو، طوطي کریږه کړه، سړی واړه غار ته ننوت، ویې ویل:

ـپه اوبو کې د ښاخکو د لوېدو غږ اورې !

د ګیدړې بچیان وچونګېدل.

سړي وویل:

ـد چت پر سر، لږ پورته یوه چینه بهېږي، دا ښاخکې د هماغه چینې زیږم دی، زرو به چینې ته نه تله، بس، چې تندې به واخیسته، دې ښاخکو ته به یې خوله ونیوله.

ما هم ترې زده کړل، خو د زرو پېښې مې نه شوای کولای، تل به مې مخ او غاړه لانده وو.
اه ! راځه، راځه چې هغه بوټی در وښیم.
سړی له غاره ووت، د لمر سترګه د مخامخ غره پر څوکه ولاړه وه، ونې توربخونه ښکارېدلې، مازې څوکو یې ژېړه رڼا کوله.
سړی د غار خولې ته ودرېد ، د بوټې پاڼې یې وښورولې، پزه یې ورنږدې کړه !
_اه: څومره خوږ بوی، پوهېږې ! زرو د دې بوټي په بوی نه مړېده، د ورځې به څو ځله دې بوټي ته درېده، سترګې به یې پټې وې، د بوټي له بوی څخه به یې خوند اخیست.
سړی پورته وخوت، د چینې رنې اوبه یې خپل مخ ته ور واچولې، کېناست، طوطي یې له زنګانه وښویېد ، اوبو ته یې مښوکه ور ټیټه کړه.
سړي پورته وکتل، د غره سپینه څوکه نبغه ولاړه وه، لمر ته سیخو واورو ژېړه لمبه کوله.
سړي وویل:
_یوه ورځ له زرو سره پورته وختم، دوبی و، تر واورو ورسېدو، زه ودرېدم، خو زرو په څپلکو کې مخکې تله، ځای ځای به ټیټه شوه، له سپینو واورو راوتلي ژېړ ګلان به یې راوشکول.
په اول کې یې باک نه کاوه، خو وروسته یې د پښو ګوتې سرې شوې، تر تورې پورې مې په غېږ کې راوړه.
سړي یودم وخندل:

ـاه طوطي، د زرو خندا دې نو نه وه ليدلې، زړه يې له ښېخه ايست.
پوهېږې، زرو مې په لومړي ځل دوه نيم ، درې کاله مخکې ولېده، ما د
کړکۍ له پاره لرګي اره کاوه چې يوه ماشوم چيغه کړه، ور ومې کتل، نهه
يا لس کلن هلک په حويلۍ کې منډې وهلې، خپل سر او ورمېږ ته يې
څپېړې نيولې وې، په منډه کوټې ته ننوت، سر مې پسې ونه ګرځاوه،
بېرته مې اره راواخيسته، خو شېبه وروسته مې د يوې نجلۍ خندا
واورېده، ښکلې خندا ، زړه يې له ښېخه ايست. ور ومې کتل، د کوټې له
وره لومړۍ يوه ځوانه نجلۍ راووته، بيا څپلکه پسې راغله، نجلۍ سر
ټيټ کړ، څپلکه د غواوو پښو ته نږدې ولګېده.
نجلۍ په کړکۍ کې ودرېده، په خندا يې وويل:
ـچينجيه ! پړسېدلې پزه دې وخورې !
يودم يې په چوتره کې منډه واخيسته، له کوټې هماغه ماشوم را ووت،
پزه يې ډومبک ولاړه وه.
نجلۍ دالان ته ننوته، ماشوم هم ورغی، د يوې ښځې چيغه مې واورېده !
ـسترګې لرې که نه، په ذغالو کې وختې.
نجلۍ وويل:
ـادې ! ورور مې کرار که !
چوپه چوپتيا شوه، د ښځې لوړ غږ مې واورېد:
ـوه زويه، کرار کېنه ! له ببرو (غومبسو) څه بلا غواړې.
بېرته په خپل کار بوخت شوم، خو وروسته مې د اوبو د بمبې غږ واورېد ،
ور ومې کتل، هماغه نجلۍ ولاړه وه، خوږه راباندې ولګېده.
له دالانه د ښځې غږ راغی !

ـزرو، برګې غوا ته دوه سطله اوبه کېږده، له سهاره راهیسې تږې ولاړه ده.

سرې غلی شو. شونډې یې موسکۍ شوې، ورو یې وویل:

ـاه، زرو، څومره خوږ نوم، نجلۍ زرو نومېدله.

د زرو نیکه په خپل پخوانی کور کې نوې کوټې جوړې کړې وې، څلور خونې، درې تشنابه، دهلېز او د اور ځای. دې ټولو کړکۍ او دروازې غوښتې. پلار مې نجار و، د ټولو مزدوري یې یولک اوغانۍ ورسره خلاصه کړې وه.

ما هم د نجارۍ په کار کې تجربه لرله، د مکتب له وخته به دوکان ته تلم، خو له دولسمه وروسته مې یوائې نجاري کوله.

پلار به مې هم کله کله د نجارۍ نوي فرمایشونه راوړل، کوم وخت چې به کار راباندې ډېر شو، لاس به یې راسره ووړ.

ګذاره کېدله، دوه تنه وو، زه او پلار. د مور مې کلونه مخکې زړه ودرېد، مشر ورور مې له طالبانو سره د جنګ لومړي خط ته لاړ، مړی، ژوندی یې غیب شو. کشری هم په وړوکوالي کې شنې غاړې ونیو، تر ډاکټره ونه رسېد، بس، زه او پلار پاتې و، تر کور، په سارا خوشاله وم.

د زرو له نیکه سره مې په اوله کې ویلي و چې د دومره ورونو او کړکیو جوړول میاشت غواړې، کور مې لیرې دی، نه شم تلای، ده هم بله پکې ونه کړه، ویې ویل چې د شپې د تېرولو ځای له ما وغواړه.

په اول ماښام یې جومات ته بوتلم، اه، زړه مې ولړزېد، اوه، اته متره توره کوټه وه، په بر سر کې یې بله لرګینه دروازه ښکارېدله، ورغلم، دروازه

مې خلاصه کړه، د فرضو ځای و. څراغ مې ورته ونيو، محراب په تورو دېوالونو کې سپين ښکارېده، ګچ يې ور کړی و.

بېرته د سنتو ځای ته راغلم. زړې توشکې هوارې وې، له سره زاړه فرش نه نمجن بوی ولاړېده. د څراغ پلته مې لوړه کړه، پر چت لوګي وهلي تور لرګي پراته ول، له پورته د غنو ځالې راځړېدلې.

ماخستن هماغه ماشوم ډوډۍ راوړه چې غومبسو پسې اخيستی و، د پزې پاړسوب يې لا نه و ناست، د نوم پوښتنه مې ترې وکړه، خو ماشوم کاسه کېښوده او په بېړه له جوماته ووت.

د ماخستن جمې ته پنځه، شپږ کسان راغلل، زه هم په کتار کې ورسره ودرېدم. څلور رکعته لمونځ په ارامۍ سره ادا شو، خو په سنتو او وترو کې د ځمکې دربا خته...د زنګنونو د لګېدو وار نه کېده.

نهه رکعته وروسته يو اځې ملا صيب پاتې و، هغه هم لنډه دعا وکړه او له جوماته ووت.

اوږد وغځېدم، وروسته مې د وره د خلاصېدو غږ واورېد. ماشوم و، ګيلاس او چايجوشه يې کېښوده. د نوم پوښتنه مې ترې وکړه، ماشوم په پټه خوله دسترخوان ټول کړ.

ليندې ته مې پام شو، ربړ يې د ماشوم د تخرګ له جېبه راوتلی و. د هغه د خوښې خبرې مې راواخيستې:

_ياره، ورک يې که، د چتکې ويشتل ډېر سخت کار دی، زړه به دې خوږين کړي.

ماشوم نيغ را وکتل، دسترخوان يې پرېښود.

ومې ويل:

ـما رنګارنګ مرغان ویشتلي دي، خو چتکی ټوپونه وهي، تر اوسه د لیندۍ ګیټۍ (تیږه) نه ده ورته سیخه شوې.
د ماشوم سترګې وځلېدې، په خوند یې وویل:
ـچتکی نو څه شی دی، همدا نن مې له ونې کښته راوغورځاوه.
ومې ویل:
ـلینده به دې اصله وي.
ماشوم په بېړه لینده را وایسته، څراغ ته یې ونیوله، کش یې کړه، ویې ویل:
ـ ارزانه لیندۍ هم شته، خو په دې مې دوه لسګونه ور وګڼل.
لینده مې ترې واخیسته، کش مې کړه، ومې ویل:
ـاصلي ده، سور ربړ ژر نه شکېږي.
ماشوم په خبره کې راولوېد:
ـمخکې به مې د بایسکل له ټوپه لینده جوړوله، خو وار یې مړ و، ګیټۍ به یې تر مرغانو نه شوای رسولای.
غلی شو، لینده یې رانه واخیسته، په خوند یې وویل:
ـشین توپی دې ویشتلی ده؟
ـنه
ـشین غاړی؟
ـ ام م م... نه
تندی یې تریو شو:
ـنو ته ام ځانته ښکاري وایې؟ تا څه ویشتلي دي؟
لاره رانه ورکه شوه:

ـما ، ما ، هېڅ، هو ربښتیا ! زمونږ په کلي کې خړې مرغۍ ډېرې دي، خړه مرغۍ، یو ځل...
ماشوم په خبره کې راولوېد:
ـخړه مرغۍ نو څه شی ده، د لاس په لوټه به یې ام بوڅه راواړوم. خړې مرغۍ خو ان په غزني (ښار) کې هم شته، که نر یې سارا یې مرغان وو له.
ومې ویل:
ـنو ته غزني ته هم تللی یې؟
ـهو ، مکتبونه لا نه و شروع، له نیکه، خور او مور سره د غزني زیارتونو ته لاړم.
د ماشوم د غږولو له پاره ښه موقع وه، ومې ویل:
ـښه نو ، له دې دومره لوی کوره، یوا ځې درې نفره لاړئ؟
ماشوم وویل:
ـپلار او ترونه مې نه وو ، که نه هر څومونی دوه ـدرې پسونه د زیارتونو له پاره اخلي.
ومې خندل:
ـ ترونه ! مانا ډېر ترونه لرې.
ـهو ، درې ترونه، پلار او دوه ترونه مې په سعودي کې دوکانونه لري، کشر تره مې په کابل کې ډاکټري وايي.
ـنو کوچینان یې چېرې دي؟
ـمشر تره مې کډه ورسره بیولې، اووه اجونه یې کړې، د هغه بل کډه د پلار کره په شپو تللې، کشر تره مې لا تر اوسه واده نه لري.
ـنو هغه کوچیني ماشومان دې څه کېږي چې په سرای کې ګرځېدل؟

ـدواړه مې ورونه دي.
ومې ویل:
ـښه ده چې په کور کې مو جینکۍ نشته.
د ماشوم تندی تریو شو:
ـولې نشته، یوه مشره خور لرم، نن مې جنګ ورسره وکه، پزه مې نه وینې، بمبرې وچیچلم، خو دې راپورې خندل.
ماشوم کاسه ور واخیسته او له کوټې ووت.
اوږد وغځېدم، سترګې مې پټې کړې، په چت کې موږکان چونګېدل.
د پېریانو او دېوانو خیالي تصویرونو خوب ته نه پرېښودم....
یو دم چیغې شوې، زړه مې خولې ته راغی، پر زاړه فرش د دوو پیشوګانو جنګ و، یوې بلې ته یې نوکارې ور لګولې... د بالښت وار مې پرې وکړ، دواړه په منډه له کوټې ووتې.
تږخی مې واوورېد، یو بوډا په وره کې ودرېد، زړې، شکېدلې جامې یې په تن وې.
بوډا وویل:
ـکه ولې نه یم، خالي ام نه یم، پوهېدم چې حاجي نواب به دې دلته راولي.
مخکې راغی، د خوشایو سوړ بوی یې ورسره راوور، زما پښو ته نږدې توشکه یې سمه کړه، اوږد وغځېد.
شېبه وروسته یې وویل:
ـځوانه، په خوب کې خو به خرهاری نه کوې؟
زما ځواب ته ماتله نه شو، بله خبره یې وکړه:
ـټیټ بالښت درواخله، خرهاری دې دروي، له خوبه به مې نه باسي.

څه مې ونه ویل.
بوډا یوه شېبه غلی و، بیا یې وویل:
_مه خپه کېږه، بیګا یو سوالګر راغلی و، تر سهاره یې خرهاری خوت،
یوه سترګه خوب دې راباندې حرام شي!
ومې ویل:
_نو ته د شپې دلته ویده کېږې؟
بوډا سړه سا وایسته!
_هو، حاجي غلامالي (غلام علي) په اوله کې راته ویلي و چې په کور
کې ځای نشته.
په خبره کې ور ولوېدم:
_دا حاجي څوک دی؟
_زه یې مزدور یم، درې غواوې او شل پسونه ورته ساتم، د دومره ګورم (
پادې) مړول اسانه کار نه دی، ټوک ټوک یم.
ومې ویل:
_د دې کلي له کورونو مالومېږي چې دا خلک په نس ماړه دي، خو
جومات یې خوار دی، ولې؟
بوډا وخندل:
_بې اتفاقي دې خدای په بوټي هم نه ور ولي، په یوه خوله نه دي، حاجي
لالو جومات جوړ اوه، خو نور کلیوال ورته ودرېدل چې نه، جومات به بیا
د حاجي لالو په نوم یاد ېږي.
ومې ویل:
_خو په ګډه دې پیسې سره ټولې کړي.

ـدا خبره بیا د حاجي لالو په نپس (نفس) نه وه برابره، ضد ونیو ، ویل یې چې که داسې وکړی، نو جومات در پاته دی. یا به یې زه جوړوم، یا مو همدا سل کاله پخوانۍ جومات ښه دی.
بوډا کېناست، یوه چونډۍ نصوار یې تر ژبې لاندې کړل، په خوند یې وویل:
ـپوهېږې، حاجي لالو هم ځانته من وایي، اوو ـ اتو کلیوالو ته یې په ګټه پیسې ورکړې دي، خبره یې چلېږي.
ومې ویل:
ـدا بل حاجي څه نومېږي؟
ـکوم؟
ـدا زه چې نجاري ورته کوم.
بوډا وخندل:
ـڅومره هېرجن یې، په اوله کې مې درته وویل چې حاجي نواب.
ومې ویل:
ـدا څنګه سړی دی.
بوډا تفدانۍ ته لاس وروغځاوه:
ـپه کم نیسي کې یې وړي ده، زامن یې د عربو په ریالونو کې مست دي، خو د ده مغروري به ونه وینې. په کور کې یې له سرو غالیو ځای نه کېږي، خو دی په خاوور کې پیتاوي ته ناست وي، غریبانو ته ام لاس نیسي، هاغه بله ورځ یې ماته هم یو سلګون راکو، پوهېږې، سړ کال یې خالي شپږ لکه اوغانۍ ذکات وایست.

بوډا غلی شو، څراغ ته یې ور پو کړل، تر یو څه وخته غلی پروت و، وروسته یې خرهاری شو.
تر ډېره ویښ وم، بیا مې سترګې سره ورغلې وې، یو وخت مې اوربه وخوځېده، سترګې مې رڼې کړې، ملا له څراغ سره راته ولاړ و، په توره رڼېره کې یې د اوبو نښتو څاڅکو ژېړه لمبه کوله.
د باندې ووتم، له لښتي چړپا راتله، ورغلم، په تیاره کې مې زوروره ناره واوربده:
ـوه د خدای بنده ! پام ! مه راځه ! لوڅ یم.
همالته اوداسه ته کېناستم، اوبه سړې وې.
بیګانی بوډا مې څنګ ته ودرېد، څادر یې په خپله پکه ککرۍ تېراوه، په لړزانده غږ یې وویل:
ـتو، لانت په شیطان، په دې سپینه رڼېره یې تر اوبو وایستم.
اودس مې وکړ، جومات ته ورغلم، له لمانځه وروسته کلیوالو خپل سرونه په څادرونو کې پټ کړل، ټول زنګېدل، کله کله به د خرهاري غږ هم واورېدل شو.
د سهار په خړه کې له جوماته ووتم، د حاجي نواب د کور دروازه خلاصه وه، نېغ نویو کوټو ته لاړم، اول مې له یوې درې څخه د لیندې یو ښایسته دوه غاښی جوړ کړ، بیا مې یوه چوکاټ ته رنده ونیوله.
له غوسې ډک ښځینه غږ مې واورېد:
ـمرداره شې، سمه ودرېږه.
ورو مې کتل، د زرو مور د غوا تي پرېمینځل.

ببرته په خپل کار بوخت شوم، خو وروسته مې د زرو غږ واورېد ، سر مې پورته کړ، زرو پر اخوره ناسته وه، له خپلې مور سره يې خبرې کولې....

په ځېر مې ورته وکتل، د نجلۍ مخ ته سهارنۍ ژېړې وړانګې سيخې وې، پر سپينو غومبرو يې د بڼو تور سيوري پراته ول.

زرو يودم راته وکتل، ژر مې د ېوال ته ولاړ لرګی راکوږ کړ، لرګی دروند و، يو ګام شاته شوم، لرګی کړکۍ ته له پرې شوې ځايه لاندې ولوېد، له درب سره غوا وترهېده، ښځې په بېړه لرګي ته وکتل، ځان مې تر دېوال پټ کړ.

د ښځې بونګی مې واورېد، ور و مې کتل، غوا کراره ولاړه وه، د ديګ پر تل باندې د شيدو د دارو د لګېدو غږ راته.

زرو ته مې وکتل، خندل يې.

د لمر وړانګې تودې شوې، بېګانۍ ماشوم له پيالو سره راغی، وار له واره مې د ليندې دوه غاښې ورته ونيو، ماشوم غوټه کړه، دوه غاښې يې زما له ګوتو وايست، په خوند يې وويل:

_دا دې څه وخت جوړ کو؟

دسترخوان مې خلاص کړ، وچ تود پاستی پکې پروت و.

ماشوم ته مې وکتل، له ليندې څخه يې زوړ دوه غاښې خلاصاوه.

ومې ويل:

_نوم دې څه دی؟

_شريف الله!

چايجوشه مې راواخيسته،د شيدو چای و، خو مالګه يې ډېره درلوده، ومې ويل:

ـدا چای دې ادې پوخ کړی؟
ماشوم په نوي دوه غاښي رابړ تاړه...
لینده مې ترې واخیسته، ومې تړله. ماشوم لینده کش کړه، تندی یې تریو شو:
ـد لیندې په تړلو نه پوهېږې ! یوه خوا یې لنډه ده.
لینده مې بېرته خلاصه کړه، له سره مې وتړله، ماشوم په لینده کې یوه وړه تېره کېښوده، لینده یې چوترې ته ونیوله، کرنګ شو، بدنۍ لاندې راولوېده.
زرو په چوتره کې ودرېده، په لوړ غږ یې وویل:
ـاې چینجیه، ودرې، نیکه به درسره ګوري.
زرو بدنۍ ور واخیسه، د اور خونې ته ننوته.
ومې خندل:
ـنو ته چینجی یې؟
د ماشوم غومبرې سره شول:
ـخو چینجو خوړم.
یودم یې خبره واړوله، لینده یې کش کړه:
ـاول به د بمبرو ځاله پرې ولم.
ومې خندل:
ـپرونۍ حال دې هېر شو ! پزه دې اوس هم.....
په خبره کې راولوېد:
ـهغه خو دوه غاښی سم نه و، تیږه د ځالې تر څنګ ولګېده، خو دا وار...
غلی شو، د پاستې ژۍ یې ور پرې کړه، په ډکه خوله یې وویل:

...خو دا وار ستن هم نه رانه خطا کېږي.
ټوخی مي واورېد ، ماشوم په ببره لېنده په جيب کې واچوله. حاجي نواب و ، راغی، مخامخ په اره شوي دړه راته کېناست، ماته يې وکتل، ويې ويل:
_کامرانه بچو ، د کوټې يوې دروازې تاو کړی، سمه نه پورې کېږي. بيا يې په کراره وګوره.
ومې ويل:
_سمه ده حاجي صيب، بس، نيمه پياله چای پاتې دی.
حاجي خپل لمسي ته مخ ور واړاوه:
_شريفه، بيا يې درسره راوله.
ورو ولاړ شو ، له کوټې ووت.
شېبه ووته، ماشوم يو دم ترپ کړل، کړکۍ ته ودرېد ، پورته يې وکتل، په خوند يې وويل:
_د شامتورو سېل دی.
منډه يې واخيسته، پسې غږ مې کړ:
_چېرته؟
په منډه کې يې راته وويل:
_د کور مخته د لښتي پر ژۍ اموخته دي، پرون مې هم وار پرې وکو.
پياله مې کېښوده، زړور چوترې ته ورغلم، دومره باک يې نه راته، د نجارۍ له پاره د برو کورونو ته ورغلی وم، په يوې خبرې مې سر خلاص و ، زموږ خلک کسبګر خپل سيال نه ګڼي، له ډم، نجار، زرګر. پښ... څخه

يې سترګه نه کېږي. نه څوک مخ ترې پټوي او نه يې هم په سيالانو کې شماري.
په چوتره کې مې يوه ناره ونيوله:
ـحاجي صيب !
له يوې کوټې د حاجي غږ راغی.
ـراځه !
ورغلم، حاجي د کوچيني دالان او کوټې تر مينځ په وره کې ولاړ و.
د کوټې دروازه مې پورې کړه، ځای ته نه ورتله.
حاجي وويل:
ـهر ځړمونی يې همدا حال وي.
ومې ويل:
ـد ژمي په وتو سره ځينې ورونه تاو پيدا کوي.
کېناستم، د دروازې لاندنۍ څنډې ته مې رنده ونيوله، د حاجي غږ مې واورېد:
ـزرو بچو، پيالې ټولې که.
نجلۍ ته مې لار ورکړه، د ټکري پسته پيڅکه يې زما پر مخ تېره شوه.
حاجي وخندل:
ـياره کامرانه ! پلار دې سم پرنګی دی، غلط يې کړم، د نجارې دا کارونه په دومره ډېره اجوره نه ارزېدل.
تر څنګ مې زرو ته وکتل، له دسترخانه يې پيالې ټولولې.
ومې ويل:

ـحاجي صيب، دا قيمتي نه ويني، ولور دې اتو لکو اوغانيو ته رسېدلی.
چې پلار مې تا يا کوم بل څوک غلط نه کړي، نو څنګه به خپل يواځيني زوی ته کوژده کوې؟
حاجي وخندل، زرو ته مې وکتل، پر شونډو يې موسکا پرته وه.
زرو ووته، دروازه جوړه شوه.
سړی غلی شو، طوطي يې پر څمکه کېناوه، د باندې ووت، لمر تر غره پټ و، د شنو ونو پر سر، کتار زانو وزرونه وهل...
سړی بېرته خپل ځای ته راغی، ودرېد، له لمانځه وروسته يې طوطي ته وکتل، مات وزر يې له ځانه بېل نيولی و.
سړی ورغی، له جېبه يې مات چهارمغز را وايستل، ويې ويل:
ـنن به په همدې ګذاره کوو.
اوږد وغځېد، ويې ويل:
ـد حاجي نواب په کور کې مې د نجارۍ يوه هفته ووته، يوه ورځ ستړی شوم، ماسپښين مې سر ولګاوه، سترګې مې سره ورغلې، خو يودم چيغې شوې، کېناستم، زرو لوخ سر منډې وهلې، د ځا سر ته ودرېده، تېره کوکه يې تر خولې راووته:
ـهلئ! نادر ځا ته ولوېد.
منډه مې واخيسته، اوبو ته مې وکتل، تياره وه. د بوکې په پړي پسې مې لاس ونيو، لاندې کښته شوم، په خاورو کې کېندل شوې زينې لندې وې، پښه مې وښوېده، ځان مې کابو کړ، تر اوبو پورته ودرېدم، څلور، پنځه کلن ماشوم په بوکه پسې لاسونه نيولي وو.

ماشوم مې تر ولي ونيو، د هغه څېرې ته مې وکتل، سترګې يې رډې راختلې وې.
ماشوم مې اوږې ته راپورته کړ، غاړې ته مې سرې اوبه راغلې، چيغه مې کړه!
_هلک ښه دی.
د زرو د مور غږ مې واورېد، په ژړا کې يې وويل!
_د خدای روی ومنه، دورواغ خو به نه وايې؟
په زحمت پورته وختم، په اخيري زينه کې ګڼ لاسونه راوغځېدل، ماشوم يې زما له اوږې پورته کړ. له څا ووتم، څو کليوال ولاړ وو، زرو ته مې وکتل، کوچينۍ وړور يې په غېږ کې ټينګ نيولی و. دې او ماشوم دواړو ژړل....
بېرته کوټې ته لاړم، غاړه مې په څادر وچه کړه، د حاجي نواب غږ مې واورېد، غږی مې اورېده کړه، حاجي د خپل لمسي پر سر لاس ايښی و، له يوه کليواله يې په څا کې د ماشوم د لويدو کيسه اورېدله.
زرو په ببره خپل وړور ور واخيست، په چوتره کې يې لمر ته لوڅ لغړ ودراوه، وچې جامې يې ور واغوستې.
انګړ ته ډله ښځې راغلې، نارينه د باندې ووتل، ښځې چوترې ته ور وختې، د زرو له مور سره ودرېدې، يوه شېبه يې شکرونه وايستل، بېرته د باندې ووتې.
مازديګر مې کار بس کړ، شريف چای راووړ، عجيبه وه، د معمول خلاف دوې پراټې هم ورسره وې. ماشوم وار له واره په خوند وويل:
_يوه شامتوره مې بوخه راواړوله.

ومې ويل:
ـدا پراټې چا درکړې؟
ـخور مې.
غلی شو، یو دم یې وویل:
ـساخت (په لینده کې د ډبرې د ایښودو ځای) جوړولی شې؟
ومې خندل:
ـوبه یې ازمایم.
ماشوم منډه واخیسته، شېبه وروسته یې یو بوټ راووړ، ویې ویل:
ـچرم دی، ښه ساخت ترې راځي، نه؟
بوټ مې را واخیست، نوی و.
ومې ویل:
ـدا دې له کومه کړ؟
ـد نیکه بوټ دی، ژمی یې په پښو کوي.
ومې خندل:
ـکه یې پوښتنه وکړه بیا؟
د ماشوم تندی تریو شو:
ـتر هغه وخته به یې هېر وي.
ومې ویل:
ـنوی بوټ مه خرابوه، د ساخت له پاره به یو بل څه پیدا کم.
د باندې مې وکتل، تر چوترې لاندې زړه چرمې څپلۍ پرته وه. ماشوم مې پسې ولېږه، څپلۍ یې راوړه، د رندې پر ژۍ مې چرم ترې واړاوه، ګلالی ساخت مې ورته جوړ کړ.

ماشوم لینده وتړله، کش یې کړه، په خوند یې وویل:

ـاوس نو سم ټوپک شو.

شکېدلې څپلۍ یې ورواخیسته، له کوټې ووت.

له چوترې د زرو له غوسې ډک غږ راغی !

ـچینجیه، زما په څپلۍ دې څه کړي؟

ورومې کتل، زرو په لاس کې شکېدلې څپلۍ نیولې وه.

جارو یې ور واخیسته، ماشوم په منډه نویو کوټو ته راغی، زما تر څنګ ودرېد.

په وره کې مې د زرو غږ واورېد:

ـخدایکه رانه خلاص شې.

ورومې کتل، د زرو د ګلدارې لمنې څنډه ښکارېدله.

بوټ مې ور واچاوه، بوټ د وره له چوکاټ سره ولګېد.

ومې ویل:

ـورور دې له دې ساخت جوړ اوه.

بوټ ته سپین لاس وروغځېد، زرو په ټیټ غږ وویل:

ـودرې، نیکه به دې کار کوي.

یوه شېبه غلې وه، وروسته یې وویل:

ـکور ودان، که ته نه وای، زما کوچینی ورور به چا له ځا را ایست !

سرې وټوخل، طوطي ته یې وکتل، مرې سترګې یې ورته نیولې وې.

سرې په خوند وویل:

ـ سهار چې کله له جوماته د کار ځای ته ورغلم، د ناولو جامو ترلې غوټه مې نه وه. د چایو په وخت کې مې له شریف څخه پوښتنه وکړه، ماشوم

وويل چې د جامو غوټه يې خور ور واخيسته، ماخستن يې پرېمينځلې، اوس هم د کوټو تر شا پر وچو لښتو هوارې دي.
د لسو بجو ناشته حاجي نواب راوړه، چايجوشه، دسترخوان او ګيلاس يې پر غولي کېښودل، څادر يې خلاص کړ، يو جوړ اوتو شوې جامې پکې پرتې وې.
ويې ويل:
_زرو ويل چې په غوټه کې د جامو اوتو خرابېږي، بس، چې دا خيرنې شوې، شريف ته يې ورکړه چې کور ته يې يوسي او يو بل جوړ کالي درته راوړي.
حاجي وټوخل، زما پر اوږه يې لاس کېښود ، په ټوخي کې يې وويل:
_نجاري هسي يوه بانه ده، بس، خدای زما د لمسي د ژغورلو له پاره رالېږلی وي.
غرمې ته مې سږه تبه شوه، سر او اوږو مې درد کاوه، د کار کولو سېکه نه وه را پاتې.
يوه بجه شريف راغی، پتنوس يې کېښود ، ښوروا وه. ،خو دوه ګولې مې هم ونه خوړې.
شريف کاسې ته لاس ور وغځاوه، په ډکه خوله يې وويل:
_ترخه خو نه ده؟
ومې خندل:
_نه.
_نو بيا دې ولې تندی خولې دی؟
ومې ويل:

ـتبه مې ده.
شریف وویل:
ـد بایسکل ځنځیر لنډولی شې؟
ـهو.
تندی یې تریو شو:
ـله مکتبه راتلم، بایسکل ځنځیر واچاوه. نه کېده، تر کوره مې راکش کو.
ماشوم غلی شو، یودم یې وویل:
ـرایې ولم؟
ـڅه؟
ـبایسکل.
ومې ویل:
ـنه، اوس ناروغ یم.
ماشوم په بېړه له کوټې ووت. بېرته راغی، په لاس کې یې د ګولیو پاکټ نیولی و.
ومې ویل:
ـدا د څه له پاره دي؟
ـنه پوهېږم، زرو راکړې، ویل یې چې تبه پرې کوي.
یوه ګولۍ مې خولې ته واچوله، خو مازدیګر ته مې حال لا پسې بدتره شو، پښې مې مړې وې، سر مې ګرځېده، د ولاړېدو توان مې نه درلود.
یو وخت مې اوږه وخوځېده، سترګې مې رڼې کړې، حاجي نواب مې سر ته ناست و، د څراغ په ژېړه رڼا کې یې د مخ ګونځې ژورې ښکارېدلې.

ښنګلي مې غولي ته اړم کړي، خو حاجي مې پر اوږو زور راووست، بېرته پرېوتم.
حاجي په خندا کې وويل:
_کامرانه بچو، ماته خو ډېر پیاوړی ښکارېدې، خو یوې تبې را پرېیستې.
یو دم یې جدي څېره ونیوله.
_وه د خدای بنده، چې تبه دې وه، ماته به دې ځوک رالېږلي و، څه په ډاګ خو نه وې پروت. اوس مې هم په جومات کې تر سترګو نه شوې، خدایې دلته راغلم، په خوب کې دې زګیروې ختل.
حاجي چیغه کړه !
_شریفه.
ماشوم له پتناسه سره راغی.
حاجي وويل:
_د شیدو چای یې درته پوخ کړی.
جېب ته یې لاس کړ:
_ها، دا ګولۍ به دې ښه کړي.
ګولۍ مې وخوړه.
حاجي ورو ولاړ شو، ګېلاس مې کېښود، لاسي ساعت ته مې وکتل، جومات ته د تګ له وخته دري ساعته تېر ول. په زحمت کېناستم، بوټونه مې په پښو کړل، درب شو، رڼاولړزېده، دوړه د څراغ پر پلته راغله.
ور ومې کتل، د شریف پښو ته پلاستیکي فرش پروت و.
ماشوم وويل:

_نیکه مې ویل چې تبه دې ده، نن شپه همدلته پرېوزه.
ماشوم د لرګي اره شوې وړې ټوټې په پښه ووهلې، فرش یې هوار کړ، بېرته له کوټې ووت. شېبه وروسته یې توشکه او بالښت راوړ، توشکه یې هواره کړه، کېناست، ویې ویل:
_نو بایسکل پاتې شو؟
له چوترې د زرو غږ راغی!
_شریفه!
ورومې کتل، زرو له ځراغ سره ولاړه وه.
شېبه وروسته مې د شریف غږ واورې:
_دا کمپله نوې ده، په خاورو کې به سپېره شي.
زرو په ټیټ غږ وویل:
_چینجیه، تا خو نه ده اخیستې.
ماشوم راغی، کمپله یې کېښوده، ویې ویل:
_دا کمپله مې پلار له عربو راوړې ده.
پرېوتم، کمپله مې پر پښو راکش کړه. تر دې دمه مې دومره پسته کمپله نه وه لیدلې.
سهار مې د شریف غږ واورېد، سترګې مې رڼې کړې، لمر هسک ولاړ و.
ماشوم پتنوس کېښود، ماته یې وکتل، ویې ویل:
_کمپله دې سپېره کړې ده.
پښو ته مې وکتل، د کمپلې پیڅکه له پلاستیکي فرشه وتلې وه.
کیناستم، کمپله مې راټوله کړه.
ماشوم وویل:

ـدا کمپلې دولس دانې دي، ټول يو رنګ لري، موږ يې يوائې ميلمنو ته وروړو.
ومې ويل:
ـنو ماته مو ولې راوړه؟
ـخدای خبر، زرو راولېږله.
ورو ولاړ شوم، پښې مې سپکې وې، خو په اوږو کې مې لا مړ درد احساساوه.
بدنۍ مې راواخيسته، چوترې ته ووتم، مخ ته مې څو لپې اوبه ور واچولې، لستونۍ مې پرې راکش کړ. بېرته کوټې ته راغلم.
ماشوم په تريو تندي وويل:
ـاوس به مکتب ته په پښو ځم !
ومې خندل، ماشوم مې په رينچ او پلاس پسې ولېږه. پياله مې راډکه کړه،
د ماشوم غږ مې واورېد:
ـبايسکل کوټې ته درولم؟
د باندې ووتم، د بايسکل ځنځير مې خلاص کړ، يوه حلقه مې تر وايسته، بېرته مې ور واچاوه.
ماشوم په خوند وويل:
ـسم شو؟
ـهو، خو لږ تېل غواړي.
ماشوم په بېړه کوټې ته ننوت. بېرته راغی، د شاړشمو له تېلو ډک بوتل يې راته ونيو. ځنځير مې غوړ کړ، ماشوم وويل:
ـزه به يې کش وګورم.

پر بایسکل یې پښنه واړوله، دوه ځله تر څا راوګرځېد ، ویې ویل:
_بد نه دی، خو د پښوا غوندې کش نه لري.
بېرته د کار ځای ته راغلم، کمپله مې ټوله کړه، د لرګیو ځینو تختو صافېدا غوښته، چاره نه وه، په وچ زور مې ملا ورته وتړله.
مازدیګر مې د سطل کړنګ واورېد ، ور ومې کتل، شریف و ، ستمی یې خوت. سطل ته مې وکتل، له اوبو مړه تاوونه پورته کېدل.
ماشوم وویل:
_د لامبلو له پاره مې درته راوړې.
منډه یې واخیسته، شېبه وروسته بېرته راغی، په لاس کې یې صابون او تولیا نیولې وه.
ومې ویل:
_تودې اوبه دې ولې راوړې؟
ماشوم وویل:
_زرو راکړې، ویل یې چې پاک کالي له لمبلو پرته مه اغونده.
ماشوم د باندې ووت.
تشناب ته ننوتم، دېوالونه یې خام ول، خو غولی سیمنټ شوی و. ولمبېدم، جامې مې بدلې کړې، ماښام جومات ته لاړم، تبه مې پرې وه، ولې مې هم درانه نه راته ایسېدل.
سړی غلی شو، طوطي ته یې وکتل، په تیاره کې سم نه ښکارېده.
د طوطي تر منښوکې یې ګوته لاندې کړه، طوطي ټوپ کړل، د سړي له ټټره وښویېد. سړي طوطي ور واخیست، د باندې ووت، پر یوه هواره

ډېره کېناست، پورته یې وکتل، د سپوږمۍ رڼا پر نږدې ستورو پرته وه، خپ ښکارېدل، خو ازادو ستورو تېزه رڼا کوله.
یو دم یې وخندل، خوله یې اسمان ته ونیوله، چېغه یې کړه !
په غره کې د شغالانو کوکې پورته شوې.
سړي وخندل:
ــزه او زرو به ډېر وخت، ماښام تیاره همدلته ناست وو، ستورو ته به مو کتل. زرو به یودم ناره کړه، د هغې له نارې سره به د غره شغالانو کوکې کړې، زرو به خندل، د شغالانو له انګولاوو به یې خوند اخیست.
سړي سره سا وایسته:
ــشغالان بختور دي، د زرو ناره یې اورېدلې وه.
ولاړ شو، طوطي یې ور واخیست، څو ګامه مخکې لاړ، له ونو لویدلې وچ ښاخونه یې راټول کړل، بېرته هوارې ډبرې ته رواګرځېد، وچ واښه یې تر لرګیو لاندې کړل، لایټر یې ورته ونیو، وچو وښو خوله واخیسته.
طوطي ته یې وکتل، په سترګو کې یې سره لمبه ښکاریدله.
سړي خپل لاسونه اور ته ونیول، ویې ویل:
ــزه او زرو په همدې وخت کې دلته راغلو، واوره د غرو له لمنو تښوله وه، خو لا هم سوړ باد لګېده. موږ به دلته اور بلاوه، تر ډېره به ورته ناست وو، انګار به مو غار ته ووړ.
سړي وټوخل، ټوخی یې تېز شو، له خولې یې لاړې راغلې، اوږد وغځېد، لستوڼی یې پر خوله تېر کړ.
چو په چوپتیا وه، کله کله به یوه کونګ ناره کړه.
سړي سره سا وایسته، ویې ویل:

ـدرې ، څلور ورځې ښه وم، خو يو ماښام بيا تبه راباندې راوګرځېده، د شپې لړزې ونيولم، سهار ته په جومات کې د مزدور سپين ږيرې تندی تريو و، ويل يې چې ټوله شپه دې زګيروې ختل....
تر غرمې مې ايله د يوې دروازې چوکاټ جوړ کړ، نه کېده، سبکه رانه ختلې وه. مبايل مې راواخيست، چارج نه و پکې پاتې.
دوه ځله مې د باندې وکتل، بايسکل نه ښکارېده، شريف لا له مکتبه نه و راغلی.
کېناستم، د زرو کوچنی ورور په چوتره ګرځېده، لمن يې ټوله نيولې وه، پرتوګ يې نه و اغوستی، ژامه يې خوځېدله....
ورغږ مې کړل راغی، تر کړکۍ لاندې راته ودرېد، په لمن کې يې وچه ډوډۍ پرته وه.
تليفون مې ورته ونيو، ومې ويل چې کورته يې يوسه، چارج يې کړه.
د زرو دوی د کور پر سر دوې شمسياني ولاړې وې، برق يې درلود، پخوا مې هم مبايل د چارج له پاره شريف ته ورکړی و.
ماشوم وچې سترګې راته نيولې وې.
د زرو غږ مې واورېد:
ـنادره، مبايل راواخله.
ماشوم هماغسې ولاړ و.
ـزرو راغله، مبايل يې زما له ګوټو وايست. بېرته چوترې ته وخته، په وره کې يې مخ راواړاوه، کوټې ته ننوته.
مازديګر ته بيا لړزې واخيستم، پلار ته مې تليفون وکړ، را ياده يې کړه چې سهار وخته درځم.

ماخستن د سپین ږیرې د شکایت له لاسه د بوټو د ایستلو په ځای کې پرېووتم. سهار مې پلار راغی، ویې ویل چې ډاکټر ته لاړ شه، تر هغو مه راځه چې ښه شوی نه یې.
له شریفه مې خپلې جامې وغوښتې، لنډه شېبه وروسته یې ترلې غوټه راوړه، د کلاه په دروازه کې مې ورمېږ کوږ کړ، زرو په چوتره ولاړه وه. ماته یې کتل...
طوطي یودم کربړې کړې، سرې ډبرې ته لاس ور وغځاوه، شاوخوا یې وکتل، ګیدړه غار ته نږدې ولاړه وه، سترګو یې سپینه رڼا کوله.
سرې ورو پلتۍ ووهلې، طوطي یې پر خپل ځنګانه کېناوه، ګیدړې ته یې وکتل، نه وه.
سرې د اور پر سر څو وچ لرګي کېښودل، لمبه تر وچو لرګو راوګرځېده. ورو یې وویل:
_نبغ د ولسوالۍ بازار ته لاړم، ډاکټر له معایناتو پرته دوا راته ولیکله، د تبې علایم یې ملاریا ګڼله.
غرمه خپل کور ته راغلم، ټول کور مو یوه خیرنه کوټه، وړوکی دهلېز او تشناب و. نیغ کوټې ته ننوتم، پلار خپله بستره نه وه ټوله کړې، کاسه او پیاله ناولې پراته وو.
پښې مې مړې وې، خو مجبوره وم، لومړی مې کوټه جارو کړه، بیا مې د ګاز پر ډبه د ناولو لوښو د پرېمینځلو له پاره اوبه کېښودې.
اوږد وغځېدم، تېرو یادونو ته لاړم، یو وخت به په همدې کوټه کې له مور، پلار او کوچني ورور سره ګډ ویدېدم، خو وروسته چې یو څه غټوکی شوم، د خوب له پاره به له مشر ورور سره جومات ته تلم.

د دروازې ټکېدا له تېرو يادونو راوايستم، ورغلم، ادکې ترور پر تندې ښکل کړم، ويې ويل چې ماشومانو کور ته د راتګ په وخت ليدلى وې.
ادکه ترور عمر خوړلې ښځه وه، زموږ په ګاونډ کې اوسېدله، زما د مورکۍ له مرګه وروسته يې پر موږ پام وو، ځکه مې ادکه ترور بلله.
غرمه يې د شيدو چاى او وچه ډوډۍ راوړل، را ياده يې کړه چې ناروغ يې، د شيدو تود چاى به دې هډونه تاوده کړي.
تر ناوخته ويده وم، ماښام جومات ته لاړم، جمعه تېره وه، د جومات ملا په وره کې په مخه راغى، وار له واره يې راته وويل:
_سور شوروي، جمه تېره شوه، ته اوس راغلې !
ملا سپين ږيرى و، له شلو کالو راهيسته يې زموږ د کلي ملايي کوله، کليوال خوشاله ورنه ښکارېدل، ويل يې چې له نيستۍ سره سره سېرچشمه انسان دى، د ځمکې د حاصلاتو په وخت مو دومره نه ځوروي، تر اوسه درمند ته نه دى راغلى چې د غنمو تللو ته کيني، خرواړونه وشمېري او د غنمو د اندازې له مخې خپله برخه بېله کړي. خو له ما سره يې نه لګېده.
زه له رنګه سور وم، سور شوروي به يې بللم. لومړى يې زما خپل نوم راته اخيست، کامران، خو وروسته مې نوم بدل شو، سور شوروي. دا نوم پخوانۍ کيسه لري، يو وخت مې د کوچيني ورور تبه شوه، د څلورو ،پنځو کالو وو، په دوو ورځو کې يې د سرو غومبرو پر ځاى هډوکي راوختل، پلار مې همدا ملا ورته راووست، ملا صيب مې د ورور تبه وچکۍ وبلله، ويې ويل چې د غزني د اولياوو په زور به يې زما دم ټک پترى کړي.

پلار مې له کوټې وایستم، خو شېبه وروسته یې بېرته راغږ کړل، پیسې یې راته ونیولې، ویې ویل چې د کلي له دوکانه درې اصیل چاقوګان راوړه.
دوکان ته مې منډه کړه، هغه وخت زړې پیسې وې، یو اصیل چاقو یې په اتیا زره اوغانۍ را بیه کړ.
د پلار په راکړو پیسو دوه چاقوګان کېدل، دربیم مې په پور واخیست. د کور دروازې ته له مشر ورور سره یو ځای ور ورسېدم، د هغه په لاس کې هم دوه چاقوګان ول، رایاده یې کړه چې دا دوه پنځ ټکه چاقوګان یې له سردار خانه امانت راوړل.
کوټې ته ورغلو، د ملا صیب تر مخ یو چاقو او د پیازو د سپینولو زړه چاړه پرته وه.
چاقو مې وپېژاند، زما د پلار چاقو و، پلار به مې یواځې د نوکانو اخیستلو ته له صندوقه را ایست، ویل یې چې چاریکاري چاقو دی، ان د دروازې ځنځیر هم خوري.
ملا صیب شپږ چاقوګان او یوه چاړه ور واخیسته، شونډې یې وخوځېدې، له چاقوګانو ډک لاس یې خولې ته ور نږدې کړ، له چوف سره یې بیا څه وویل، وروسته یې زما پلار ته اشاره وکړه چې زوړ فرش ټول کړي.
ماشوم یې پر ساړه غولي پرې ایست، په هر چاقو یې یوه لیکه ترې راوایسته...
له کوټې د وتو په وخت کې یې ټول چاقوګان جیبونو ته واچول، چاړه یې په لاس کې وه، زما مور ته یې وویل چې کوټې ته به رڼا نه راځي او ماشوم

باید تر ځلوېښتو ورځو له ساده چای او وچې ډوډۍ پرته بل څه ونه خوري.
د ملا صیب له تګ وروسته مې مور د کوټې په یوا ځینۍ دریڅه کې زوړ بالښت کېښود، ورځ راباندې شپه شوه، د لاس ګوتې نه ښکارېدې. له چوترې مې د پلار غږ راغی، ورووتم، د پلار تندی تریو و، له مشر ورور سره مې له سردار خانه په پور د راوړو چاقوګانو په اړه غږېده.
مور مې دوه سطله راته ونیول، ویې ویل چې د کلي له کارېزه اوبه راوړه.
کارېز ته نرۍ لار تللې وه، یو ځای ودرېدم، د لارې پر غاړه له شنې سپاندې زمورږ د پیازو د چاړې ژۍ راوتلې وه.
چاړه مې کورته راوړه، پلار مې سپک کړم، د ملا صیب د خولې خبره یې راته وکړه، ویل یې چې دم مه بې تاثیره کوه، د دم چاقو او چاړه باید له کوره بهر تر خاورو لاندې شي.
پرچاړه مې د کور مخې ته خاورې واړولې.
په درېیم سهار مې مور چیغې کړې، په بېړه کوټې ته ورغلم، مور مې د خپل کوچني زوی سر پر خپل زنګانه ایښی و، ژړل یې.
پلار او مشر ورور مې د نجارۍ دوکان ته تللي وو، مجبور شوم، ګاونډیانو ته مې چیغه ور ورسوله. راغلل، یوه د ماشوم نبض وکوت، ویل یې چې ساه پکې چلېږي.
بل کته شوې خره راوسته، نه مې هېرېږي، مور مې د خرې د کتې پر سر سره برستن وغوړوله.
کلیوالو زما ورور ځنځولی خرې ته ور پورته کړ. ما د خرې پړی ونیو، خو یوه ځوان راته وویل چې ډاکټر لیرې دي، کوچنی یې، نه شې تلای.

ورور ته مې وکتل، سر يې پر برېستن لګولی و، د سترګو سپينوالي يې خړه پرده نيولې وه.
له کلي ووتم، پورته پراخه دښته پرته وه، د يوې سپرغې (د کارېز ځا) پر سر کېناستم، لمر تود و، د ارخېړکو (زرکو ته ورته يو ډول خړ مرغان چې په دښتو کې ګرځي) کوررا ختم.
کلي ته مې وکتل، په خړو کورونو کې د جومات مناره سپينه ښکارېدله.
غرمې ته يې زما ورور مړ راووړ ، دومره پوه شوم چې تر ډاکټره نه و رسېدلی.
په هدېره کې ملا صيب نصيحت کاوه، همدا يوه خبره يې ټينګه نيولې وه، ويل يې چې اجل په ډاکټرانو نه راګرځي.
شېبه وروسته هديره تشه شوه، د څلور کلن ورور پر سر مې څلور خرواره خاوره پرته وه.
د ورور پر قبر پربوتم، د زړه له اخلاصه مې وژړل....
ورور مې کوچينی و، خوږې خبرې يې کولې، مچو يې په سختنه راکوله، ويل يې چې مخ مې لندېږي، خو ما به په يوه ځل پنځه مچې ترې اخيستې، دواړه سره غومبري، تندی، زنه او د پزې څوکه.
د پزې د څوکې په مچو بې يې وخندل، په وړه ژبه به يې راته وويل:
_مردار خوره.
د ورور د مرګ په درېيمه د ولسوالی بازار ته لاړم، سودا مې اخيسته، په يوه دوکان کې مې شناخته چاقوګان وليدل، ورغلم، د ګوړې د ټوکرى تر څنګ زما د پلارچاريکاري چاقو او د سردار خان دوه پنځه ټکه چاقوګان ايښي ول.

دوکاندار شناخته سړی و ، ډېر وخت به مې سودا په پور ترې وړه، رایاده یې کړه چې دا چاقوګان مې ستاسو د کلي له ملا صیبه واخیستل، نغدې مې څلور نیم لکه ور وګڼلې.

مازدیګر جومات ته لاړم، ملا صیب ته مې د کلیوالو تر مخ وویل چې د دم چاقوګان مې په بازار کې ولیدل.

کلیوالو سپک کړم، ماخستن مې پلار یوه جانانه څپېړه راکړه، ویل یې چې په عالمانو پسې دومره لوی تور مه تړه.

بس، له هغې ورځې د ملا صیب راسره ولوېده. کامران په سور شوروي بدل شو.

سړي وتوخل، په سره انګارکې یې لښته ووهله، نیم سوځېدلې دوګن لرګی یې ترې لیرې کړ، شاوخوا یې وکتل، یوه پلنه اوږده تبره یې راواخیسته، انګار یې پکې ټول کړ، طوطي یې پر اوږه کېناوه ، انګار یې ور واخیست، غار ته ننوت.

د سرې پر غومبرې څه ولګېدل، سترګې یې رنې کړې، د طوطي ژېړه مښوکه وه.
سرې کېناست، ورمېږ یې کوږ کړ، د غار خوله ژېړې رڼا نیولې وه. ویې ویل:
_اه، لمر راختلی دی.
ترخنګ ایښې پلنې اوږدې تیږې ته یې وکتل، مړې اېرې پکې پرتې وې.
سرې ولاړ شو، له سپینو لیکو ډکه تیږه یې ښکل کړه، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
_د تګ وخت دی.
غرمه سیند ته ورسېد، ټوپک یې یوې تېږې ته ودراوه، له جیبه یې د ماهیانو چنګک راوایست، یوه ډبره یې واړوله، د چینګک پر څوکه پورې یې سور چینجی وپېیه. طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
_په تېزو اوبو کې چنګک سر ته راځي، ماهیان به په مړو اوبو کې پسې غواړې.
چنګک یې اوبو ته ورواچاوه، پر یوه هواره ډبره غلی کېناست.
نیم سات وروسته د سرو لمبو پر سر په لنده لښته درې پېیلې ماهیان تاوېدل.
سرې دوه ماهیان وخوړل، دریېیم یې د څادر په پیڅکه پورې وتاړه، ماسپښین په جونګړه کې خوب یوړ.
ماښام یې طوطي ور واخیست، د جونګړې په زینه کې کېناست، د زرو قبر ته یې وکتل، پاتې کیسه یې راواخیسته:

ـدرې ورځې ووتې، تبه مې نه پرې کېده، په څلورم سهار په زحمت ولاړ شوم، سر راباندې وګرځېد، پر مخامخ د بوال ورغلم، نور مې څه نه دي په یاد.
یو وخت مې د یوه ماشوم چیغې واورېدې، په سترګو مې زور راووست، سر ته مې د سپینې چپنې سړی ولاړ و، ستن (پېچکاري) یې ډکوله.
یوه هفته د غزني د ښار په ملکي شفاخانه کې وم، پلار مې ویل چې د ادکې ترور لمسي بې هوښه موندلی وې.
له شفاخانې نه د تګ په وخت ډاکټر راته وویل، چې له وجوده دې لا ملاریا سمه نه ده وتلې، له دوا سره به قوي خواړه خورې.
مازدیګر کورته راغلو، پلار مې راته وویل چې د حاجي نواب د کور د کارونو وخت تنګ و، نیمایي مې بل نجار ته په اجاره ورکړل.
سهار ته مې پلار د حاجي نواب کور ته لاړ، ادکې ترور راغله، د سپیلنیو له دودولو سره به یې پزه هم پورته کش کړه، ژړل یې.
غرمې ته مې اوبه تودې کړې، تړلې غوټه مې خلاصه کړه، د زرو په لاس اوتو شوې جامې مې راواخیستې، نه پوهېږم چې ولې! زړه مې نه غوښتل چې د جامو اوتو مات شي.
ماسپښین په دښته کې د سپرغې پر سر کېناستم، په لومړي ځل مې د زرو څېره سترګو ته نېغه نېغه کېدله.
ښه شوم، خو د حاجي نواب کور مې بیا ونه لید، درې میاشتې وروسته مې په ذهن کې د زرو نوم هم نه و پاتې.

خوشاله وم، غم مې نه پېژاند، تر مازدیګره به مې په دوکان کې نجاري کوله، بیا به د مکتب په میدان کې والېبال ته تلم، ونه مې ښه وه، په شوټ کې مې جوړه نه درلوده.
یوه ورځ مې په دوکان کې کارکاوه، زنګ راغی، نا اشنا نومره وه، زنګ د مبایل د شنې تنۍ له ټینګولو مخکې غلی شو.
مازدیګر مې والیبال کاوه، له دښتې سرې دوړې راغلې، ټولو منډه کړه، ما هم څادر راواخیست، ګټو ونو ته ننوتم. ځای ښه و، دوړې یې له زوره ایستلې.
د دوړو څپه تېره شوه، له ګڼو ونو راووتم، د والیبال په میدان کې هېڅوک نه و، د خپل کلي خواته مې مخه کړه، زنګ راغی، غرمنۍ نومره وه، مبایل مې غوږ ته ونیو، د پیالو کړنګ مې واورېد، تلیفون قطع شو.
زنګ مې ورته وواهه، ځواب یې نه راکاوه.
ماښام تیاره مې د کاربز په اوبو اودس وکړ، کلي ته مې وکتل، د ډېرو کورونو په دریڅو کې ژېړه رڼا ښکارېدله، یونیم ځای به سپین ګروپ هم بل و.
همالته مې څادر هوار کړ، نیت ته مې شونډې جوړې کړې، تیلفون راغی، تر ډېره یې غږ نه کاوه، بیا مې ټیټه نرۍ ژړا واورېده، یوه ښځینه ژړغوني غږ راته وویل:
ـ زرو یم، له تا پرته مې مړه بوله.
لاس مې له غوږه ولوېد، پښې مې ولړزېدې، تلیفون مې بېرته غوږ ته ونیو، قطع و.
روان شوم، شیبه وروسته د کور دروازې ته ولاړ وم.

مخ ته مې سپينه رڼا راولوېده، سترګو ته مې لاس ونيو، پلار مې په وارخطايي وويل:
_کامرانه بچو، ښه يې؟
له مخه مې د لاسي بټۍ رڼا ليرې شوه، پلار مې تر مټ ونيولم، جټکه يې راکړه!
_جنګ دې کړی؟
ومې ويل:
_نه.
_نو ولې داسې سپېره يې، خولۍ او ټادر دې چېرته دي؟
روان شوم، پلار مې راپسې غږ کړ:
_چېرته؟
ومې ويل:
_خولۍ او ټادر راوړم.
پلار مې څه ونه ويل، ما يوازې په دروازه باندې د ځنځير د لوېدو غږ واورېد.
پر راغلی لار مخکې لاړم، سپينه خولۍ مې له سپېرو خاورو راپورته کړه، ټادر کاريز ته نږدې هماغسې هوار پروت و. همالته کېناستم.
تليفون مې را وايست، نومره مې له سره وکتله، هماغه غرمنۍ نومره وه.
يودم مې وخندل، له ځان سره مې وويل:
_کوم ملګری به مې و، خپل ږغ به يې بدل کړی وي.
بېرته مې د زړه دريا ډېره شوه:
_نه، نو زړو يې څه پېژندله.

ماخستن تر ډېره خوب نه راته، دوه درې ځله مې راغلې نومره ووهله، تليفون بند و.
سهار له پلار سره د ولسوالي بازار ته لاړم، څټک خطا شو، اخ مې کړل، د مېخ پر ځای مې د خپل کيڼ لاس بټه ګوته وهلې وه.
پلار مې په بېړه راغی، زما ګوتې ته يې وکتل، په غوسه يې وويل:
ـ پکر (فکر) دې چېرې دی؟
پلار مې له خپل څادره يوه نری تراټه وايسته، خو وينه نه تکيه کېده، دواخانې ته ورغلم، زما پر ګوته يې سره دوا ووهله، سپينه ټوټه يې ترې تاو کړه.
بېرته د نجاري دوکان ته راغلم، پلار مې په سړه سينه وويل:
ـ کامرانه بچو، له تېر ماښامه سم نه راته ښکارې، رنګ دې هم ژېړ دی، بيا خو به ملاريا نه وي دربانديې راګرځېدلې؟
پلار ته مې ډاډ ورکړ چې ښه يم.
اره مې راواخيسته، پلار مې يودم زما لاس ونيو، چيغه يې کړه !
ـ پام، جوړ شوی چوکاټ دې اره کړ.
اري ته مې وکتل، غاښونه يې په ښويه لرګي کې ننوتي و.
پلار مې پر اوږه لاس راکېښود، ويې ويل:
ـ ماته سم نه ښکارې، کورته لاړ شه.
ومې ويل:
ـ ښه يم.
پلار مې سروخوځاوه، سوان يې ور واخيست، د نجارۍ د دوکان په بل سر کې کېناست، سوان يې د ارې پخو غاښونو ته ونيو.

د باندې ووتم، تر سړک واوښتم، ولاړ موټر ته مې ډډه ووهله، مبایل مې غوږ ته ونیو، د مقابل لوري ټیټ غږ مې واورېد:
_ښه یې؟
ومې ویل:
_ څوک یاست؟
_زرو.
_دروغ وایې!
غږ یې ژړغونی شو:
_هو، دروغ وایم.
تلیفون وچونګېد، قطع شو.
بیا مې په شنه بټنه ګوته کېښوده، زنګ ورته، خو ځواب یې نه راکاوه.
ګام مې واخیست، د برک نیولو له تېرې کغا سره د مردارو اوبو لښتې ته ولوېدم.
چیغې شوې، خلک راغلل، یوه راپورته کړم، ورون مې درد کاوه.
د پلار چیغې مې واورېدې، د تونس موټروان ته یې سوکان نیولي وو. تر خولې یې پوچ، پاش راوتل...خو موټروان یوه خبره کوله، ویل یې چې زه نه یم ملامت، سړی یو ناڅاپه سړک ته راغی.
ورغلم، له موټروانه مې بښنه وغوښته، پلار مې په حیرانۍ راته کتل...
د نجارۍ له دوکانه مې له اوبو ډکه شنه پلاستیکي بدنۍ راواخیسته، د باندې راووتم، اوبه مې پایڅې ته ونیولې، توره بویناکه خټه یې ورسره یووړه.

د اوبو پر توره لیکه د پلار زاړه بوټونه ودرېدل، سر مې هسک کړ، پلار مې مجبوره کړم چې کورته لاړ شم.
پاو وروسته د ټیټې غونډۍ پر سر ولاړ وم، د بازار د سړک دواړو غاړو ته سپېره دوکانونه ښکارېدل، په ګنج (د ښارویو د پلورلو ځای) کې نری برېبوکی تاوېدله.
له غونډۍ کښته شوم، په لمنه کې دوې تورې کېږدۍ ولاړې وې، څو وړو خیرنو ماشومانو په یوه کوچنې ورې پسې منډې وهلې. وری او ماشومان تر کېږدۍ راګرځېدل....
د کلې په فصله کې مې ځانته پام شو، نه پوهېدم چې یونیم ساعت لار مې په څومره وخت کې وهلې وه.
پر یوه پوله کېناستم، پټي سپېره ول، یو ځای د تراکتور له سلنسره تورې لوخړې ختې، د منې کښت ته یې د غنمو د کرلو له پاره ځمکه اړوله.
زړه مې طاقت نه کاوه، مبایل مې غوږ ته ونیو، د یوه ماشوم اشنا غږ راغی:
_هلو، څوک یې؟
زړه مې غټ کړ:
_حاجي نواب غواړم.
ماشوم وویل:
_نیکه مې په کور کې نشته، دا نومره دې له کومه کړه؟
ښځینه ناره مې واورېده:
_چینجیه، زما مبایل دې ولې دراخیستی؟
تلیفون مې قطع کړ، د زړه ټکان مې ډېر شول، له شکه پرته زړو وه.

شېبه وروسته زنګ راغی، ښځینه ټیټ غږ وویل:
_اوس خو پوه شوې چې دروغ نه وایم، ته راباندې ګران یې.
تلیفون قطع شو.
_اه ! په اته ویشتو کالونو کې په لومړي ځل یوې نجلۍ راته وویل:
"ته راباندې ګران یې ".
زړه مې بې واره دربېده، خو دا ځل دا دربا بده نه راباندې لګېده، یو نری خوند مې ترې اخیست، ځان مهم راته ښکارېده، وړه خبره نه وه، یو خوار نجار پر یوې ښکلې نجلۍ ګران و.
سړی غلی شو، د زرو پر قبر یې خپله زنه ولګوله، ورو یې وخندل، څو ځله یې یوه خبره تکرار کړه:
یو خوار نجار پر یوې ښکلې نجلۍ ګران و، یو خوار نجار پر یوې ښکلې نجلۍ ګران... یو خوار نجار په....
یودم یې وخندل، بېرته یې تندی تریو شو، پر وړو ډبرو یې شونډې کېښودې، سر یې پورته کړ، سړه سا یې وایسته:
_اه ! ژونده څه کاني دې وکړې.
پر قبر پرېووت، سترګې یې پټې کړې، ویې ویل:
_ژوند مې بدل شو، نه کارخوند راکاوه او نه والیبال، له ډوډۍ به ژر ولاړېدم، تل به مې ګوښه ځای پسې غوښت. ژوندی سات به هغه و چې له زرو سره به مې په تلیفون کې خبرې کولې.
خو دا غږېدا ډېره نه وه، زرو وېرېدله چې څوکورباندې پوه نه شي.
یو ځل مې د لیدو هیله ترې وکړه، خو د زرو خوښه نه وه. ویل یې چې کلي ته به نه راځي.

دوه ځله مې پلار لاس نیولی تر ښاره بوتلم، وینه یې معاینه کړه، ملاریا نه وم.
یوه ورځ یې په دوکان کې تر پایڅې ونیولم، په اشاره یې وپوهولم چې کښېنه.
پلار مې وویل:
_کامرانه بچو ، څه خبره ده؟
ومې ویل:
_هېڅ.
_ناروغ یې؟
_نه.
_پوروړی ؟
_نه.
_مېین؟
زړه مې ولړزېد:
_نه.
پلار مې چیغه کړه !
نو یودم داسې څه ټکه درباندې راپرېوته؟ همدا اوس د ښوروا په کاسه کې وختې.
بوټ ته مې وکتل، په څوکه پورې یې لنده ډوډۍ سرېښ وه.
د خنګ قصاب راغی، په وره کې ودرېد ، زما پلار ته یې وکتل، په ببره یې وویل:
_د کونډې زو ، څه خبره ده، ناره دې تر بازار تېره شوه.

قصاب زما د پلار همزولی و، ټوکې یې سره لرلې.
پلار مې غلی و.
قصاب وخندل:
ـ نن خو دې سم د مینده پسه مخ نیولی دی، خیر، مخکې مې په یوه چاغ سخوندر چاړه تېره کړه، که کورته تلې، یو پاو غوښه درسره واخله.
قصاب بېرته خپل دوکان ته لاړ.
پلار مې وویل:
ـ ګوره بچو، دا څه موده مې درباندې پام دی، کار ته دې لاس نه ور ټیټیږي، غلی یې، نه څه خورې، نه څه څښې، لمونځ دې هم پرېښی، ماته ووایه، که کوم غم لرې په ګډه به یې سپک کړو.
پلار مې د دوو زامنو مرګ لیدلی و، ځکه یې پر ما ډېر پام کاوه، ان په نوي زلمیتوب کې به چې کله په اوږی کې له پلار سره له دوکانه کورته تلم، سیوری یې راباندې کاوه، د لمر خوا به ده نیولې وه، خو دا غم مې نه شوای ورسره شریکولی.
په لنډ وخت کې مې پیاوړی وجود بې سېکه شو. اره، څټک او رنده درانه راته ایسېدل، له دوکانه به وختي وتم، دښتې او یواځیتوب ته به مې پناه وروړه.
منی تېر شو، د جدي په وروستیو کې واوره او ورېده. کار کم و، دوکان ته ډېر نه ورتلم.
یو سهار تلیفون راغی، زرو وه، په ژړا کې یې راته وویل چې د ترور سړی یې راغلی و، خپل زوی ته یې غواړي.

ټېکه نه راتله، د پلار تر راتګه مې صبر نه شوای کولای، په لوېشت واوره کې مې د ولسوالي بازار ته مخه کړه. بوټونه مې ټيټ وو، واوره ور لوېده.
لس بجې دوکان ته ورسېدم، د پلار تر څنګ ودرېدم، راپام يې نه شو، پر يوه پرې شوې شلګون يې رابرټېپ ننبلاوه.
ومې ويل:
_کوژده کوم.
پلار مې سر پورته کړ، راوتلې سترګې يې له حيرانۍ ډکې وې. ولاړ شو.
مخامخ راته ودرېد، ويې ويل:
_په سد يې؟
د کار پر مېز کېناستم، بوټ مې وايست، په جرابو پسې نښتې واوره مې وڅنډله.
ورو مې وويل:
_د حاجي نواب لور راته وغواړه.
پلار مې يواځې وخندل لاړ، په ټيم کې پرتو سکروټو ته يې لاسونه ونيول.
له دوکانه راووتم، د غونډۍ تر سره مې په يوه سا ځان ورساوه، ستوني ستغ پرېبوتم، مړه واوره مې په دواړو غوږونو ولګېده. سترګې مې پټې کړې. کاغ شو، په ببړه مې ور مېږ کوږ کړ، له سپينې ډبرې تور کارغه والوت.
کېناستم، په مړه ږيره پورې نښتې واوره مې وڅنډله. هارن مې واورېد، د غونډۍ په لمنه کې تونس موټر ولاړ و، کښېته شوم، موټروان مې کليوال و، تر کوره تود ورسېدم.

مازدیګر مې پلار راغی، بخارۍ ته نږدې کېناست، وار له واره یې وویل:
_کامرانه بچو، نن دې څه چټیات ویل؟ چورتي دې کړم.
پلار ته مې وکتل، یخني یې د پزې څوکه سره کړې وه.
له چایجوشه مې پیاله ډکه کړه، په بخارۍ پسې مې یو بل لرګی پورې کړ. غلی کېناستم.
پلار مې د ګوړې ټوټه خولې ته واچوله، ویې ویل:
_ګوره بچو، پوهېږم چې ځوان یې، واده غواړې، خو له خپلې برېستنې سره به پښبې غځوو.
پلار مې وټوخل، د کوټ له جېبه یې یو پاکټ ګولۍ را وایستې، یوه یې خولې ته واچوله، د چایو غوړپ یې پسې وکړ، سړه سا یې وایسته، ویې ویل:
_ګوره زویه! باور وکه چې زه هم له دې غلي کوره ستړی شوی یم، غواړم چې یوه ګلالۍ نږور ولرم، په کور کې مې د لمسیانو شور وي، یو څه مات کړي، یو څه توی کړي، وخاندي، وژاړي، د یوه پزه ور پاکه کم، بل مې ږېره کش کړي، دربیم مردکۍ رانه وغواړي، خو هر څه خپل ځای لري، بس، په خپل سیال او نسب کې یوه نجلۍ راوښیه، ځان به ګرو کم، تاته به ناوې راولم.
څه مې ونه ویل، ورځې ووتې، ځمکه توره شوه،د بادامو ونو سپین ګلان ونیول.
زړه مې ډاډه و، زرو راته وویل چې نیکه مې د ترور د زوی دوستي ونه منله.

خو اول ځړمونی مې بیا لینګي ورپېدل، د زرو پلار او تره راغلي وو، زرو یې په عربو کې یوه تربره ترې غوښته.
په هماغه ورځ مې بیا پلار ته ور یاده کړه چې زرو راته وغواړي، سپک یې کړم، خو ماته د پلار کمزوري معلومه وه، د خداي په ځمکه کې یې له ایرانه ورټ (کرکه) کېده، نه و ملامت، ایران ته تللي ځوانان به لا معتاد راتلل او یا به یې جنازې راوړل کېدې.
پلار ته مې وویل:
_سمه ده، نو ایران ته ځم.
ځمکه وربانديې سره شوه، د شپې یې دوه ځله له خوبه راپورته کړم، ویل یې چې سم سړی یې، د لېونو پېښې مه کوه.
خو زما یوه خبره وه. یا زرو، یا ایران.
پلار مې مجبور شو، یو کلیوال یې ورسره کړ او حاجي نواب ته په مرکه ورغلل.
کله چې بېرته راغی، کوټې ته ننوت، په چیغو چیغو یې وژړل.
تر ماخستنه یې یوه خبره هم ونه کړه، دا ځل یې زه سر ته کېناستم، پرتندي مې ښکل کړ، سترګې یې رنې شوې، ټوخي واخیست، په ټوخي کې یې وویل:
_زویه، سپک دې کړم، حاجي نواب د کلیوال تر مخ راته وویل چې یوه روپۍ سړی یې، بیا دې د ېخوا ونه ګورم.
سهار مې زرو ته زنګ وواهه، خو تلیفون یې بند و.
دوې ورځې وروسته نا اشنا نومره راغله، زرو وه، ژړل یې، رایاده یې کړه چې پلار مې خپېرې راته ونیولې، تیلفون یې رانه یوور، سلامته ورځ یې

د غواوو په غوجله کې واچولم، ويل يې چې مرداره يې، د نجار له زوی سره دې لاره جوړه کړې وه.
ورځې ووتې، د زړه درزا مې ډېره شوه، په ولاړېدو کې به سر راباندې ګرځېده.
زرو تليفون ونه کړ.
طاقت نه راته، يو ماخستن د زرو دوی کلي ته ورغلم، په تياره کې د حاجي نواب تر کلا راتاو شوم، خو کلاه ته د ورننوتو لاره نه وه.
د ورځې به مې لس ځله د تليفون شنه تنۍ ټينګه کړه، خو د زرو تليفون بند و. بل سهار يوه نا اشنا نومره راغله، زرو وه، ويل يې چې سبا بېګا ته يې مالګه (شيريني) وړي.
تليفون قطع شو، خو پاو وروسته بيا زنګ راغی، زرو ژړل، ويې ويل چې د مورکانو دوا يې موندلې ده.
زړه مې خولې ته راغی، ورته ومې ويل، چې لېونتوب مه کوه. ته...
په خبره کې راولوېده، ويې ويل:
_زه درباندې ګرانه يم؟
_هو !
زرو يوه شېبه غلې وه، ما يې يواځې د ژړا غږ اورېده، وروسته يې په غريو کې وويل:
_ماخستن راشه او ما له دې ځايه بوځه.
ځای پر ځای کېناستم.
زرو وويل:
_وېرېږې؟

غلی وم.
ویې ویل:
ـپوهېدم چې دومره زړه نه لرې. بس نو ، سهار به مې د جنازې خبر واورې.
چیغه مې کړه:
ـدومره بې عقلي مه کوه.
په غریو کې یې وویل:
ـسهار سپېده چاود ، پر بام د موږکانو له دوا سره درته ولاړه یم، د غزني په اولیاوو لو (قسم) درته کوم، که مې د ښتې لخوا د بجلۍ (لاسي بتۍ) رڼا ونه لیده، مړه مې بوله.
تلیفون قطع شو.
ټیکه نه راتله، دښتې ته ووتم، د سپرغې پر سر کېناستم، دښته شنه ښکارېده، لیرې د غونډۍ په لمنه کې تور وری څرېدل.
غرمه کورته راغلم، یوه هګۍ مې په غوړو کې ماته کړه، له ډوډۍ وروسته پرېوتم.
یو وخت مې اوږه وخوځېده، سترګې مې رڼې کړې، پلار مې په غوسه و، ویل یې چې ولې دوکان ته نه وې راغلی !
ټوله شپه مې په ویښه تېره کړه، کله کله به مې د پلار مخ ته لاسي بتۍ ور واچوله، ستوني ستغ پروت و، د تندي ګونځو یې سیوري درلودل.
سپینه ږیره یې ټټر ته سیخه وه، سره راټوله او کږه ښکارېدله.
د شپې دوې بجې ولاړ شوم، په لومړي ځل مې د پلار جیبونه وپلټل، پیسې مې وشمېرلې، اتلس سوه افغانۍ وې.

کوټ مې واغوست، پټو مې تر ځان تاو کړ، د پلار مخ ته مې بتۍ ور واچوله، د ماشوم غوندې ورو ورو ساه یې اخیسته، غلی ویده و.
کېناستم، د پلار تندی مې ښکل کړ، زګېروی یې شو، اړخ یې بدل کړ. د پلار پښو ته ور وښویېدم، د هغه پر چاودو پښو مې شونډې کېښودې، پښې یې سړې وې. یوه شېبه مې د پلار مخ ته وکتل، د څېرې هره ګوټځه یې د غمونو نښه وه.
پلار مې ډېر غمونه لیدلي وو. د طالبانو وخت و، مشر ورور مې ټوپک واخیست، د طالبانو له یوه ګروپ سره جنګ ته لاړ، میاشتې ووتې، درک یې مالوم نه شو. زه هغه وخت په دوولسم صنف کې وم، تر غرمې به مې درس وایه، وروسته به دوکان ته ورتلم.
د قوس میاشت وه، له امتحانه وروسته دوکان ته ورغلم، هېڅوک نه و، کتابچه مې کېښوده، ټیټه ژړا راغله، ور ومې کتل، د پلار سپېره لمن د لرګي له لویې تختې راوتلې وه، ورغلم، پلار مې د تختو په مینځ کې ناست و، ژړل یې...
د هغه پر اوږه مې لاس کېښود، پلار مې په بېړه را وکتل، تر لاس یې کش کړم، په غېږ کې یې ټینګ ونیولم، ژړا یې زور واخیست.
وروسته غلی شو، خو اوښکې یې نه تم کېدې، زما غاړه به کله کله توده شوه، پوهېدم، د پلار اوښکې وې.
د ځنګ قصاب راغی، تر لاس یې ونیولم، دواړه د باندې ووتو، قصاب په ماته خوله رایاده کړه چې د خدای امر ومنه! مشر ورور دې پور پرې کړی.

پر ځړېدلي ورون ورغلم، خو د قصاب غبرګ لاسونه راوغځېدل، یو وخت مې سترګې رنې کړې، دوکان له خلکو ډک وو، پلار مې توبې ایستلې، قصاب مخ ته سرې اوبه را اچولې.

یوه هفته ووته، د ورور مړی مې ونه لید..

پلار مې د طالبانو قوماندان ته ورغی، ځواب یې منفي و، ویل یې چې په اول خط کې جنګ دی، مړي نه شو را ایستلی....

په دوهمه ورځ مې پلار ته چا مشوره ورکړه چې په خپله دې د جنګ ساحې ته لاړ شي.

پلار مې قصاب ته ورغی، دوه سوه لکه شنې اوغانۍ یې په پور ترې راوړې.

مور مې حیرانه وه، خو پلار مې ورته وویل چې په وردګو کې یې د نجارې له پاره ارزانه لرګي موندلي دي.

سهار وختي له کوره راووتو، هغه وخت لاره خرابه وه، ماسپښین کابل ته ورسېدو. په کوټه سنګي کې مو یوه کوټه کرایه کړه، سهار وختي مو له سراي شمالي حرکت وکړ، د لارې دواړو غاړو ته زرګونه تاکونه اره شوي وو، ړنګ کورونه په لوګي تور ول، لسو بجو ته په اول خط کې وو.

د استالف د ولسوالۍ سوځېدلي کلي د جګړې لومړۍ کرښه وه.

د منطقې شناخته طالبان مو وموندل، یوې زړې کوټې ته یې بوتلو، دېوال ته رنګارنګ وسلې ولاړې وې.

بخارۍ ته مو لاسونه ونیول، دوه شناخته طالبان زما دورور د مرګ شاهدان ول، ویل یې چې ټټر ته یې د راکټ مرمۍ سیخه شوه، تر نامه پورته نه و.

د شپې تر ناوخته مې د پلار سونګېدا اورېده، سپېده چاود نږدې ده‌زې شوې، لمر ختو ته کراري وه.
د ورځې مو ځینې نور کسان هم ولیدل چې د خپلو مړو په موندلو پسې راغلي ول. غرمې ته د سیمې څو سپین ږیري راغلل، د مړو له خپلوانو سره یې چنې ووهلې، سپین ږیرو ویل چې د خط هاغه غاړه وسلوال هر جسد په څلو ښنت لکه راکوي، دوی ته هم باید یو څه پاتې شي.
خبره خلاصه شوه، د هر مړي د راوړلو پر سر پنځوس لکه افغانۍ وټاکل شوې.
په دوهمه ورځ شپږ لاسي کراچۍ راغلې، ټولې له مړو بار وې، موږ هم په بېړه ورغلو، یخ وهلي جسدونه پراته ول.
سر مې وګرځېد، د ونې ښاخ مې ونیو.
دوه درې ځایه چیغې شوې، ځینو خلکو خپل مړي موندلي وو، خو زما د ورور جسد نه مالومېده.
یو ځای دوو کسانو یو بل ته څېرې ونیولې، غږ یې راته، په یوه غوڅ شوي لاس یې جنګ و، یوه ویل چې زما د ورور جسد ته وګوره، لاس یې نشته، تا راوړی، خو بل ویل چې نه، دا مې د زوی لاس دی، په کوچنیتوب کې کالدانه پرې راختلې وه، ړوند یې؟ نه وینې؟ پر مټ یې د کالدانې نښه ده.
منډه مې کړه، کوټې ته ننوتم.
د جګړې په اول خط کې مو یوه هفته تېره کړه، د مړو سوداګرو څو ځله مړي راوړل، خو زما د ورور جسد یې ونه موند.

نا امیده کلي ته راغلو، خلک راغلل، مور مې خبره شوه، تر خولې یې زورزوره ناره راووته، ځاې پر ځاى پربوته، مازدیګر یې زما د کشر ورور تر څنګ خاورې پرې واړولې.
پلار مې ناروغه شو، یودم یې په ملا کې کوږوالی راغی، نیغ نه شواى ګرځېدلاى.
سړی غلی شو، لستوڼی یې پر خپلو سترګو تېر کړ، پورته یې وکتل، سترګې یې سرې وې. سړه ساه یې وایسته:
_اه پلاره، په څومره بېوسۍ کې مې پرېښودې.
بېرته یې د زرو د قبر پر ورو تېرو خپله زنه ولګوله، ویې ویل:
پلار مې هماغسې پرېښود، د شپې دوې بجې له کوره ووتم، د باران واړه څاڅکې پر مخ ساړه لګېدل.
سات وروسته مې د زرو دوی کلي ته نږدې دمه ونیوله، له جېبه مې لاسي بتۍ را وایسته، مخکې لاړم، لاسي بتۍ مې څو ځله بله کړه، د حاجي نواب کور ته نږدې کېناستم.
د دروازې ورو کړپ مې واورېد، زرو راغله، ژړل یې، دواړه چوپه خوله روان شوو.
د الله اکبر ناره مو د ولسوالۍ په بازرا کې واورېده، دواړه د یوه تړلي دوکان ترمخ کېناستو، د دوکانو دروازې بندې وې، تړلو قصابیو ته سپي پراته ول، کله کله به له لیرې د چوکېدار ناره راغله:
_ها ها هاى، څوک یې؟ وینم دې.
زرو ته مې وکتل، پر زنګونو یې تړلې غوټه او د غوټې له پاسه خپل تندی ایښی و، ژړل یې...

يو سراچه موټر لنډ راتاو شو، د ځراغونو ژېړه رڼا يې راباندې ولګېده،
بريک يې ونيو، ناره يې کړه !
_غزني (د غزني ښار) غزني !
موټر ته ور وختو، ساعت وروسته د غزني په ښار کې وو، د کابل اډې ته
ورغلو، موټر تيار ول، نهه بجې کابل ته ورسېدو. نيغ پل محمود خان ته
لاړو، کرولاوي او سراچې تر تورخمه تلې.
په سروبي کې ډوډۍ ته ودرېدو، خو زرو يوه ګوله هم ور پورته نه کړه،
ورو، ورو يې ژړل...تر دې دمه يې يوه خبره هم نه وه کړې.
جلال اباد ته نږدې موټر پنجر شو، هوا ګرمه وه، د ونې سيورې ته
کېناستو.
زرو ته مې وکتل، مخ يې پټ و، مازې زنه يې ښکارېدله، پر زنه يې رڼه
اوښکه راځوړنده وه.
په لومړي ځل يې په خوابدي غږ وويل:
_چېرې ځو؟
ومې ويل:
_پېښور ته.
غلې وه.
ومې ويل:
_د تګ له پاره دوه ځايه لرو، يا نورستان يا پېښور. خو پېښور ښه راته
ښکاري، هلته مې د يوه ملګري کور دی، د ورور غوندې راته ايسي، څه
وخت به په پېښور کې تېر کو، بيا به په بل ځای پسې غواړو.

زرو تړلي غوټه خلاصه کړه.له قات شوي ټکري يې بنډل پيسې راوايستې، ويې ويل:
_ها ! دا به دې په کار شي.
مجبوروم، د پلار له اتلس سوه افغانيو ، پنځه سوه راپاتې وې.
له بنډله مې پنځه زرګونه رابېل کړل، پاتې پيسې مې زرو ته ونيولې.
په غريو کې يې وويل:
_درسره دې وي.
ومې ويل:
_د پېښنور پوليس نه دې در مالوم، له سړي پوستکی باسي.
زرو څه ونه ويل، پيسې يې په غوټه کې کېښودې.
مازديګر تورخم ته ورسېدو ، افغانۍ مې کلداري کړې، تر څنځير واوښتو ، دوو پوليسو راته کتل، خو څه يې ونه ويل.
په کارخانو کې يې موټر ودراوه، يوه پوليس دروازه خلاصه کړه، په لسو ، دولسو مساپرو کې يې وار له واره ماته وويل:
_له کومه راغلې.
ومې ويل:
_له کابله.
_پاسپورټ لرې؟
_نه.
_را کوز شه.
له موټره کښته شوم، زرو هم راپسې راغله.
پوليس د موټر بانټ پر لرګي وواهه، چيغه يې کړه !

ـځه نو ، څه له ولاړ یې.
موټروان راکښته شو ، کرایه یې رانه یووړه.
پولیس تر لستوني ونیولم، ویې ویل:
ـافسر له ورځو.
تر سړک واوښتو ، تک تور برېتور افسر پر څوکۍ ناست و ، د شیدو له چایه ډکه، وړه ، خیرنه پیاله یې په لاس کې وه.
پولیس زما لستوڼی پرېښود ، ناست سړي ته یې وویل:
ـسر (صیب) ! له دې ماجر سره کاغذونه نیشته .
ناست افسر ولاړ شو ، مخامخ راته ودرېد ، په ډډ غږ یې وویل:
ـوه هلکه، دهشتګر شانتې ښکارې.
ومې ویل:
ـصیب ! خوار نجار یم، دلته مې ناروغان راوستي.
زرو ته یې وکتل، په ملنډو یې وویل:
ـدا خو هوکه ناروغه نه ښکاري.
جیب ته مې لاس کړ، دوه سوه کلداري مې ورته ونیولې.
افسر یواځې وخندل، بېرته پر څوکۍ کېناست.
زرو ته مې وکتل، لړزې اخیستې وه.....
برېتور افسر وویل:
ـمړه، څرمن دې د ازبکانو په څېر سره ښکاري، د ازبکستان دهشتګر خو به نه یې؟
تذکره مې ورته ونیوله.
تذکره یې ور واخیسته ، پرته له دې چې ورته وګوري، پر مېز یې کېښوده.

ويې ويل:
_دا نجلۍ دې څه ده؟
زړه مې ولړزېد:
_خپله.
چيغه يې کړه؟
_څه دې کېږي ! خور؟
_نه.
کېناست، تذکره يې ور واخيسته، خپلو سترګو ته يې ونيوله، ويې ويل:
_وه نجلۍ، دېخوا راشه.
زرو په لړزېدلو ګانومو ور نږدې شوه.
برېتور افسر وويل:
_دا هلک څه نومېږي؟
زرو په مات، ګوډ غږ وويل:
_کا ، کامران.
د والد نوم يې څه دی؟
_څه؟
_د پلار نوم؟
زرو ماته وکتل، په لومړي ځل يې څېره تر تندي پورې لوڅه وه، سترګې يې وېرې نيولې وې....
د پوليسو افسر وويل:
_ښه نو ، پته ولګېده، نجلۍ دې راتښتولې ده.
يودم يې چيغه کړه !

ـدا دواړه تاڼې له بوځئ.
مخې ته یې ودرېدم، دوه زرګونه مې ورته ونیول، زارۍ مې ورته وکړې،
خو برېتور افسر پر څوکۍ ناست و، ټنډه یې تروه وه.
بل پولیس تر مټ ونیولم، په غوسه یې وویل:
ـهله نو پاڅه !
د زرو ژړغونې غږ مې واورېد:
ـد خدای روی و منئ، تاسو به هم خور او مور لرئ.
برېتور افسر ولاړ شو، تر زرو راوګرځېد، په ملنډو یې وویل:
ـخو زما مور او خور ستا شانتې مردارې نه دي چې له پردي سړي سره وتښتي.
په سترګو مې تیاره راغله، برېتور افسر مې تر ګرېوان ونیو، دوو نورو پولیسانو منډه راواخیسته، پر ژامه مې کلک سوک وخوړ، ځای پر ځای کېناستم.
خلک راته ودرېدل، خو افسر چیغه کړه !
ـهله شابه، شور مه کوئ، دهشتګر دی، له تومانچې سره مو نیولی.
وېرېدلي خلک په خپله مخه لاړل.
افسر د خپل کمیس غاړه سمه کړه، مخامخ راته کېناست، ویې ویل:
ـتاته پته شته ده چې زموږ په ایین (قانون) کې د پولیس وردی (دریشي) ته لاس اچول څو کاله جېل لري؟
غلی وم.
ورو یې وویل !
ـښځه دې هم راتښتولې، پاتې ژوند به په جېل کې تېر کړې.

چیغه یې کړه:
_تاښې له یې بوځئ. کېس (دوسیه) ور له واچوئ.
زرو رامخته شوه، له غاړې یې غاړکۍ را خلاصه کړه، پر مېز یې کېښوده.
پولیسو یوبل ته وکتل، یوه غاړکۍ ور واخیسته، د غاړکۍ پر یوه ځای یې غاښونه ټینګ کړل.
سترګې یې وځلېدې:
_سوچه سونا (سره زر) دي.
برېتور افسر په ببره شاوخوا وکتل، غاړکۍ یې په جېب کې واچوله،
یودم یې وخندل:
_مړه ماجره، تر تا خو هوکه زما دا خورکۍ هوښیاره ده.
خپلو ملګرو ته یې وکتل، چیغه یې کړه:
_هلۍ ! څه له ګورئ ! سترګې مو نیشته، مېلمنو له دود پتې (د شیدو چای) راوړئ.
ومې ویل:
_نه یې څښو.
_ښه نو، شابه، ځئ !
روان شوو، یوه پولیس راپسې غږ کړل:
_د لاین په ګاډو کې لاړ شئ. ټکسي ډېرې روپۍ درله وړي.
تر یوه ځایه پلي لاړو، زرو ژړل له هغې مې غوټه را واخیسته، یوې ټکسي ته مې لاس وښوراوه، ماښام تیاره د مهاجرو یوه کیمپ ته

ورسېدو. د ملګري کور ته مې يو ځل پخوا هم ورغلی وم، نانوايي يې ښه نښه وه، په اسانۍ مې وموند.
ملګري مې له خلاص زړه غېږ راکړه، يوه وړه نجلۍ راغله، زرو يې د کور کوټې ته بوتله، زه هم مهمانخانې ته ور وختم.
ډله کسان ناست وو، ملګري مې راته وويل چې دا يې د ورور مېلمانه دي.
ملګري مې دوکانداري کوله، خو ورونو يې په پاکستان کې درسونه ويلي وو، په انګليسي ښه پوهېدل او په وطن کې يې وظيفې لرلې.
يو يې د فوايد عامې په وزارت کې انجنير و، بل يې په کمپيوټر کې وړې وه، په کندز کې يې له يوې موسسې ډالري تنخوا اخيسته.
ملګري مې ناست مېلمانه راته معرفي کړل، ټول اووه کسه وو، دوه ورونه له جرمني راغلي ول، څلورو نورو لوړې زده کړې درلودې، په پېښور کې اوسېدل، خو کارونه يې په وطن کې وو. يا يې په حکومت کې وظيفه درلوده او يا يې له موسسو سره کار کاوه.
پاتې په عمر پوخ سړی له رنګه خړ ښکارېده، بې واره يې ټوخل، د کابل له سروبي څخه د تداوۍ له پاره پېښور ته راغلی و.
له ډوډۍ وروسته جومات ته لاړو، کتارونه سم شول، دواړو غاړو تر پايڅو کشولم، ويل يې چې پښې دې ارتې ونيسه، که نه نو تر مينځ مو شيطان تېرېږي.
د چايو په وخت کې له جرمني راغلي سړي د جرمني کيسې راواخيستې، ويې ويل چې ژوند ستړی دی، زه د تيلو په يوه پمپ کې کار کوم، ميرمن مې مازديګر څلور بجې يوې مغازې ته ځي، ډېر نه سره وينو، د شپې

دولس بجې چې کورته راشي، زه ویده یم، دوی لوښې مې پوهنتون وایي، زوی مې په اتم صنف کې دی.
وروسته سیاسي بحث تود شو، ټولو افغان حکومت ته د کوپر په سترګه کتل، جهاد او مهاجرت یې فرض ګاڼه.
ما او کلیوال سړي یو اځې د دوی خبرې اورېدلې.
مېلمانه ناوخته خپلو کورونو ته لاړل، زه او کلیوال سړی پاته شوو.
ملګرې مې له یو جګ اوبو سره راغی، په ګیله من انداز یې راته وویل:
_ناځوانه یې! نه دې کوژدې ته خبر کړو او نه هم واده ته. هر څه دې پټ تېر کړل.
غلی وم.
ملګري مې وویل:
_ورېنداره ناروغه ده؟
مخکې تر دې چې څه ووایم، ویې ویل:
_زړه مه خوره، سهار به یې تر ټولو تکړه ډاکټر ته بوځو.
کور به ګروپ مړ کړ او له کوټې ووت.
ګرمي وه، په یوه څادر کې پربوتم.
کلیوال هم اورېد وغځېد، تر ډېرو یې زګیروی و، وروسته یې په ټیټ غږ وویل:
_توبه خدایه! ښځه، مېړه او پېغلې لوڼې یې د کوپر په وطن کې اوسي، یو بل نه سره ویني، خو په خپل وطن کې جهاد روا بولي، یو څه نسبي کراري یې هم نه راباندې لورېږي... نور په خپل وطن کې له خپل حکومته

ډالري تنخوااخلي، خو حکومت کوپر ورته ښکاري، توف! په کومه کاسه کې يې چې خوري، متيازې هم پکې کوي.
بېرته يې زګېروی شو....
سترې وم، د سهار تر لمانځه په ځان نه وم پوهېدلی.
د لمر ختلو په وخت کې مې ملګرى راغی، دستار خوان، پيالې او پتنوس يې کېښودل، خو ډنډه يې تروه وه، تر پايه يې يوه خبره هم ونه کړه.
له دروازې مې د زرو ژړغونې غږ واورېد:
_اې! راووځه!
په بېړه مې څادر راواخيست، د باندې ووتم. زرو له غوټې سره ولاړه وه، له سترګو يې مرې اوښکې څڅېدلې.
ومې پوښتل:
_څه خبره ده؟
د زرو ژړا زرو واخيست:
_له دې ځايه ځو.
_ولې؟
_دا خلک وايي چې ته مرداره يې!
په لومړي ځل مې د هغې سر پر خپل ټټر پورې ولګاوه، بغور (غومبرى) يې تود و، ژړل يې....
غوټه مې ترې واخيسته، له کوره ووتو.
ساعت وروسته د قصه خواني په بازار کې وو. يوه پې، سي، او مې ومونده، له جېبه مې وړه کتابچه را وايسته، د يوه ملګري نومره مې

ووهله، په تليفوني شبکه کې په اردو ژبه د يوې نجلۍ ثبت شوی غږ راغی، دومره پوه شوم چې دا نومره بنده ده.
بې هدفه روان شوو، يوې کوڅې ته ننوتو، زرو ته مې وکتل، سترې ښکارېدله، پر خولې شوي تندي پورې يې تور وښتته سريښ ول.
د يوې ورې هدېرې پر غاړه د ګڼو ونو سيورې ته کېناستو.
چوپه چوپتيا وه، کله کله به له مخامخ واړه جوماته په يوه غږ د قران شريف تلاوت راغی.
زرو په غريو کې وويل:
ـهېڅ مې هم نه دې ورته ويلي، خو پوه شوه.
ومې ويل:
ـڅوک؟ په څه؟
سړه سايې وايسته:
ـد ملګري مور دې اول ښه وه، فکر يې کړی و چې زه ستا کډه يم، خو وروسته شک ورولوېد، پوښتنې يې شروع کړې، پو شوه، سهار يې راته وويل چې که مرداره نه وای، له پردې سړي سره به نه را تښتېدې.
غلې شوه، سر يې پر زنګنو ولګاوه.
جومات ته مې وکتل، ومې ويل:
ـله دې خبرو بايد خلاص شو.
ښغ يې راته وکتل، په غومبرو کې يې سرخې پيدا شوه، سر يې وخوځېد.
له سترګو يې پوه شوم چې زماد خبرې په مانا پوهېدلې ده.
جومات ته ورغلم، ملاصيب ماشومانو ته قران شريف وايه. يوه شېبه ودرېدم، د ملا راپام شو، راغی، ورته ومې ويل چې نکاح ترړم.

ملا په حیرانۍ راته وکتل، د هدېرې خواته مې اشاره وکړه، زرو د ونې سیوري ته ناسته وه.
ملا وویل:
ـ مړه، خپل، پردي لرې، که اچانک (هسې) راغلې یاست؟
غلی وم.
ملا وخندل:
ـ اچها (ښه)، ټیک ده، په شرعه کې عیب نیشته، هله نو، مړه ، څه خواږه مارږه خو راوړه، شاهدان به زه درله پیدا کم.
روان شوم، ملا په خندا راپسې غږ کړ:
ـ خو ګوره، لږ نوره خرچه مرچه هم درباندې راځي.
دوکان نږدې و، کولچې، کیک او نور خواږه مې راواخیستل. زرو ته راغلم، هغه مې تر لاس ونیوله، د جومات په چوتره کې کېناستو.
ملا دوه له عمره غټ طالبان راوستل، نکاح ساده وه، د منلو او نه منلو نخرې یې نه درلودې، دواړو (هو) کړه. کولچې او نور خواږه پر ورړو طالبانو ووېشل شول، دوولس سوه کلدارې یې شیریني یوړه. خلاص ! له جوماته راووتو.
یوه هوټل ته ورغلو، د کرایې کوټې یې درلودې، خو پاسپورټونه شرط ول. بل ادرس مې وموند ، کوټه یې نه راکوله، خو د پیسو ډېرېدا چوپه خوله کړ.
کیلي مې ترې واخیسته، په کوټه کې دوه نفره کټ و ، خو زرو پر څمکه پرېوته، د شپې تر ناوخته یې ژړل.

سهار وختي د موټرو اډې ته راغلو، اته بجې په جلال اباد کې وو، ماښام د نورستان مرکز ته ورسېدو.
ښار کوچنی و، د ترور کور مې په یوه تلیفون وموند. ورغلو، ترور مې غېږ راکړه، خو زرو ته یې په کرکه وکتل، مخامخ یې ورته وویل چې زما وراره دې په بدۍ اخته کړ.
ماخستن مې د ترور خاوند راغی، ستړې مشې یې سړه وه، له خبرو یې وپوهېدم چې زما او د زرو د تېښتې خبره چا په تلیفون کې ورته کړې وه.
تر ډوډۍ وروسته یې نصیحت راواخیست، ویل یې چې له دې نجلۍ تېر شه.
لنډه مې وپوهاوه، چې خبره خلاصه ده، له زرو سره مې واده کړی.
د ترور خاوند مې نجاري کوله، شپېرکاله مخکې نورستان ته په کار پسې راغلی و، همدلته یې نجاري وموندله، کار یې ښه و، کور یې ور وغوښت، پاخه یې واړول.
دوی په یوه کرایي کور کې اوسېدل، کور تنګ و، درې کوټې یې درلودې، دروازې ته نږدې کوټه یې د میلمنو کوټه بلله. په پاتې دوو کوټو کې مې ترور او د هغې مشر زوی ته تازه راواده کړې ناوې اوسېدله.
ترور مې له عمره پخه ښځه وه، درې زامن یې درلودل، مشر یې په جلال اباد کې پوهنتون وایه، دوه نور یې په دوولسم صنف کې ول.
زه به د میلمنو په کوټه کې له دوو ترور زیانو سره ویدېدم. دوی به له خپل پلار سره ماښام تیاره کور ته راتلل، تر غرمې یې مکتب وایه، پاتې وخت به د نجاري په دوکان کې ول.

په دوو ورځو کې مې زرو ونه لېده، کورته نه ورتلم، له تازه راواده کړې ناوې حیا راته درېده. بس، یواځې یو ځل د باندې ووتم، ټوټه مې واخیسته، خیاط ته مې وویل چې همدا یو جوړ جامې لرم، ترماښامه یې راته وګنډه.

ډېر وخت به مې د کتابونو په لوستلو تېراوه، په کوټه کې وړه الماری وه، ګڼ کتابونه پکې ایښې ول. پر دېوال ښکاري ټوپک له چرمې کاش سره راځړېده. له بېکارۍ به مې کله کله په کاش کې ټومبلي کارتوس شمېرل. پوره لس داني ول.

یواځېتوب مې زړه خوړ، په درېیمه ورځ د ترور له خاوند سره د نجاري دوکان ته لاړم، ترغرمې مې کار وکړ، ستړی شوم، د ځنګله د چهارتراشو تراشلو زور غوښت. خو په دوهمه ورځ مې لاس سم چلېده، ترماښامه مې سلامت ور جوړ کړ.

په پنځمه ورځ مې د ترور یو زوی کارته نه راغی، ورور یې ویل چې ناروغه و.

مازدیګر مې په سر درد شول، کورته وختنه لاړم. د میلمنو په کوټه کې پرېوتم، ترور مې چای راووړ، ستړې وه، ویل یې چې ټوله ورځ یې جامې پرېمینځلې.

بېرته له کوټې ووته.

زرو راغله، ژړل یې.

په بېړه مې وویل:

ـ ولې؟

هماغسې یې ژړل...

ومې ويل:
_ترور مې څه درته ويلي دي؟
_نه.
_ناوې يې؟
_نه
_نو څه ټکه راپرېوتې ده؟
ژړا يې زور ونيو:
_له دې ځايه ځو.
ومې ويل:
_څه خبره ده؟
_نه شم درته ويلی.
تر مټ مې ونيوله:
_سپينه خبره وکه.
سر يې وخوځېد:
_ترور او د ترور ناوې دې په حويلۍ کې جامې مينځلې، ما کوټه جارو کوله، د ترور زوی دې راغی، غبېږ يې رانه وګرځوله، پورې مې واهه، ورته ومې ويل چې له کوټې ووځه، که نه نو چيغې وهم.
ګرېندي ګامونه يې واخيستل، خو په وره کې يې نوک ونيو، راته ويې ويل، چې دومره ځان پاک مه ښيه، که مرداره نه وای، نو له کامران سره به نه راتښتېدې.
په زړه مې اور بل شو، د زرو سر مې په خپل ټټر پورې ولګاوه، ومې ويل:
_سمه ده، خو بس، دا يوه شپه صبر وکه، سهار په خېر به له دې ځايه ځو.

ماخستن مې د ترور زوې ونه لید، ورور یې ویل چې نن شپه نه راځي، د یوه ملګري میلمه دی. سهار په خړه مې ټوپک راواخیست، د کوټې په وره کې کیناستم.
سړی غلی شو، سره سا یې وایسته، طوطي یې ور واخیست، کوټې ته ننوت.

(۷)

سړي سترګې رنې کړې، طوطي ته یې وکتل، پر ځنګ ړنګ و. ور وښوییږد، لاس یې ورووړ، د طوطي غاړه کږه شوه.
سړی کېناست، د طوطي سترګو ته یې ور پو کړل، د سترګو خړه پرده یې یوې خواته لاړه. جام یې ور واخیست، د طوطي په خوله کې یې څو څاڅکي اوبه وڅڅولې. د باندې ووت، طوطي یې پر شنو وښو کېناوه. طوطي هماغسې کږه غاړه نیولې وه.
شېبه وروسته یې طوطي ور واخیست، سیند ته کښته شو. ډبرې یې واړولې، سور چینجی یې وموند، خو طوطي خپله مښوکه ور ټیټه نه کړه.

سرۍ پر یوه لویه ډبره کېناست، طوطي یې خپلو سترګو ته ونیو، په خواره خوله یې وویل:

_خیر دی، مه مره!

ویې ټوخل، خولې ته یې لاس ونیو، غروي ته یې وکتل، د وینو سره څاڅکي پرې ښکارېدل.

سرې خپل لاس په اوبو کې وواهه، بېرته پر ډبره کېناست، غریو واخیست:

_د زرو کیسه به چاته کوم.

سرې پورته وکتل، د سهارني لمر وړانګې مخامخ شنه غره ته سیخې وې، ونو ژېړه لمبه کوله.

سر یې وخوړېد، طوطي ته یې وکتل، په خوند یې وویل:

_ښه دې وکړل، چینجی به دې سترګې رنې کړي.

طوطي یې ور واخیست، غره ته وخوت، تر ونې لاندې یې د تېر کال لوېدلي چهارمغز ور ټول کړل، ډبره یې ورته ونیوله، په ډکه خوله یې وویل:

_اوړی ښه و. رنګارنګ میوې پیداکېدلې، خو ژمی مې ټول د ماهیانو په غوښو تېر کړ. پوهېږې! زررو مختلف سابه پېژندل، زما یې یواځې د دوو دریو نومونه زده دي، سارمی، شلخې، شېزې، بس، همدومره.

یودم ولاړ شو، څو ګامه یې واخیستل، له ځمکې یې په ختو لړلې شین کوچنی کاغذ ورپورته کړ، شونډې یې پرې کېښودې، بېرته خپل ځای ته راغی، خپله بټه ګوته یې پر کاغذ تېره کړه،ویې ویل:

_د زرو همدا ژاولې خوښېدلې، غره ته مې سلامت کارتن ورته راوړ.

غلی شو، سوړ اسویلی یې وایست:

_اه! پردې کاغذ د زرو ګوتې لګېدلې دي.

اوږد وغځېد، سترګې یې پټې کړې، ویې ویل:

_د ترور له کوره خړ سهار را ووتو، د بازار شمال لور ته غځېدلې دره مو په مخه ورکړه. ځای ځای به د غره په ډډه کې ځو کورونه په مخه راغلل، ځومره چې به پورته تلو، ونې ډېرېدلې.

یو ځای کېناستو، زرو وویل:

_چېرته ځو؟

ومې ویل:

_نه پوهېږم.

تر ډېره غلی وه، بیا یې په غریو کې وویل:

_داسې ځای نشته چې هلته انسانان نه وي؟

غرمه یوه کوچیني کلي ته ورسېدو. زرو د سیند پر غاړه راته کېناسته. د کلي دوکان ته ورغلم، د دیارلسو سوو افغانیو پاکټي کېک، بیسکیټ، جوس، شیدې ... یو چاقو، د لاسي بتۍ بېطرۍ او دوه سګرېټ لایټره مې واخیستل.

مازدیګر مې د ونو په مینځ کې اور بل کړ، نږدې کلی مو دوه، دوه نیم ساعته مخکې پرېښی و.

زرو ته مې وکتل، غلې ناسته وه، په سترګو کې یې د اور لمبه ښکارېدله. ورغلم، تر څنګ یې کېناستم، په خوابدي غږ یې وویل:

_په کور کې به څه حال وي؟

ومې ویل:

ـ نور په دې خبرو پسې مه ګرځه.
غلې وه.
ومې ويل:
ـ پښېمانه يې؟
سر يې زما پر اوږه کېښود:
ـ نه.
د زرو پښو ته مې وکتل، د ښۍ پښې پر بټه ګوته راختلې تناکه يې چاودلې وه.
له خپل څادره مې وړه ريتاړه وايسته، ګوته مې ورو وتړله.
د هغې پلاستيکي څپلکو ته مې وکتل، ومې ويل:
ـ پام مې نه و، که نه په دوکان کې زنانه بوټ هم خرڅېدل.
زرو څه ونه ويل.
ماخستن مې پر اور څو نور وچ لرګي کېښودل، زرو ته مې وکتل، سر يې پر تړلې غوټه ايښی و، يوه خوا مخ او لوڅه غاړه يې رڼا ته سيخ ول، ښکلې ښکارېدله.
ورغلم، تر څنګ يې پرېوتم، څه يې ونه ويل.
پورته مې وکتل، په ګڼو پاڼو کې يو نيم ستوری ځلېده. ورمېږ مې کوږ کړ، زرو ستونې ستغ پرته وه، سترګې يې پټې وې.
پراړخ را واوښتم، ښی لاس مې د هغې پر ټټر کېښود، زګيروی يې شو.
کينه څنګله مې څمکې ته سيخه کړه، مخ مې ور نږدې کړ، پر شونډو مې توده ساه ولګېده.

زرو یودم سترګې رنې کړې، پورې یې وهلم، په ټکري کې یې ځان ونغاړه.
کېناسته. تېزه تېزه ساه یې وهله، اورته یې وچې سترګې نیولې وې.
ولاړ شوم، د اور بلې غاړې ته مې د ټوپک پر کنداغ سر ولګاوه، څادر
مې په سترګو راکش کړ.
پاو ووت، زرو ورو ورو ژړل...وروسته راغله، زما تر څنګ کېناسته، په
ژړغوني غږ یې وویل:
_خفه شوې؟
غلی وم.
پر تندي یې لاس راکېښود.
ومې ویل:
_خو ما او تا واده کړی، ته...
په خبره کې راولوېده:
_پوهېږم، خو اوس نه، له زړه مې وینې څاڅي.
مخ مې لوڅ کړ، د زرو پر لندو اننګو کې د اور لمبې ښکارېدلې..
سر یې زما پر ټټر کېښود، په غریو کې یې وویل:
_د خدای روی ومنه، مه خفه کېږه! ښه!
څه مې ونه ویل، چوپه چوپتیا وه، کله کله به په اور کې د پرتو لرګیو ټکا
خته.
وخت ووت، زرو همغسې زما پر ټټر سر ایښی و، سترګې یې پټې وې،
وره وره ساه یې اخیسته.
یو وخت مې سترګې رنې کړې، سهار و، زرو پر مړو ایرو لرګي ایښودل.

تیمم مې وواهه، د اسمان د یوې څنډې له رڼا مې قیبله وموندہ. ودرېدم، شېبه وروسته مې سلام وګرځاوه، زرو ته مې وکتل، لایتې یې نه شو بلولی. ورغلم، اور مې بل کړ.

په لمر ختو دواړه روان شوو، څومره چې پورته تلو، د ونو وهل شوي مونډان کمېدل.

تر غرمې مو مزل وکړ، ابادي نه وه. ماسپښین تر یوه غره واوښتو، لاندې سیند و، څپې یې په غوړونو ښې لګېدې.

تر مازدیګره د سیند له څنډې سره مخ پورته وختو، بیا مو لار کږه کړه، ماښام مو د یوه ټیټ غره پر سر سا ونیوله. همالته مو د ونو په مینځ کې اور بل کړ، د شپې له زرو لیرې پرېوتم.

یو وخت مې تندی سوړ شو، سترګې مې رڼې کړې، رڼا وه، زما پر سر څو متره پورته په ونه کې یو کارغه ناست و.

زرو راته وکتل، له خندا شنه شوه.

اه! په خندا کې څومره خوږه ښکارېدله.

یو دم غلې شوه، بېرته یې پر غوټه سر کېښود.

د څادر پیڅکه مې پر تندي تېره کړه، د کارغه چټلي وه.

غرمه سپینو واورو ته نږدې شوو، د غره په ډډه کې مو یو غار وموند.

سرې سترګې رڼې کړې، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

ـهماغه غار چې ما او تا شپه پکې تېره کړه.

بېرته یې سترګې پټې کړې:

ـزرو خوشاله وه، ویل چې دا ځای ښه دی، که نور نه وي، له انسانانو خو لیرې یو، څوک خو به مرداره نه راته وایي.

ماسپښین د باندې ووته، پاو وروسته بېرته راغله، له بوټو یې جارو جوړه کړې وه.
د زرو په غوښتنه د باندې لاړم، د ثور میاشت وه، خو لا هم سوړ باد هڅوکو ته رسېده.
پورته وختم، چینه وه. مخ ته مې سرې اوبه ور واچولې، مبایل مې را وایست، یوه خانه چارج پکې پاتې و، انتن یې نه ورکاوه.
بېرته راغلم، د غار په خوله کې دوړه ولاړه وه.
زرو له جارو سره د باندې راووته، مول یې وهلی و، اوږده بانه یې سپېره ول.
چینه مې ور وښوده، غار ته ننوتم، دوړه لا نه وه ناسته، مخامخ پرې شوی ځای ښکارېده، ورغلم، بل غار و، له پورته اوبه راتویېدې. په مړو خاورو کې د کوم ځناور پلونه ښکارېدل، هر پل زما د لاس د چمبې په اندازه و.
ماخستن مې په غار کې اور بل کړ، لرګي غوړ ول، لوګي سترګې رندولې، تر ډېره مې د زرو ټوخی اورېده، وروسته مې سترګې سره ورغلې.
یو وخت مې د زرو زوروره چیغه واورېده، په بېړه کېناستم، لوی اېږ ولاړ و، غرېده.
ټوپک مې ورته ونیو، ډز شو، په غار کې د اېږ تېره ناره راوګرځېده، مخامخ راباندې راغی، د ټوپک ماشه مې بیا ټینګه کړه، اېږ پر سرو سکروټو ورغی، ولوېد. د انګار کمزورې رڼا ورکه شوه.
لاسي بتۍ مې ولګوله، زرو تېږې ته ناسته وه، سترګې یې رډې راختلې وې، لړزېده.

ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ونیو، ومې ویل:
ـمه وېرېږه، هر څه تېر شول.
تر ډېره ویښ وم، په غار کې د اېږد سوځېدلو وړیو بوی ته.
سهار مې اېږ تر پښو ونیو، نه کېده، کشولو یې زور غوښت. کېناستم، د اېږ له ټټر او تندي لا تازه وینه راتله.
زرو مې راویښه کړه، په وېره یې د اېږ یوه پښه ونیوله، کش مو کړ، تر غار مو وایست، لاندې ورغړېد.
غرمه ورغلم، پوستکی مې ترې واړاوه.
ماخستن مو د باندې اور بل کړ، صاف شو، انګار مو غار ته یوووړ. نیمه شپه د شغالانو چیغې شوې، زرو راغله، په لومړي ځل یو ځای راسره پرېوته.
سږی غلی شو، د ژاولو کاغذ یې سترګو ته ونیو، زر ورق یې ځلېده.
ویې ویل:
ـزرو خوشاله وه، کور یې نه یاداوه، خو کله کله به یې په خوب کې د خپلې مور او کوچنیو وروڼو نومونه اخیستل.
یوه اوونۍ ووته، کېک، بیسکېټ، شیدې... کم شول، یو اځې دوې درې ورځې چاره پرې کېده. بل سهار په غره کې وګرځېدم، یو ځای مې یوه چینه وموندله، په پوټي (مړه خاوره) کې د زرکو پلونه ول.
په وړکتوب کې له خپل پلار سره د زرکو ښکار ته تللی وم، زموږ په سیمه کې یو هسک غر دی، د ناور غر یې بولې، چینې لرې.
پلار مې تر یوې چینې دام راوګرځاوه، اوړی و، شپه مو په غره کې تېره کړه، له لمر ختو سره د زرکو نارې شوې، پلار مې ویل چې دا یې د اوبو د

ښېنلو وخت دی. وروسته ورغلو، له دامه مو په حساب دوولس زرکې راخلاصې کړې.

خو د نورستان په غرونو کې به مې دام له کومه کاوه! په کاش کې هم جنګي کارتوس ټومبلي وو، يوه چره يې درلوده، يوه چره، مانا يوه زرکه نه ارزېده.

په دوهمه ورځ بيا په ښکار پسې ووتم، له يوه بوټي يوې غټې سويې ټوپ کړل، ټوپک مې ورته ونيو، سويه تر لويو تېږو پټه شوه.

خو په درېيم سهار ښکار په خپله د غار خولې ته راغی، د باندې مې د وړو ډبرو د رغړېو غږ واورېد، په احتياط ور ووتم، تر چينې پورته، پر هسکه پربښه يوه هوسۍ ولاړه وه.

له هماغه ځايه مې ټوپک ورته ونيو، له ډز سره مې سترګو ته د باروتو توره لوخړه ودرېده. لاس مې وخوځاوه، هوسۍ نه وه.

په بېړه پورته وختم، پر غوړو ډبرو سره وينه ښکارېدله، مخکې لاړم، هوسۍ وازه خوله نيولې وه.

له هوسۍ څخه د پوستکي د ايستلو په وخت مې زرو ته وکتل، سترګې يې له اوښکو ډکې وې، قسم يې راکړ چې له دې ايسته به ژوندي ساري نه ولم.

نه مې منله، په دې غره کې له ښکاره پرته څه نه موندل کېدل، خو زرو له خپلې خبرې نه اوښته، ناچاره وم، ژمنه مې وکړه.

يوه اونۍ مو د هوسۍ کباب خوړ، د ورځو حساب د زرو له هغو کرښو را مالومېده چې پر ډبره به يې ايستلې.

یوه ورځ زرو د باندې ووته، یوه لمن سارمې ، شېزې او پوڅکۍ (مرخېړي) یې راوړل، خو دېګ نه و، په څه کې به مو پخول !
مجبوره وم، باید نږدې ابادۍ ته تللی وای. له زرو سره مې خبرې وکړې، وېرېدله، ویل یې چې په غره کې یواځې نه شم پاتې کېدلای.
په سخته مې قانع کړه، ومې ویل چې تر ماخستنه بېرته راځم.
په ستورو کې د باندې ووتم، تېز تلم، د سیند له څنډې سره مې مزل وکړ، بېرته پورته وختم، لس بجې مې د سپیو غپا واورېده، لیرې د کوچیانو کېږدۍ ولاړې وې. لاره مې چپه کړه، ماسپښین یوه کلي ته ورسېدم، کوچینۍ دوکان یې درلود، دوکاندار ته مې وویل چې کوچی یم.
په یوه اووه منۍ بوجۍ کې مې وریجې، دال، نخود، لوبیا، غوړي...
دېګ، کاسه، څمڅه، چایجوشه... پیالې او یو جوړ ښځینه بوټونه واچول.
له دوکانداره مې مبایل را واخیست، د پلار نومره مې ووهله، بند و.
قصاب ته مې تلیفون وکړ، وار له واره یې سپک کړم، بیا یې راته وویل چې د حاجي نواب زامن درپسې ګرځي، خدایکه دې وینه ځمکې ته پرېږدي.
د پلار احوال مې ورنه واخیست، ویل یې چې ټوله ورځ ژاړي، ښېرا درته کوي.
بېرته غره ته وختم، بوجۍ درنه وه، خو د زرو د یوازیتوب اند ښنې مې زړه خوړ.
ماښام سیند ته ورسېدم، پر غره ختلو زور غوښت، نه کېده، یو ځای مې په نښه کړ، بوجۍ مې کېښوده، تش لاس پورته وختم.

دوه- درې ساعته مې مزل وکړ، لیرې له ګڼو ونو د اور لمبه ښکاریدله،
نږدې ورغلم، ومې ټوخل، زرو ټوپک راته ونیو، چیغه مې کړه، زه یم،
کامران، منډه یې راواخیسته، کلکه غېږ یې راکړه.
دواړه اور ته نږدې کېناستو، زرو زما د تشو لاسونو په لیدو حیرانه وه،
یوه مې کړه چې غوټه مې نږدې را رسولې ده.
سهار وختي دواړه د باندې ووتو، غرمې ته مو بوجۍ راورسوله. ښه و،
خوراک مو سم شو، خو زرو به له وریجو، غوړو، لوبیا... سره پام کاوه،
ډېر وخت به مو سابه او پوځکۍ پخول.
د زرو خندا بېرته راوګرځېده، دا خوشاله وه، غم ته یې ځان نه ورکاوه.
ډېر وخت به د باندې ګرځېدو، شنې ونې، رڼې اوبه، د غره غوړې او
سپېرې تېږې، د زرکو نارې، صاف لمر، روښانه ستورې... او زرو، جنتي
ژوند و.
په دوو میاشتو کې مو یو بنیادم هم ونه لید، خو یوه غرمه مې زړه خولې
ته راغی، پروت وم، زنګولې وګرنجېدې، په بېړه له غاره ووتم، یوه
خیرنه اوزه ټیټې ونې ته ختلې وه، په سره ژبه یې شنې پاڼې ور ټولولې.
پورته وختم، غرۍ مې اوږده کړه، تر چینې سلامت رمه را تاوه وه. لاندې
مې وکتل، زړه مې ولړزېد، زرو پورته راخته، لاس مې ورته وخوځاوه،
راپام یې نه شو.
په بېړه د غار خولې ته را کښته شوم، زرو ته مې اشاره وکړه، ځای پر ځای
کېناسته. وروسته په احتیاط پورته راوخته، پلو یې له چهارمغزو ډک و.
دواړه غار ته ننوتو، غلي کېناستو، زرو وېرېدلې سترګې راته نیولې
وې....

نږدې ډېر غږ مې واورېد:
_اررررررررې !
له دېوال سره مې ځان جوخت ونیو، د باندې مې وکتل، په عمر پوخ کوچی د بېگدان (نغري) ته ولاړ و.
بیا یې خوله پورته ونیوله، چیغه یې کړه !
_بازګلیه، دا ایرې لا تودې دي.
ورېږ ډبرې وښویېدې، د غار پر خوله سیوری راغی.
زرو ته مې اشاره وکړه، په بېړه واړه غار ته ننوته.
نږدې غږ مې واورېد:
_اې ځوانه، ته دلته څه کوې؟
ورو مې کتل، کوچی د غار په خوله کې ولاړ و.
ورغلم، تر مټ مې ونیو، له غاره ووتو. یو بل تنکی ځوان هم ولاړ و، په لاس کې یې لوی ډانګ ښکارېده، سترګې یې له حیرانۍ ډکې وې.
ومې ویل:
_ښکاریان یو.
په عمر پوخ کوچي وخندل، د بېگدان ته کېناست، په ډېر غږ یې وویل:
_ما مه غلطوه، مخکې مې یوه زنانه ولیده.
په خبره کې ور ولوېدم:
_درته ومې ویل چې ښکاریان یو، نور ملګري مې په ښکار پسې وتلي دي.
د کوڅي تنده تروه شوه:

ـزه دې څه کوم، خو که به دوراغ وایم، غبرګې سترګې مې دي ووځي، دلته یوه زنانه وه.
یودم یې چیغه کړه !
ـوه بازګلیه، ړوند یې، سرکښ (د رمې د سروزګوړ) لاندې کښته شو.
تنکي ځوان منډه واخیسته.
له کوچي سره چینې ته وختم. لویه رمه وه، اوزو او پسونو له ځمکې راختلي وابنه ور تېولول....
کوچي وویل:
ـلاندې د وښو خونده نه وه پاتې، دا څو ورځې کېږي چې دلته راختلي یو.
ومې ویل:
ـکېږدۍ مو چېرته دي؟
ښار ته نږدې، بس، له دې ځایه یوه نیمه، دوې ورځې مزل غواړي.
له کوچي مې یو کوچینی سیرلی واخیست، رمې حرکت وکړ، درې ته کښته شوه.
بېرته غار ته راغلم. زرو وېرېدلې ناسته وه.
هغې ته مې ډاډ ورکړ، خو خپل زړه مې نه قانع کېده، کوچي په دې لیرې غره کې زرو لیدلې وه، غر او ځوانه نجلۍ، دا خبره نورو ته په ویلو ارزېده.
د باندې ووتم، د سېرلي پر غاړه مې چاړه کېښوده.
دوې ورځې ووتې، تېکه نه راتله، د اوسېدو له پاره مو باید بل ځای موندلای وای.

یو سهار دواړه د باندې ووتو، تر غرمې وګرځېدو، په غره کې مو کوم غار ونه موند، زرو یوه ځای ته ګوته ونیوله، ویې ویل:

_هالته وګوره !

ډېر کښېنته د سیند اوبه سپینې سره اوښتې، ور هاخوا د ونو په مینځ کې شین پراخ ځای ښکارېده، زرو را یاده کړه چې هلته به یوه کوټه جوړه کړو.

(نه) مې ونه ویل، تیرېږې، اوبه او لرګي نږدې ول، په دوو هفتو کې مو ګلالۍ کوټه جوړه کړه،خو ور او کړکۍ یې نه درلودل، جوړېدو یې اره او مېخونه غوښتل.

پروا یې نه راتله، د اوړي هوا توده وه.

نوې جونګړې ته راکډه شوو. پر کوټه مو نور لاس هم وواهه، زرو سپینه خاوره وموندله، دېوالونه ښکلي شول.

ژوند ته به مو په مینه کتل، نه په تېر پسې ګرځېدو او نه د راتلونکي غم راسره و، بس، هماغه ساعت به مو ژوند ګاڼه.

کله به د سیند غاړې ته تلو، کله به مو د ځنګله ونې په میوو پسې غوښتې، کله به د اوبو پر غاړه پر پسته شګه پراته وو، په وربځو کې به مو انځورونه پیدا کول.

ځان پاچا راته ایسېده، تر پاچاهۍ هم ور هاخوا، د زرو خندا، خبرو، ټګ او د هغې پر ټټر د سر لګېدا مې په ټوله دنیا نه ورکوله.

نیږدې ګاونډیان مو د چهارمغزو په ونه کې طوطیان وو، ور هاخوا د بیزوګیانو ډله اوسېدله، لږ لیرې زرکو نارې وهلې...په یو بل مو کارنه درلود. نه بدي وه، نه تربور و، نه وژل....

بس، یوائځې یوه ورځ دوو ټيټو تورو هليکوپټرو د زرکو نارې غلې کړې، خو دقيقه وروسته، غر بېرته ژوندی شو، له ونو الوتي مرغان خپلو ځالو ته راغلل، مرغۍ وچونېدې، بيزوګيانو کرېڅې وهلې...

يوځل بيا مجبور شوم چې زرو يوائځې پرېږدم، دا وار له غره سره عادت وه، انسان نه و، له ځناورو نه وېرېدله، د تګ په وخت کې يې د شنه کاغذ ژاولې رانه وغوښتې.

د سهار په خړه کې له جونګړې ووتم، غرمه مې يو کوچينی کلی وموند، دوکان يې درلود، ژاولې، خوراکي مواد د ماهيانو چنګکان او ميخونه مې ترې واخيستل، خو اره نه وه. مجبور وم، يوه کليوال زړه اره خرڅوله، پيسې مې ورکړې، ماخستن بېرته جونګړې ته راورسېدم.

لرګي ډېر ول، په دريو - څلورو ورځو کې مې وراو کړکۍ جوړې کړل.

په خوړوکې مو يو بل څه هم ور اضافه شول، د ماهيانو غوښه. په اول کې يې زرو ته خوند نه ورکاوه، ويل يې چې ازغي لري، خو وروسته به په خپله د ماهيانو ښکار ته راسره تله.

يوه ورځ په ماهيانو پسې لاندې لاړو، يو ځای مو په غټو ډبرو کې مړې اوبه پيدا کړې، په لومړي چيګک کې يو لوی ماهی بند شو، کافي و.

د اوبو پر ژۍ کېناستم، د ماهي ګېډه مې څېرې کړه، زرو ته مې وکتل، په سپين پتنګ پسې يې منډې وهلې...يو ځای ودرېده، ماته يې وکتل، لاس يې راته وخوځاوه.

ورغلم، رنګ يې ژېړ و، ځمکې ته يې وچې سترګې نيولې وې.

زړه مې ولړزېد، کېناستم، په شګو کې د انسان پلونه ښکارېدل.

د زرو وېرېدلی غږ مې واورېد:

_یو نفر نه دی؟
سر مې پورته کړ، زرو څو ګامه لیرې ځای ته کتل...
ورغلم، د دوو نورو کسانوپلونه وو. پلونه په شګو کې روښانه ښکارېدل، خو وروسته پورته ختلي ول. په وښو او ډبرو کې یې موندل سخته وه.
تر یوه ځایه پسې لاړم، ورک شول.
له ونې مې یوه څانګه را پرې کړه، تر سیند پورې مې د ځان او زرو پلونه رنګ کړل، ماهی مې راواخیست، تر جونګړې پورې مې د ونې څانګه په ځان پسې کشوله، د تللیو او راغلیو پلونو پر ځای به د پاڼو نرۍ لیکې پاتې شوې.
زور ته مې ډېر تولهورځ ورکړ چې هېڅ خبره نه ده، یا به ښکاریان وو او یا هم کوچیان، خو د زرو وېره نه کمېدله.
دوې - درې ورځې به یې د پاڼې په لویدو هم جتکه خوړله، خو وروسته یې رنګ بېرته راوګرځېد. زړه ته یې ولوېده چې کوم خطر نشته.
دواړه به د پخوا په څېر د ماهیانو ښکار ته تلو، خو تر خپله وسه به مو پر تېرو پلونه اېښودل.
د اور بلولو له پاره مو هم هغه لرګي راټول کړل، چې لوګی به یې ډېر نه کاوه.
میاشت ووته، کوم پل مو ونه لید، زړونه مو ډاډه شول.
د سنبلې په اخېر کې د لیرې غره څوکه سپینه شوه، شپه به سړه وه، خو د اېږ پوستکي یخنۍ ته نه ورکولو.

میاشت وروسته مې د جونګړې په دېوال کې دودکش وایست، غولی مې وکېنده، دوه لغمه مې جوړ کړل، د غره هوارې ډبرې مې پرې کېښودې، زرو کاګل کړه، ګلالۍ تاوخانه جوړه شوه.
زرو ته مې وکتل، تندی او د پزې څوکه یې په ختو ککړ و.
ومې خندل:
_له ما دې څه غوښتل، اوس به په سعودي کې ګرځېدې، هوسا ژوند به دې و.
شونډې یې ورپېدې، راغله، زما پر اوږه یې سر کېښود، ویې ویل:
_ته او دا جونګړه مې ټوله دنیا یاست.
یوه شپه مې غاړه سړه شوه، کېناستم، غوږ مې ونیو، له پورته څاڅکې راتویېدل. لاسي بتۍ مې چت ته ونیوله، بام څڅېده.
د زرو تود لاس مې له خپلې غاړې لیرې کړ، ورو مې کتل، ویده وه.
د باندې ووتم، باران اورېده. بام ته وختم، څو ځایه مې د بوټ پر تلې زور راووست. پر زینه مې پښه کېښوده، زړه مې خولې ته راغی. لیرې د ونو په مینځ کې سپینه رڼا ګرځېده....
په ځیر مې ورته وکتل، کله کله به د ونو له چولو د لاسي بتۍ تېره رڼا راووته.
په بېړه کوټې ته ننوم، ټوپک مې راواخیست، د زرو خوبولی غږ مې واورېد:
_څه خبره ده؟
ومې ویل:
_هېڅ، له جونګړې راونه وځې.

لاړم، د چهارمغز ونې ته مې ولې ولګول. تیاره وه، خپل لاسونه مې نه ښکارېدل.
تهوپک مې مخامخ ونو ته ونیو، د میل پر سر د ستورو سپینه نرۍ رڼا پرته وه.
نبه شېبه کېناستم، له غره مې سترګې نه اړولې. وخت ووت، رڼا نه وه.
بېرته جونګړې ته راغلم، زرو په وارخطایي وویل:
_ اېږ و؟
_ نه.
یوه شېبه غلې وه، بیا یې وویل:
_ نو ولې د باندې ووتې؟
_ باران دی، کوټه څڅېدله.
ویې ویل:
_ ما خو د بام پر سر دربی وانه وربد، او بل، ټوپک دې څه کاوه؟
د زرو تر څنګ پرېوتم. ومې ویل:
_ اوس ویده شه.
راوښویېده، لاس یې په غاړه کې راواچاوه.
شېبه وروسته خوب یووړه، خو ما تر ډېرو چورتونه وهل، په غره کې رڼا بې څه نه وه.
سهار مې اوربه وخوځېده، په بېړه مې ټوپک ته لاس ور وغځاوه. سترګې مې رڼې کړې، زرو وه، ویل یې چې واوره اورېدلې ده.

د باندې ووتم، د ونو پر سرو او ژېړو پاڼو سپينه واوره پرته وه. شپېبه وروسته لمر راوخوت، تر غرمې يې واوره ټوله کړه، يواځې د غرونو څوکې سپينې وې.
ماسپښين غره ته وختم، د بېګانۍ رڼا په ځايونو وګرځېدم، نښې نه وې، مخکې لاړم، زړه مې ولړزېد، يو ځای د سګريټو ډبې پروت و.
راوامې خيست، تش و، خو تازه ښکارېده.
بېرته لاندې کښته شوم، له ليرې مې جونګړې ته وکتل، له دود کشه تور لوګی پورته کېده.
منډه مې واخيسته، يو ځای د ټوپک کنداغ پر تېږه ولګېد، لاندې ولوېد. ورغلم، بند يې شکېدلی و.
په يوه سا مې ځان تر کوټې ورساوه، پر اور مې ډکه کاسه اوبه تشې کړې.
زرو په حيرانۍ راته کتل... تر لاس مې ونيوله، کوټې ته ننوتو، د زرو سترګې رډې راختلې وې.
ومې ويل:
ـ په کور کې مو چا سګريټ څکول؟
زرو په حيرانۍ راته کتل...
له جېبه مې د سګرټو تش ډبی را وايست، ومې ويل:
ـ دا مې په غره کې وموند.
د زرو لړزانده ګوتې ور وغځېدې، ډبې ته يې په ځير وکتل، کېناسته.
زنګنونه مې پر غولې ولګول، زرو ته مې وکتل، رنګ يې ژېړ و، لکه تازه چې له خاورو راوتلې وي.

د زرو اوږو ته مې ټکان ورکړ، ومې ویل:
ـ وو ایه، په کور کې مو چا سګرېټ څکول که نه؟
شونډې یې ورپېږدې:
هو، تره مې، تر ټولو مشر دی، زما تر پلار هم، مشر تره مې کټ مټ همدا سې سګرېټ څکوي، شنه لیکه لري.
پر دېوال پورې مې ولي ولګول ،ومې ویل:
ـ ببګا مې په غره کې رڼا ولیده.
زرو نبغ راته وکتل، په سترګو کې یې اوښکې ډنډ وې، ببرته یې سر وځړېد.
ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ولګاوه، ومې ویل:
ـ باید له دې ځایه لاړ شو.
زرو په غریو کې وویل:
ـ مشر تره مې د ډبرې زړه لري.
ومې ویل:
ـ اوس دا خبرې پرېږده، هله نو، د کار شیان راټول که.
ویې ویل:
ـ پر ډبرو مې کالي هوار کړي.
ومې ویل:
ـ کالي به زه راټول کم.
د باندې ووتم، پرېولي جامې مې په یوه ټکرې کې وتړلې.
ډز شو، له تېږې سره سپرغی پورته شوه. پرېبوتم، زرو لوخ سر د باندې راووته، ټکری یې په غاړه کې پروت و، چیغې یې وهلې.

منډه مې ور واخیسته، دوهمه مرمۍ په دروازه ولګېده، سر مې ټیټ کړ، زرو چیغه کړه، ور ومې کتل، په هوار میدان ولاړه وه.
په بېړه ورغلم، تر لاس مې ونیوله، د یوې تېږې شاته کېناستو. جونګړې ته مې وکتل، دروازه خلاصه وه، ټوپک د ېوال ته ولاړ و.
زرو چیغه کړه !
ـ تره مې دی.
مخامخ مې وکتل، څوک مې ونه لیدل.
دواړو د سیند خواته منډه کړه، ډزې ونه شوې.
د سیند له غاړې سره لاندې لاړو، دواړو تېزې منډې وهلې، ګڼو ونو ته ننوتو. کېناسو، زرو تېزه ساه وهله..خپلې کینې لوڅې پښې ته لاس نیولی و. سرې وینې ترې تلې.
خپل لستوڼی مې کش کړ، له اوږې را بېل شو، د زرو پښه مې وتړله، هغې په غریو کې وویل:
ـدرې کسه وو، مشر تره مې پکې وپېژاند، هغه تل ژېړ هندوستانی پاج (یو ډول لونګی ده) تړي.
خپل بوټونه مې وایستل، د زرو پښې مې ور واچولې، بوټونه ارت ول.
زرو مې تر مټ ونیوله، ومې ویل:
ـ راځه، دا ځای خطرناکه دی.
لوڅې پښې روان شوم، ځای ځای به تېرې ډبرې پښې نه لګېدې.
تګ مو ورو و، زرو په ازادو بوټونو کې سمه نه شوای تلای. په لندو ځایونو کې به پلونه رانه پاتې کېدل....
ماښام واورو ته ورسېدو، هماغلته د ونو په مینځ کې کېناستو.

زرو زما پر اوږه سر کېښود ، سوړ اسویلی یې وایست، ویې ویل:
_انسان پیدا شو ، خوشالي ولاړه.
د هغې تر ملا مې لاس راوګرځاوه، له خپل ځان سره مې ولګوله، ومې ویل:
_تر اوسه خو لا نه یم مړ.
زما پر اوږه یې خپلې ګوتې ټینګې کړې. ژامې یې وکړپېدې، ورو یې وویل:
_مشر تره مې هېڅ زړه سوی نه لري، یو ځل زموږ کوچیني مزدور پسونه پېول، پام یې نه و ، پسونه د رشقې پټې ته ورغلي ول، ټنډ شول، یو ایله تر چاړې ورسید ، تره مې د مزدور غبرګې پښې ور ماتې کړې.
څه مې ونه ویل، دواړه غلي وو ، د زرو ژامه کړپېدله....
خپل واسکټ مې وایست، د زرو پر اوږو مې ور واچاوه. زړه یې نه و ، ویل یې چې یخني ده، ته خپله په یوه کمیس کې یې، خو زما ټینګار غلې کړه.
ماخستن سوړ باد راوالوت، سخته وه، یوه ژور ځای ته ور کښته شوو ، اور مې بل کړ.
ټوله شپه ویښ وم، د پاڼې په لویدو به مې هم ځلورو خواوو ته کتل...
سهار وختي بېرته سیند ته کښته شوو ، چاره نه وه، پورته واورې وې، نږدې ابادي ته همدا لاره تللې وه.
یو ساعت مو مزل وکړ ، پلونه پاتې کېدل....
یو ځای ودرېدو ، زرو ته مې وویل:
_که تر سیند ها غاړه واوړو ، نو پیدا کېدل به مو سخت وي.
زرو سپینو ځپو ته کتل..

ومې ويل:
ـګوره، په دې ځای کې اوبه تنګې راغلې دي، تېرې يوبل ته نږدې ښکاري، ټوپ دومره سخت نه دی، مازې، لږ زړه غواړي.
زرو غلی وه.
ومې ويل:
ـسمه ده، لومړی به يې زه وازمايم، که سخته وه، بېرته به خپله لار وهو.
زرو تر لاس ونيولم، په سترګو کې يې راته ويل چې نه، خطر لري.
ومې خندل، لومړی تېرې ته مې ور ټوپ کړل، ودرېدم، د تېرې دواړو غاړو ته سپين ځګونه روان ول.
زرو ته مې وکتل، رډې سترګې يې راته نيولې وې.
دوهمې تيرې ته مې ټوپ کړل، پښه مې وښوييده، لاس مې د تېرې راوتلې ژۍ ته ور وغځاوه، تېرې ته ور پورته شوم.
دريیمې تيرې فاصله درلوده، نه کېده. زرو مې د لاس په اشاره پوه کړه چې بېرته در ګرځم.
ناڅاپه مې ښی اوږه وسوځېده، ډز شو، سترګو مې کار پرېښود، پر ځګنو اوبو ورغلم.
بدن مې سوړ شو، سترګې مې پرانيستې، اوبه وې، واړه ډومبکان (پوقانې) پورته ختل... غوږونه مې ډب ول....
لاس مې وخوځاوه، اوبو کښته وړم. يو ځای مې پښه پر ځمکه ولګېده، زور مې ورکړ، سر ته راوختم، بېرته ډوب شوم، پر سترګو مې سرې اوبه راغلې.

دواړه پښې مې پر ځمکه ولګېدې، سر مې له اوبو پورته کړ، زړو پرته وه، ژېړ پاج پر سر سړي د ټوپک پر کنداغ وهله....
بېرته ډوب شوم، تر يوه وخته مې لاس او پښې وهلې، بيا مې څه نه دي په ياد.
يو وخت مې اوږې درد وکړ، پر سترګو مې زور راووست، نه خلاصېدې، ټوخې واخيستم، کارغه کاغ کړل، والوت، ټټر مې سپک شو.
سترګې مې پرانيستې، کارغه نږدې راته ناست و، مښوکه يې په وينو سره وه.
مخامخ مې وکتل، تر تېرو لوخو ور هاخوا د سيند سپينې څپې پر تورو تيږو لګېدلې.
سر مې پورته کړ، په اوږه کې مې څړيکه شوه. لاس مې ورووړ، ګوتې مې سترګو ته ونيولې، سرې وې.
په زحمت کېناستم، پښې مې په اوبو کې وې. اړخ ته مې وکتل، د سيند پر غاړه يوې ړنګې ونې ته پروت وم.
پر کېڼه څنګله مې زور راووست، بېرته ولوېدم، سترګې مې پټې کړې، ټټر مې دروند شو، ور ومې کتل، تورې بڼکې وې.
وخوځېدم، کارغه والوت. کاغ، کاغ، کاغ...
پورته مې وکتل، په شنه اسمان کې تور ټپوسان تاوېدل.
اوږې ته مې وکتل، درې، څلور ګوتې لاندې سورۍ وه. ورمېږ مې کوږ کړ، مرمۍ وتلې وه.
بل لستونۍ مې را پرې کړ، اوږه مې وتړله، غوټه مې پر غاښونو ټينګه کړه.

ولاړ شوم، سر مې وګرځېد، يوه راوتلې تيږه مې ونيوله. يوه شېبه کېناستم، کارغه رډ رډ راته کتل...

د سيند له څنډې سره زانګې وانګې پورته لاړم، ځای ځای به سر راباندې وګرځېد، دمه به مې ونيوله، بېرته به روان شوم... يو ځای ودرېدم، په شګو کې زما زاړه بوټونه پراته وو. شاوخوا مې وکتل، په ګڼو پلونو کې د لوڅو پښو پلونه ښکارېدل.

پرېوتم، لپه مې د زرو د پلونو له شګو ډکه کړه، په زړه پورې مې ونيوله، چيغه مې کړه ! پرررر شو ، له نږدې ونې ګڼې مرغۍ والوتې.

په پلونو پسې لاړم، پلونه غره ته ختلي وو ، نه کېده، پښې مې مړې وې، نه راسره تلې.

کېناستم، د زړه له اخلاصه مې وژړل.

غرمه جونګړې ته را ورسېدم، هر څه په خپل ځای پراته وو.

سترګې مې پټې کړې، زرو چيغې وهلې، ژېړ پاچ پر سر سړي د ټوپک پر کنداغ وهله...

ټوپک مې راواخيست، سر مې وګرځېد ، پر دروازه ورغلم، درب مې واورېد ، نور په ځان نه يم پوهېدلی.

يو وخت مې سترګې رڼې کړې، تياره وه، خلاصه دروازه باد وهله... ور مې پورې کړ، د اېږ په پوستکي کې مې ځان ونغښت.

سهار مې د تېرې ورځې پاتې شوې سړې ورېجې له اوښکو سره وخوړې. وروسته مې تبه شوه. اوږې مې درد کاوه. څلور بشت ساعته مې زګېروي ختل، د زرو خبره مې له سترګو نه لېرې کېده.

درې ورځې ووتې، د ولاړېدو سبکه نه وه راپاتې، خو زړه مې لا ژوندی و ، د زرو مرګ مې په ذهن کې هم نه را تېرېده.

یو سهار د باندې ووتم، په شنه اسمان کې سیوری راباندې راغی، پورته مې وکتل، زړه مې د پښو تلو ته ورسېد ، تر لمر لاندې ډله ټپوسان راګرځېدل.

منډه مې واخیسته، اوږې مې درد وکړ، ور ومې کتل، سره ورغلی ټپ بېرته خلاص شوی و ، وینه ترې راوتله.

پورته وختم، له یوې ګڼې ونې څو کارغان او ټپوسان والوتل... اه خدایه! زرو په یوه ښاخ پورې راځړېدله. پر سر او اوږو یې کارغان ناست وو.

سړی غلی شو. کېناست، طوطي ته یې وکتل، غریو واخیست، ویې ویل:

زرو یې په خپل ټکري زندۍ کړې وه، سترګې یې نه وې.

اه !زرو.

سړي د طوطي پټو سترګو ته ور پو کړل، په خوند یې وویل:

ــ راځه، نن به په پوښکیو پسې وګرځو.
د باندې ووت، اسمان برګ و، په ونو کې رنګارنګ مرغۍ چونې‌دې....
غره ته وخوت، په تګ کې یې د ونو بېخونو ته کتل... یو ځای کېناست، یوه توره وړه پوښکۍ یې په خپلو ګوتو کې وسولوله، ګوتې یې پزې ته وروړې، ویې ویل:
ــ سوړ بوی ترې ځي، پوهېږې! زرو په پوښکیو ښه پوهېده، ویل یې چې ځینې پوښکۍ زهري وي.
ولاړ شو، مخکې لاړ، یوې ونې ته کېناست، په خوند یې وویل:
ــ دې ته وایي پوښکۍ.
غوټه تکې سپینې پوښکۍ یې راوشکولې، وچ لرګي یې راټول کړل، سیند ته کښته شو، کېناست، پر لښته پېیلې پوښکۍ یې اور ته ونیولې. شېبه وروسته یې په ډکه خوله وویل:
ــ زرو به په غوړو کې اجبې پوښکۍ پخولې، بس، لاس یې خدایې خوند درلود، له مړښته به وتلی وم.
غلی شو، ویې ویل:
ــ دا هم ښې دي، خوند نه لري، خو ګېډه مړوي.
په شګو کې اوږد وغځېد، سوړ اسویلی یې وایست، ویې ویل:
ــ طوطي! ته وو ایه! زرو به راته ګوري؟
غلی شو.
یو دم یې وخندل:
ــ یا به یې نه یم په یاد.
بېرته یې تندی تریو شو:

ـنه، پر هغې ګران وم، زما له پاره يې هر څه پرېښودل.
ټوخي واخيست، سا يې بنده شوه، پر اړخ را واوښت، له خولې يې وينو داره وکړه.
يوه شېبه غلی و، بيا يې سوړ اسويلی وايست، ويې ويل:
ـونې ته وختم، د زرو غاړې ته ور لوېدلې غوټه نه خلاصېده.
پښه مې وښوېده، د زرو پر جسد ورغلم، لاس مې ښاخ ته ور واچاوه، کړس شو، دواړه لاندې ولوېدو.
سترګې مې رڼې کړې، په غاړه کې مې د زرو سوړ لاس پروت و. کېناستم، د زرو سر مې په خپل ټټر پورې ونيو، چيغه مې کړه، له خولې مې سرې ويني باد شوې.
سړی غلی شو، پر خپله خوله يې لستوڼی تېر کړ، ويې ويل:
ـيوه تېره ډبره مې راواخيسته، خو ډېرې خاورې مې په نوکانو وکېندلې، يو ساعت، دوه ساعته، درې ساعته...نه پوهېدم. يو وخت قبر جوړ و. سخته وه. زرو به مې څنګه تورو خاورو ته ورکوله.
سل زړونه مې سره وتړل، د زرو پر نازک بدن مې خاورې واړولې.
جونګړې ته ننوتم، نوکانو ته مې وکتل، خاورې او سرې وينې سره ګډې وې.
ولې ژوندی وم؟ هېڅ ! ټوپک مې خپل زړه ته ونيو، خو لنډ پښيمانه شوم، دليل مې وموند. زه به مړ وم، د زرو قاتل به ژوندی ګرځېده ! نه، زړه مې کلک منله.
وخت ووت، غزني ته تګ روغ صورت غوښت، خو زما د اوږې ټپ لا نه و ښه شوی.

ورځې تېرې شوې، د باندې نه وتم، لويه توره به مې دا وه چې د خوړو له پاره به مې څه ومونده.

درې شوا روزه واوره او ورېده، تر ګز لوړه وه، د شپې به د ونو د ښاخونو کړسا خته، د يخنې او درنې واورې تاب يې نه درلود.

لېوان لمنو ته راکښته شول، اجبه وه، دوه ځله مې په خپلو سترګو وليدل، خو نه يې خوړم، په تشو هډوکو به يې څه کول ! نه پوهېږم، يا به يې خوا راته بد بده...

په حوت کې مې د اوږې ټپ ښه شو، خو د زړه زخم د جوړېدو نه و.

يو سهار مې ټوپک را واخيست، له جونګړې ووتم، شپه مې يوه کلي ته ورسوله، بل ماښام د نورستان په مرکز کې وم.

سهار مې په هوټل کې ټوپک سره خلاص کړ، د وړو په پلاستيکي بوجۍ کې مې وتاړه.

د ترور کور مې له موټره وليد، د زرو خبرې مې په ذهن کې را وګرځېدې:
" ترور او د ترور ناوې دې په حويلۍ کې جامې مينځلې، ما کوټه جارو کوله، د ترور زوی دې راغی، غبږ يې رانه وګرځوله، پورې مې واهه، ورته ومې ويل چې له کوټې ووځه، که نه نو چيغې وهم، ګړندي ګامونه يې واخيستل، خو په وره کې يې نوک ونيو، رايادوه يې کړه چې دومره ځان پاک پاک مه ښيه، که مرداره نه وای، نو له کامران سره به نه راتښتېدې.
داسې ځای نشته چې هلته انسانان نه وي؟ "

اوږه مې وخوځېده، د ځنګ بوډا له تېرو يادونو راوګرځولم، ويې ويل:
ـ کومې جنازې ته ځې؟
په حيرانۍ مې ورته وکتل.

بوډا وويل:
ـله ډېر وخته راهيسې مې درپام دی، له سترګو دې اوښکې څاڅي.
څه مې ونه ويل.
ماښام جلال اباد ته ورسېدم، بله غرمه په غزني کې وم.
ټوله لار چا تلاشي نه کړم، زړه مې ډاډه و ، دومره پوهېدم چې په ښکاري ټوپک کار نه لري.
د ولسوالي د موټرو په اډه کې مې مول وواهه. ساعت وروسته په بازار کې وم.
له ليرې مې د پلار د نجاري دوکان ته وکتل، بند و.
د څنګ قصاب ته ورغلم، قصاب يوه لوی ورون ته چاړه نيولې وه. پرته له دې چې راته وګوري ويې ويل:
ـ بيا راغلې؟ درته ومې ويل چې په پيسو پسې مازديګر راشه. تر اوسه مې لا پوره سودا نه ده کړې.
غلی وم.
قصاب راته وکتل، ويې خندل:
ـاه ! وبښه، د بل چا ګومان مې درباندې وکړ. سهار مې يو سخوندر په پور ترې واخيست، ورته ومې ويل چې مازديګر دې په پيسو پسې...
يودم غلی شو. زما سترګو ته يې په ځير ځير وکتل.
مول مې خلاص کړ، قصاب يو ګام شاته لاړ، چاړه ترې ولوېده. لاس يې پر دخل ولګاوه.
ومې ويل:
ـزه يم، کامران.

د قصاب سترګې رډې راختلې وې، کليمې يې ويلې....
تر مټ مې ونيو، يوه شېبه يې په ځېر ځېر راته وکتل، وروسته يې يودم غبږ راکړه.
قصاب تر ډېرو ژړل. غاړه مې لنده شوه، اوښکې يې تودې وې.
بيا يودم شاته شو، پر مخ يې کلکه څپېړه راکړه. کېناست، خپل سر يې په غبرګو لاسونو کې ونيو.
ومې ويل:
ـپلار مې ولې دوکان ته نه دی راغلی؟
غلی و.
مخامخ ورته کېناستم. پر اوږه مې يې لاس کېښود، ومې ويل:
ـپلار مې ښه دی؟
نېغ يې راته وکتل، سترګې يې سرې وې.
يودم ولاړ شو، د دوکان دواړه پلې يې سره وروستې.
دېوال ته ودرېد.
ومې ويل:
ـپلار مې...
چيغه يې کړه !
ـپلار دې زاړه ترکه شو، ستا له لاسه...
پر سترګو مې تياره راغله، قصاب غبرګ لاسونه راوغځول. لوېدو ته يې پرېښنبودم.
دواړه تر ډېره غلي وو. وروسته قصاب راته وويل چې د حاجي نواب مشر زوی خلکو ته ويلي و چې د کامران او زرو کيسه نوره ختمه شوه، اوس

به يې مړي د نورستان د ځنګلونو لېوانو خوړلي وي. بس، دا خبره دې تر پلاره راورسېده. نيم ساعت وروسته د اره شويو تختو پر سر مړ پروت و.
مازديګر څلور بجې له قصاب سره د هغه کور ته لاړم. کور يې بازار ته نږدې و.
د ميلمنو په کوټه کې مې مول خلاص کړ.
ماخستن د قصاب له خبرو پوه شوم چې د زرو مشر تره ته په کور کې ناسته چندان خوند نه ورکوي، هر سهار په خپله شخصي سره کرولا کې د ولسوالي بازار ته ځي، په يوه او بل دوکان ناست وي. غرمه سودا واخلي او ډوډۍ کور ته رسوي.
له قصابه مې د پلار د قبر نښه وپوښتله. لنډه يې را ياده کړه چې ستا کشر ورور ته نږدې پروت دی.
د قصاب له کوره د سهار په خړه کې ووتم. يخني وه، هواره توره ښکارېدله، خو د ناوروچ او سپيره غر تر لمنې پورې سپين و.
له نيم ساعت مزل وروسته خامې لارې ته نږدې په لغړو ونو کې کېناستم.
هوا توده شوه، يو تونس موټر زانګي وانګي تېر شو. بيا تراکتور راغی، په ټېله کې يې غټه برګه غوا ولاړه وه. په لکۍ پورې يې د نظر وچ له پاره سرې ټوټې راځړېدې.
وروسته دوه کسان را ښکاره شول، په ملا کړوپ بوډا د يوه واړه ماشوم لاس نيولی و، ماشوم زوروونه وهل، خو بوډا په ځان پسې کشاوه.
رانږدې شول، څلور هډوکي ډنګر ماشوم په يوه زاړه کميس کې و، مخ او لاسونه يې تک تور ښکارېدل. بې واره يې ژړل... په ژړا کې به يو وار ودرېد، پښې به يې پر ځمکه ووهلې، چيغه به يې کړه:

ـبابا ! نه ځم، حاجي مامد اکا مې په سره کوټه کې یواځې ویدوي، د شپې مې سر ته سپین پېریان ولاړ وي...
بوډا به ترلاس کش کړ، په غوسه به یې وویل:
ـوه د کرزي زویه، په پردۍ مزدورۍ کې پاچاهي غواړې، مور او خویندې به دې څه خوري؟ له حاجي مامد سره مې په دوو خروارو غنمو مزدور کړی یې. که بیا راوتښتېدې...
دواړه مې تر مخ تېر شول، د ماشوم ژړا تر ډېره اوربدل کېدله...
سر مې یودم ټیټ کړ، د پولیسو یوه رینجره په تېزۍ تېره شوه، شاته د ناستو دوو عسکرو مازې سترګې مالومېدې، ځانونه یې په خړو کمپلو کې پېچلي وو.
یو نارینه ډډ غږ راغی، ورومې کتل، په سرې پسې یوه ښځه روانه وه، ښځې په وړوني کې تړلی ماشوم په غېږ کې نیولی و. یو ځای کېناسته، سړی ورته ونه دربد، ښځې په خواره خوله وویل:
ـخیر دی، نه شم تلای، یو موټر راوغواړه، له لنګونه کې درې ورځې نه دې وتلې....
سړی وبوړبد:
ـد سپي لورې، که شپږ واري غوا هم لنګه شوې وای، یو سخوندر خو به یې پیدا کړی وای، خو تا شپږ سره لونې وزېږولې...
دواړه مې تر مخ تېر شول، ښځه زانګې وانګې روانه وه...
ناڅاپه مې زړه ولړزبد، یوه سره کرولا راغله.
د موټر مخې ته مې ځان ورواچاوه، ټوپک مې ورته ونیو.
ښځو او ماشومانو چیغې کړې.

تنکی ځوان له موټره راووت. سترګې یې رډې راختلې وې. په زحمت یې وویل:
ـطالبه وروره، دوکاندار یم، زنانه دي، ډاکټر ته یې بیایم.
منډه مې واخیسته، تر نږدې پخځې واوښتم. لېرې د غونډۍ په لمنه کې پر یوه هواره ډبره کېناستم.
لارې ته مې وکتل، تر نهو بجو څو موټر تېر شول، خو سره کرولا مې پکې ونه لیده.
یوولس بجې د خپل کلي په هدیره کې وم. د پلار د قبر پر سر پرته سپینه ریتاړه لا تازه ښکارېدله.
سخته وه، پلار، مور او کوچینی ورور. ټول په یوه کتار پراته ول.
د پلار او مور د قبرونوتر مینځ اوږد وغځېدم، لمر تود و، تر دوو بجو خوب یووړم. پاتې ورځ مې هم په هدېره کې تېره کړه.
ماښام تیاره کلي ته لاړم. کور ته لوی کولپ ور لوېدلی و. تر دېوال واښتم.
د کوټې دروازه خلاصه وه. لاسي بټۍ مې بله کړه، پر فرش او توشکو خاورې پرتې وې.
د پلار بړستن مې پر سر راکش کړه، د پلار د وجود بوی ترې ته خوړ و.
د ملا تر اذان مخکې مې کلی پرېښود، لړه وه، لمر ختو ته په ګڼو لغړو ونو کې کېناستم.
وار له واره مې سره کرولا ولیده، را نږدې شوه، ژېړ پاج او ډبل برېتونه مې وپېژندل.
له ونو را ووتم، ټوپک مې ورته ونیو. موټر ودرېد، سرې راکښته شو.
وبرېدلی راته ودرېد.

د ټوپک نلۍ مې د سرې مخ ته سیخه کړه، ګوته مې ولړزېده، اه ! پر مخ به مې ځنګه ویشت؟ سترګې یې زرو ته شوې وې.
ټوپک مې یوه لوېشت ټیټ کړ.
سرې په خواره خوله وویل:
_څه ګناه؟ څه خطاه؟ ته څوک ...
ډز شو، د باروتو سوځېدلې بوی راباندې راغی، سرې پر اړخ ولوېد، د کارتوس غټه چره یې تر زړه ختلې وه.
کېناستم، ومې ژړل، ومې ژړل، ومې ژړل...
روان شوم، هېڅوک نه و.
په بازار کې مې یوه ترلې کانتینر ته ولې ولګول، شاوخوا مې وکتل، د نږدې کلیو د کورونو له دودکشونو تورې لوخړې پورته کېدې، د تودې ډوډۍ بوی راته.
فکر په مخه کړم، سلګونه کیلو متره لرې، د نورستان په ځنګلونو کې ټوله دنیا رانه پاتې وه.
اه ! زرو به مې ځنګه یواځې پرېښودله....

(۹)

نرم باران اوریږده... باد د جونګړې له خلاصې دروازې ټکا ایسته..لاندې، په دره کې د سیند د اوبو شنهاری خوت....
سرې د زرو پر قبر خپله زنه ایښې وه، سترګې یې پټې وې، د پراته مړه طوطي د ټټر په مړو ، لندو بڼکو کې یې ګوتې وهلې... د سرې خوله او خولې ته نږدې، د قبر پر سر واړه ګلان په وینو سره ول....

(پای)

۱۳۹۴ل کال، د جدي د میاشتې یوولسمه